PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 133 (13.963)

Trst, četrtek, 18. julija 1991

Evropska skupnost že grozi s prekinitvijo posredovalne vloge

Zaradi odsotnosti »srbskega bloka« zvezno predsedstvo spet nesklepčno

Premier Ante Marković obtožuje: Kar se je zgodilo, je pravi politični škandal

BRIONI - Med farso in tragedijo se jugoslovanski gordijski vozel še bolj zapleta. Medtem ko se na Hrvaškem nadaljujejo vsakodnevni spopadi, medtem ko se v Sloveniji napetost spet stopnjuje in zvezna kontrola letenja noče odpreti slovenskih letališč prometu, medtem ko gospodarstvo doživlja pravo katastrofo, zveznemu predsedstvu ne uspe, da bi se sestalo, zvezna vlada pa to dejstvo javno obsoja, govori o političnem škandalu o dokazu, da člane predsedstva nič ne zanima, če se v državi preliva kri. Evropska skupnost pa grozi, da bo prekinila sodelovanje, če sprte jugoslovanske republike ne bodo pokazale volje do sodelovanja in dogovarjanja.

Kot torek je tudi včerajšnji dan ob skandiranju strelov in spopadov na Hrvaškem, minil v znamenju obtožb in protiobtožb med člani predsedstva, med predsedstvom in vlado. Bil je v bistvu nov, dramatičen dokaz, da so zvezna telesa nesposobna ukrepanja in dogovarjanja. Danes se bo predsedstvo poskušalo spet sestati, tokrat v Beogradu. Kvorum bo najbrž dosežen, saj se bo seje po pooblastilu slovenskega predsedstva udeležil tudi slovenski predstavnik Janez Drnovšek, vprašanje pa je, ali se bo kolektivni vrh Jugoslavije sposoben sploh česa dogovoriti, kaj še, da bi dogovorjeno uresničil.

Včerajšnja seja zveznega predsedstva ni bila sklepčna, ker se je ni udeležil tako imenovani »srbski blok« predstavnikov Srbije, Črne gore, Kosova in Vojvodine, medtem ko so bili poleg predsednika Mesića prisotni predstavnik Slovenije Janez Drnovšek, BiH Bogič Bogičević in Makedonije Vasil Tupurkovski. Popoldne so prispeli na Brione še pre-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ker so letališča še vedno zaprta so izklopili elektriko vojašnicam

LJUBLJANA — Republiško ministratvo za informiranje je objavilo sporočilo za javnost v zvezi z odklopom električne energije in telefonskih zvez vojaškim objektom v Ljubljani in še nekaterim garnizijam.

Ministrstvo za informiranje poudarja, da so vsa slovenska civilna letališča, Maribor, Brnik in Portorož že četrti teden zaprta za ves promet in da je za ves civilni letalski promet zaprt tudi zračni prostor Republike Slovenije. V nedeljo, 14. julija sta generala Čusić in Nikolovski, ki sta na pogovorih v Sloveniji spremljala člana predsedstva Jugoslavije Bogičevića in Tupurkovskega kot pogoj za odprtje slovenskih letališč postavjala concesije glede vojaškega letališča Cerklje. Sklicevanje, da je odprtje slovenskih letališč v pristojnosti zveznega sekretariata za promet in zveze in hkratno pogojevanje odpiranja civilnih letališč z režimom, ki velja za vojaško letališče Cerklje, je sprenevedanje in izsiljevanje. Zato je onemogočena povezava Slovenije s svetom in Jugoslavijo. Otežena pa so tudi potovanja najvišjih predstavnikov slovenske države in sodelovanje teh na pogajanjih in srečanjih doma in v tujini. Vse to pa povzroča velikansko gospodarsko škodo in zbuja očitne dvome o resnosti, namenu zvezne države in njenih organov, da bodo spoštovali brionsko deklaracijo in sklepe predsedstva sprejete 4. julija. Med drugim v 5. točki govori tudi o takojšnji zagotovitvi odprtja zračnega prostora. Zato so bile, poudarja Republiško ministrstvo za informiranje, prdsinoči iz električnega omrežja odklopljene tile vojašnice: vojašnica na Metelkovi v Ljubljani, poveljstvo 14. korpusa, vojašnica heroja Staneta Rozmana v Mariboru, poveljstvo 31. korpusa, vojašnica Boris Kidrič v Šentvidu pri Ljubljani, vojašnica Ivan Cankar na Vrhniki in letališče Cerklje pri Brežicah. Ukrep je sprejet za določen čas, veljal pa bo dokler ne bodo odprta vsa slovenska letališča in dokler se ne bo normaliziral promet v slovenskem zračnem prostoru.

Republiško ministrstvo za informiranje je obenem sporočilo, da je iz tujih letalskih informacij, tako imenovanih »pre-flight information« razvidno, da je zvezna kontrola letenja tujino obvestila, da bodo slovenska letališča zaprta do 24. septembra.

Mesto Trst: protislovja paradoksi in ozkost

SANDOR TENCE

Trst je mesto velikih protislovij in tudi paradoksov, saj stalno koleba med preteklostjo in prihodnostjo, med pesimizmom in optimizmom. Je v bistvu nevrotično mesto, ki stalno dvomi o svoji identiteti. To prihaja dosledno do izraza v gospodarstvu, kulturi in politiki, skratka v vsakdanjem življenju mesta, ki ne doživlja in tudi ni nikoli doživljalo (bivše) utesnujoče obkoljenosti Berlina, ni pa moglo (ali znalo) zaživeti kot Praga ali Budimpešta. Naše mesto je mesto dvojnosti, njegov dvoličen obraz se kaže tudi v sedanjem doživljanju dogajanj v Sloveniji in v širšem jugoslovanskem prostoru, ki je bil vedno tako blizu Rusemu mostu in istočasno tako daleč Trgu Unità.

Trst je počasi in sprva zelo hladno reagiral na tragične vesti, ki so prihajale iz Slovenije. Da se pravzaprav dogaja nekaj resnega, so se mnogi zavedali šele, ko v mestu niso več videli avtomobilov z jugoslovansko registracijo in ko so iz Terezijanske četrti skoraj čez noč izginili jugoslovanski kupci (sedaj se vsekakor znova vračajo). Prazne trgovine so torej imele večji učinek kot prižgani tanki in streljanje na Fernetičih in Škofijah. Začetni zbeganosti je sledil (upravičeni) strah, da bi vojna v Sloveniji, spričo katere bi za dolgo obdobje in ne samo za nekaj dni, kot se je zgodilo sedaj, zaprli meje, pomenila katastrofo in dejansko propad mesta, ki je tako tesno in vsestransko povezano s svojim slovenskim in slovanskim zaledjem. Končno se je nekaj premaknilo. V vodilnih politikih in predvsem v gospodarskih ter drugih lobijih, ki hočeš nočeš usmerajo in krojijo javno mnenje, je prevladala zavest, da bi samostojna Slovenija pravzaprav koristila interesom Trsta, čeprav bi travmatični razkroj Jugoslavije, ki mu nasprotuje tudi Ljubljana, močno negativno učinkoval tudi na tukajšnjo stvarnost.

Logika, seveda, če o logiki v teh razmerah sploh lahko govorimo, bi zahtevala, da bi se pozitivni odnos do nove Slovenije pokazal tudi in morda še najprej v odnosu do Slovencev, ki so italijanski državljani. V resnici pa se v Trstu dogaja prav nasprotno. Medtem ko je deželna vlada Furlanije-Julijske krajine, predvsem po zaslugi njenega predsednika Adriana Biasuttija, z dejstvi pokazala in dokazala, kaj ji pomenijo odnosi s Slovenijo (v ta okvir bi uvrstil tudi nedavni osnutek deželnega odbora o prispevkih manjšinskim kulturnim ustanovam), sta pri nas znova prevladali dvoličnost in dvoumnost. Zibelka le-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Včeraj je sedmerica bogatih sprejela še izčrpno gospodarsko deklaracijo

Z napovedjo bližnjega vrha Bush-Gorbačov se je skoraj idilično končal londonski vrh

LONDON — Sedem najrazvitejših držav sveta si bo prizadevalo za hitrejšo ozdravitev sovjetskega gospodarstva, za stabilnost cen, za nadzor nad inflacijo in za znižanje obrestnih mer. S temi besedami je britanski premier John Major v vlogi gostitelja včeraj popoldne zaključil 17. redni letni vrh sedmerice v Londonu. Končal se je dopoldne, medtem ko se je popoldne začel novi vrh, tokrat vrh »7+1«.

V krajšem povzetku dvodnevnega zasedanja šefov držav in vlad najbogatejših držav je britanski prvi minister poudaril, da se mora uspešno končati urugvajski krog pogajanj za obnovo sporazuma o mednarodni trgovini GATT, kar je pogoj za nemoteno gibanje svetovnih gospodarskih tokov. V imenu sedmerice je pri tem obljubil, da bodo v to smer vložena dodatna prizadevanja. Posebno pozornost pa je Major posvetil bodoči vlogi Združenih narodov: poudaril je, da je zalivska vojna pokazala, da Varnostni svet svetovne organizacije končno začenja delovati na pravi način, zraven pa je napovedal, da bo sedmerica storila vse, da bo OZN dobila ključno vlogo ne samo pri ohranjanju miru in varnosti, pač pa tudi pri reševanju najpomembnejših gospodarskih problemov.

Sicer pa je bilo včerajšnje dopoldansko zasedanje posvečeno ekonomskim vprašanjem v širokem pomenu besede. V zaključni ekonomski deklaraciji so namreč poleg izrazito gospodarskih našli mesto tudi najbolj pereči socialni in ekološki problemi, med njimi boj proti trgovanju z mamili in reciklaži denarja, reševanje problemov, ki jih prinašajo vse množičnejša migracijska gibanja ipd. V dolgem poglavju o zaščiti naravnega okolja - ki je po mnenju opazovalcev najboljša in najpopolnejša izjava kar jih je bilo kdajkoli sprejetih o tem vprašanju - pa je sedmerica našla skupen jezik pri praktično vseh vprašanjih: od zaščite Antarktike, tropskih pragozdov in še zlasti Amazonije do varstva oceanov,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sedem otrok, ki so letovali v bližnji koloniji, je zasul snežni plaz

Gora terjala visok davek

MADONNA DI CAMPIGLIO — Nestalno vreme, ki je v najtoplejših mesecih značilno in nevarno zlasti v gorah, je včeraj zahtevalo skupno osem življenj, na desetine ranjenih, povzročilo pa je ogromno gmotno škodo. Najhujšo gorsko nesrečo so zabeležili v pogorju Brenta na Tridentinskem, kjer je snežni plaz zasul skupino otrok, ki so na letovanju v okolici Trenta.

Skupina, kateri je bilo osemintrideset otrok starih od dvanajst do petnajst let, se je s spremljevalci podala v gore že zjutraj, z namenom, da se ustavi najprej v koči Brentei in nato še v koči Tuckett, ki ležita na višini dva tisoč metrov. Okrog 14.30 se je vreme nenadoma poslabšalo, začelo je močno deževati, padala je tudi toča, nenaden padec temperature in deroča voda sta povzročila nesrečni plaz. Sneg, zemlja in kamenje so zasuli petnajst otrok in enega spremljevalca, ostale je drveča gmota le oplazila, saj so se nahajali še v predoru, skozi katero vodi steza h koči. Reševalna akcija je stekla takoj, tudi zato ker so iz koče Brentei opazili, kaj se dogaja. Izpod plazu so reševalci potegnili najprej šest trupel, sedmi ponesrečenec je umrl v bolnišnici, in sedem hudo ranjenih otrok. Med žrtvami je tudi spremljevalec. Očividci so povedali, da izletniki niso bili primerno oblečeni za tako dolgo in naporno ekskurzijo v gore, mnogi niso imeli niti primerne obutve. Med preživelimi je največ primerov podhladitve prav zaradi neustreznih oblačil. Vsi otroci so iz Piacenze, kolonijo pa je organizirala neka verska organizacija iz tega mesta.

Tipična poletna neurja so se včeraj popoldne razdivjala tudi na Gardskem jezeru in v dolini Stava, kjer prav danes poteka prva obletnica tragične povodnji. Deroča narasla voda je odnesla del cestišča ravno v trenutku, ko je po njem peljal osebni avto. Voznik se je rešil, za sopotnico pa ni bilo pomoči. Prelepo obrežje Gardskega jezera pa se je včeraj v nekaj minutah spremenilo v pravo razdejavščino. Orkanski veter je ruval stoletne platane in tise, odnašal kopališko opremo in ostalo. K sreči žrtev ni bilo, gmotna škoda pa je ogromna, predvsem v kampingih. V gardski oazi takega neurja že dolgo ne pomnijo.

Novo poglavje Ustice

Ladja - delavnica Valiant britanske družbe Winpol je ponoči odplula na odprto morje, v upanju, da bo pomagala pri reševanju uganke Ustica. Iz globine skoraj 3.500 metrov bo morala namreč potegniti črno škatlo letala, ki je strmoglavilo pred enajstimi leti (Telefoto AP)

Armada že grozi, da bo po slovenskem zaprla tudi hrvaški zračni prostor

Tudjman paktira z vojsko

ZAGREB — O dramatičnem položaju v republiki je včeraj razpravljalo hrvaško vodstvo, ki je sklenilo ustanoviti krizni štab in izvesti kadrovske spremembe v vladi. V začetku seje je predsednik Tudjman seznanil udeležence z vsebino pogovora, ki ga je imel v Zadru z obrambnim ministrom generalom Kadijevićem. Po njegovih besedah mu je Kadijević zagotovil, da bo armada spoštovala vse politične sporazume, ki jih bodo dosegli po mirni poti in da JLA ne bo napadla Hrvaške. Tudjman je zagotovil, da bodo hrvaške oblasti v naporih za pomiritev preprečile vsak samoiniciativni napad revoltiranega prebivalstva na armado, ki jo široki sloji prebivalstva zaradi obnašanja nekaterih starešin že smatrajo za okupacijsko. Hrvaško vodstvo se je obenem postavilo po robu nekaterim srbskim pobudam, ki skušajo umakniti JLA iz Slovenije v Hrvaško.

Da je položaj na Hrvaškem do skrajnosti dramatičen pričajo tudi vesti iz Banije, Slavonije in dalmatinskega zaledja. Načelnik policijske uprave iz Siska Djuro Brodarac je sporočil, da so hrvaški policisti in gardisti odbili poskuse četniških skupin, da bi vdrle v občini Kostajnica in Petrinja. Povedal je tudi, da so iz vojašnice JA Vasilja Gačića blizu Petrinje predsinoči s svetlobnimi kroglami obstreljevali kraj Hrastovica, v katerem živijo Hrvatje, v njem pa so tudi močne enote hrvaške policije in gardistov. Poveljstvo vojašnice je sporočilo, da je streljal stražar na nekem stražarskem mestu in to iz preventivnih vzrokov.

Po podatkih policijske uprave v Zadru pa je bilo v terorističnem napadu na vas Lišani in Dalmatinska Ostrvica v občini Benkovac več ranjenih in mrtvih. Življenje sta izgubila dva pripadnika hrvaške policije, veliko več pa je bilo ranjenih. Za zdaj ni znano, koliko je bilo žrtev in ranjenih na strani četniških teroristov. Ti so streljali na civilne objekte in cerkev, pri tem so uporabljali tudi težke minometalce. Zaradi rušenja daljnovodov je širše območje Zadra brez elektrike, redukcije so tudi pri dobavi pitne vode, ker je zaradi atentatov srbskih teroristov poškodovanih nekaj vodovodov.

Jugoslovansko vojno letalstvo pa je sporočilo, da so na območju Jesenovca hrvaške oborožene formacije izstrelile protiletalsko raketo na letalo vrste super galeb. Omenjena služba trdi, da se je pilot le zaradi izredne izurjenosti in spretnosti izgonil raketi in nadaljeval polet. Jugoslovanska vojska poudarja, da je to najresneje ogrozilo varnost zračnega prometa nad hrvšakim ozemljem in da je nujna posledica prepoved zračnega prometa v tem delu zračnega prostora Jugoslavije. To nedvomno kaže, da namerava vojska zapreti tudi zračni prostor nad Hrvaško. Služba za informiranje pri jugoslovanskem vojnem letalstvu tudi trdi, da hrvaške oborožene sile in vodilni možje kršijo sklepe predsedstva Jugoslavije in bodo zato krivi za žrtve in gmotno škodo po morebitnem maščevanju vojnega letalstva.

Srhljive napovedi ministra Džodana

ZAGREB — Na redni dopoldanski novinarski konferenci v Zagrebu je pomočnik ministra za notranje zadeve Milan Brezak poročal o jutranjem napadu na policijsko postajo v Lišanih. Padli sta dve žrtvi, bilo je več ranjenih, porušenih pa je bilo tudi nekaj objektov. Na novinarski konferenci sta sodelovala poleg ministra za informiranje Hrvoja Hitreca še podpresednik hrvaške vlade Bernardo Jurlina in svetovalec v vladi Stjepan Šter. Največ pozornosti pa bil deležen pred nedavnim imenovani minister za obrambo Šime Džodan.

Minister za informiranje Hrvoje Hitrec je novinarjem sporočil, da je iz Zagreba včeraj v Slovenijo že odpotovalo osem evropskih opazovalcev. Minister za obrambo Šime Džodan pa je dejal, da bi bili zdaj opazovalci najbolj potrebni na Hrvaškem, ker da so sem usmerjeni trije korpusi Jugoslovanske ljudske armade sestavljeni iz Srbov, ker so Hrvati, Muslimani in del Srbov odvrgli orožje in da glavna fronta poteka zdaj tu na Hrvaškem z velikosrbskimi fašisti, ki se skrivajo za tako imenovano Jugoslovansko ljudsko armado, ki predava boljševistične teorije o socializmu, je pa v navezi z monarhofašističnimi četniki.

Takšne izjave ministra za obrambo na tiskovni konferenci so vzbudile dokaj presenečenja, zlasti med tujimi novinarji, ki se z Džodanom in njegovim besednim zakladom še niso srečali. Minister je uvodoma takoj povedal, da je upal, da bo minister za mir, če pa že mora biti minister za vojno, se ga bodo četniki dobro zapomnili. Da pa mu je žal, da bo tekla kri srbskih otrok zaradi shizofrenega Miloševića. V svojih obtožbah na račun Miloševićevega režima ni skoparil z vzdevki. Zanj je to mešanica nacionalsocializma in imperializma. Zatrdil je, da je Hrvaška za neodvisno Bosno in Hercegovino in zato, da se spoštujejo vse meje v Jugoslaviji in obe avtonomni pokrajini in dodal, naj se srbski imperializem vrne v ožjo Srbijo, drugače bo Srbija še ožja kot je zdaj. Če se Evropa in NATO ne bosta postavila v bran »Jaltske črte«, bo »na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini izbruhnila krvava vojna«. V njej se bodo Hrvati in Muslimani borili proti Srbom. Džodan je še napovedal, da če ne bodo ustavljeni trije oklopni korpusi, ki prodirajo proti Hrvaški, bo v prihodnjih štirih dneh na Hrvaškem najhušja vojna, ki si jo je mogoče zamisliti, da pa bo to poslednja pesem velike Srbije.

Na novinarsko vprašanje o paravojaških oddelkih je Džodan navedel, da so paravojaške tiste enote JLA, ki ne poslušajo svoje vrhovnega poveljstva, v bistvu zveznega predsedstva in ki oborožujejo velikosrbske fašistične četnike. Obtožil je tudi »del generalštaba JLA z generalom Adžićem na čelu«, ki se pajdaši s četniki. Omenil je tudi »sedmo četniško banijsko divizijo«, pri tem pa takoj dodal, da Srbi radi pretiravajo, tako da že nekaj ducatov oboroženih prekrstijo v divizijo. Vsekakor pa je pristavil, da ne bo dovolj četnikov, da jim ne bi bili Hrvati kos. Za zbor narodne garde v Hrvaški je Džodan rekel, da je to v bistvu »žendarmerija«, da so to le pomožne enote v okviru ministrstva za notranje zadeve. Džodan je tudi poudaril, da ima Hrvaška tudi po zvzni ustavi pravico do svoje teritorialne obrambe. Pri tem je navedel, da je JLA trikrat oropala Hrvaško, ko ji je prodala s hrvaškim denarjem kupljeno orožje za teritorialno obrambo in si ga kasneje prisvojila.

Stjepan Šterc pa je novinarjem zagotovil, da Hrvaška ni etnično pisan prostor, saj da je v njem 80 odstotkov Hrvatov, Srbov je 12 odstotkov, od teh 570 tisoč pa je le slabih 30 odstotkov živi na kriznem področju. Šterc je tudi izpodbil vse paraznanstvene trditve o etničnih mejah velike Srbije na črti Karlobag-Virovitica-Osjek. Domače in tuje novinarje pozval, naj si ogledajo vse dosedanje popise prebivalstva med obema vojnama in po vojni, kjer se bodo lahko prepričali, kdo koga ogroža.

Še podatki Bernarde Jurlina o prebeglih družinah s kriznih področij. Svoje domove je zapustilo več kot 6.000 ljudi, večinoma Hrvatov, zanje pa je v ministrstvu za delo odprt poseben fond za pomoč in kamor se steka tudi pomoč iz tujine.

Jedrska elektrarna Krško bo začela spet obratovati

LJUBLJANA — Včeraj je Republiška uprava za jedrsko varnost preklicala odločbo jedrski elektrarni v Krškem, s katero je 1.7.1991 zahtevala takojšnjo ustavitev do stanja hladne ustavitve zaradi neposredne ogroženosti elektrarne s preleti vojnih letal.

Ob ustavitvi elektrarne so tekle intenzivne akcije na tehničnem, organizacijskem in upravnem nivoju za ohranjenje in zboljšanje jedrske varnosti v nastalih razmerah.

O ogrožanju jedrske elektrarne v Krškem je bila 2.7.1991 obveščena domača in svetovna javnost, slovenska in jugoslovanska vlada, vse mednarodne organizacije s področja jedrske varnosti in upravni organi držav, ki uporabljajo jedrsko energijo.

Tako je na ogrožanje elektrarne med drugimi reagirala Agencija za jedrsko energijo pri OECD, Evropska gospodarska skupnost, vlada ZDA ter zunanji ministri Italije, Avstrije in Madžarske. Več držav je izrazilo zaskrbljenost pri Mednarodni agenciji za atomsko energijo na Dunaju, ki je 4. julija 1991 poslala apel predsedniku predsedstva SFR Jugoslavije, v katerem ga prosi da potrdi, da je vlada SFR Jugoslavije naredila vse za varnost NE Krško. Prav tako je Predsedstvo R Slovenije v svojem pismu predsedstvu SFR Jugoslavije z dne 11.7.1991 opozorilo na ogrožanje jedrskih objektov v Sloveniji.

Na poziv Republiške uprave za varnost so slovenske oblasti 12.7.1991 prejeli pisni odgovor Zveznega sekretariata za energetiko in industrijo SFR Jugoslavije, v katerem sekretariat zagotavlja, da bo vlada SFR Jugoslavije spoštovala vse mednarodne sporazume s področja varnega delovanja jedrskih objektov vključno z Resolucijo Mednarodne agencije za atomsko energijo o nenapadanju jedrskih objektov.

Dne 16.7.1991 je Slovenija prejela odgovor Zveznega sekretariata za zunanje zadeve Jugoslavije Mednarodni agenciji za atomsko energijo na Dunaju in državam članicam, da je predsednik Predsedstva SFR Jugoslavije seznanjen s pismom, ki mu ga je poslala Mednarodna agencija za atomsko energijo, in da vlada SFR Jugoslavije zagotavlja, da je nedotakljivost in varnost NE Krško stalna skrb jugoslovanske vlade in ostalih pristojnih organov.

Po sprejemu brionske Skupne deklaracije dne 10.7.1991 v Skupščini Republike Slovenije in po podpisu Memoranduma o soglasju o kontrolni misiji za Jugoslavijo dne 13.7.191, ob pisnih zagotovilih zeznih organov SFR Jugoslavije in ob upoštevanju internacionalnizacije problema, so nastopili pogoji za ponovne obratovanje elektrarne.

Lojze Peterle sprejel rimske parlamentarce

LJUBLJANA — Predsednik slovenske valde Lojze Peterle je včeraj na ločenih sejah sprejel delegacijo poslanske zbornice italijanskega parlamenta pod vodstvom predsednika zunanjepolitične komisije poslanske zbornice Flaminia Piccolija in ameriškega veleposlanika ZDA v SRF Jugoslaviji Varrena Zimmermanna.

Poudaril je znano stališče o pripravljenosti Slovenije za sodelovanje z ostankom Jugoslavije, opozoril je na dejstvo, da JA kontrolira predsedstvo SFRJ in ne obratno, predstavil je slovenska prizadevanja, da bi kar se da hitro udejanili brionsko deklaracijo, a kaže, da s pomočjo tretjega partnerja, Evropsko skupnostjo, ne bo šlo, saj federacija z JA ni zainteresirana za hitro reševanje in je proti internacionalizaciji problematike. Goste iz Italije je zanimala vojna škoda. Peterle je potrdil oceno 2,7 milijarde dolarjev in dodal, da ima Slovenija zaradi zastojev v proizvodnji in težav, ki so nastopile po vojni, vsak dan še za milijon dolarjev škode.

Na podobna vprašanja je odgovarjal ameriškemu veleposlaniku Varrnu Zimmermannu, mu pojasnil novo vlogo dr. Janeza Drnovška in razlog, zakaj so vsa slovenska mednarodna letališča, čeravno je zvezna uprava za kontrolo poletov svojo nalogo opravila, še vedno zaprta. Ameriški veleposlanik je izrazil upanje, da se bodo konflikti začeli reševati na miren način in da bo Slovenija po treh mesecih zaživela v novih odnosih v okviru nove ureditve.

Italijanski parlamentarci so se pogovarjali še z delegacijo slovenske skupščine, sprejel pa jih je tudi predsednik predsedstva Milan Kučan.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

• Zaradi

mier Ante Marković, zunanji minister Budimir Lončar in podpredsednik zveznega parlamenta Irfan Ajanović. Zaradi odsotnosti ostalih štirih članov pa so srečanje po 40-minutni izmenjavi mnenj o položaju v državi, sejo prekinili.

Malo po prekinitvi je predsednik Stipe Mesić v pogovoru z novinarji izjavil, da je za danes sklical sejo v Beogradu, katere naj bi se udeležili tudi člani, ki včeraj niso prišli na Brione. Potem ko je poudaril, da se četverica, ki je bila v torek in včeraj odsotna, mora zavedati, da krnitev zveznega predsedstva oškoduje vse, je pojasnil, da naj bi na današnji seji predsedstvo obravnavalo slovenske predloge za razrešitev položaja v tej republiki, po prvotnem načrtu pa bi se morali dogovoriti tudi o izvajanju demobilizacije vseh oboroženih enot na območju SFRJ, razen JLA in rednih mirnodobnih enot policije. Predmet pogovora naj bi bila tudi uresničitev brionskega sporazuma in razčlenitev sklepov, ki jih je predsedstvo sprejelo 9. julija glede položaja na Hrvaškem.

V polemiki s črnogorskim predstavnikom Brankom Kostićem in srbskim predstavnikom Jovićem je Mesič dejal, da bi se morala vojska umakniti v vojašnice. Če pa bosta srbski in črnogorski predstavnik vztrajala, naj armada zapusti Slovenijo, se bo morala umakniti tudi iz Hrvaške. Mesić je menil nadalje, da so pogajanja, pa čeprav neuspešna in jalova, nujna. In v tem okviru je predsednik predsedtva pojasnil, zakaj kljub razmeram še zmeraj vztraja pri svoji funkciji. Po njegovih besedah bi Jugoslavija zabredla v še hujši nered, če bi ostala brez predsedstva in tisti, ki želijo razpad tega telesa pričakujejo več sto tisoč mrtvih, kar pa je treba absolutno preprečiti.

K odstopu pa sta Stipeta Mesića včeraj skušala s svojimi izjavami v Beogradu prisiliti Branko Kostić in Borisav Jović, ki sta v en glas poudarila, da sta bosta predsednika predsestva opozorila na njegovo dolžnost in predpostavke, na katerih je bil izvoljen, v dogajanju teh dni pa sta videla opravičilo za to, da sta svoj čas glasovala proti njegovi izvolitvi.

Predstavnika BiH in Makedonije Bogičević in Tupurkovski sta včeraj ob odhodu iz Beograda enakomerno porazdelila odgovornosti za krnitev predsedstva na predstavnika Slovenije in na »srbski blok«, Ante Marković pa je prek glasnika vlade Tasića obtožil člane predsedstva, da so »domači in svetovni javnosti neodoumno pokazali, da jih ne skrbi usoda narodov in prelivanje krvi, ampak jih zanima le poltični prestiž«. In obtožbe je v včerajšnji izdaji zabelil dnevnik Borba, ki je precej blizu premieru in ki je zapisal, da bi »v vsaki civilizirani državi člani predsedstva že bili pred sodiščem zaradi tega, kar so naredili, predvsem pa zaradi tega, kar niso naredili«.

Kaj bo na takih predpostavkah lahko danes sklenilo predsedstvo na svoji seji v Beogradu je vprašanje, na katerega najbrž ni težko odgovoriti. Zato je povsem mogoče, da tudi grožnja nizozemskega zunanjega ministra van den Broecka, ki je dejal, da bi Evropska skupnost lahko opustila posredovalna prizadevanja med sprtimi jugoslovanskimi republikami, če le-te ne pokažejo volje za sodelovanje, ne bo zalegla. Van den Broeck je dodal še, da »naša naloga ni ugotavljati, kdo je bolj kriv in kdo manj«, Sloveniji pa priznal, da »spoštuje brionsko deklaracijo, pa čeprav ima zaradi tega kup nevšečnosti«.

• Trst

teh je bil kot v časih Feliceja Veneziana znova tržaški občinski svet, ki naj bi odražal hotenja in pričakovanja mestnega občestva in seveda dela Krasa, ki spada pod njegove pristojnosti.

Noj je tokrat svojo glavo skril v pesek občinskega statuta, temeljni dokument javne uprave, ki naj bi igral vlogo usmerjevalca in sopotnika v dnevnem poslovanju. Prvi osnutek statuta je popolnoma spregledal ne samo naše pravice, ampak celo našo zgodovinsko navzočnost v teh krajih. Tudi drugi predlog ni bil nič boljši, le da je priznaval Slovencem pravico, da lahko v uradu branilca občanovih pravic spregovorijo po slovensko ter da bo na seje nekaterih rajonskih svetov še dalje zahajal tudi prevajalec. In vendarle naj bi to obveljalo samo do odobrtive novega pravilnika o delovanju teh izvoljenih teles. Ugotoviti moramo, da je to, kar je za nas malo, za nekatere preveč. Župan je bil prisiljen umakniti dokument o statutu, o katerem, če ne bo prej krize in razpisa predčasnih volitev, bo govora šele v drugi polovici septembra.

Tak je torej Trst, ki (pravilno) podpira osamosvojitev in suverenost Slovenije, tukajšnjih Slovencev pa se boji in še vedno klavrno maha z zastavo italijanstva. Človek pri tem samo upa, da politiki, ki v občinskem svetu odločajo o politični usmeritvi mesta, ne odražajo njegovega realnega utripa ter da so ljudje pravzprav bolj zreli in odprti od mestnih upraviteljev. Morda je to samo utvara, morda pa tudi ne.

• Z napovedjo

sladkih voda in ozračja. V zvezi s tem pa je sedmerica rehabilitirala uporabo jedrske energije kot danes edinega neonesnažujočega energetskega vira, kar je seveda nemudoma povzročilo proteste v vrstah naravovarstvenikov, ki so v Londonu uprizorili tudi demonstracije.

Kot rečeno, se je sedmerica popoldne razširila na osem udeležencev omizja, ki je posvetilo vso pozornost poročilu sovjetskega predsednika Mihaila Gorbačova. Po besedah opazovalcev je imel njegov dinamičen nastop velik učinek pri poslušalcih, čeprav se je omejil le na oris položaja v Sovjetski zvezi, ne da bi postavljal konkretne zahteve po pomoči. Svoje sogovornike je vsekakor skušal prepričati, da je njegova država najtežji trenutek že premagala in sprožila reforme, ki jih bo treba izvajati postopoma. Gre namreč za velike spremembe, ki zahtevajo težke žrtve in prinašajo brezposelnost, nihče pa nima pravice, je poudaril Gorbačov, da bi od sovjetskega ljudstva zahteval nemogoče.

Sicer pa Gorbačov na tiskovni konferenci, ki se je je z gostiteljem Majorjem udeležil po koncu razgovorov v Lancaster House, ni skrival zadovoljstva nad njihovimi zaključki. Dosegli smo prvo stopnjo sporazuma, je dejal, ki nam omogoča, da s tem procesom nadaljujemo. To srečanje je bilo izjemen dogodek, je dodal, led se je začel lomiti in ledolomilec se premika. Zadovoljstvo sovjetskega predsednika pa je izviralo tudi iz tistega, kar je na ločenem srečanju z novinarji izjavil George Bush: z Gorbačovom se bo srečal 30. in 31. julija v Moskvi.

Interpelacija poslancev KD

RIM — Trideset demokrščanskih parlamentarcev, med katerimi je tudi poslanec Coloni, je ministrskemu svetu in zunanjemu ministru naslovilo vprašanje v zvezi z zadnjimi krvavimi dogodki v Slavoniji. Z ozirom na dejstvo, da se oboroženi spopadi nadaljujejo in da so doslej terjali številne tudi nedolžne žrtve ter velikansko gmotno škodo, parlamentarci KD sprašujejo, kako misli italijanska vlada poseči in ukrepati, da ne bi pozitivni brionski dogovori ostali le dogovor na papirju.

Renzulli (PSI) o manjšinah

RIM — Član državnega vodstva PSI Gabriele Renzulli je v prvi komisiji za ustavna vprašanja v poslanski zbornici govoril tudi o jezikovnih in narodnih manjšinah. Med drugim je opozoril, da bi moral biti Italiji za zgled Evropski parlament, ki je jasno in odločno nakazal posameznim vladam pot, tako da je odobril listino pravic za omenjene manjšine. Renzulli je dejal, da je v interesu vse Evrope preprečiti izginotje nekaterih »zgodovinskih pričevanj«, ki so s časom postala nezamenljivi sestavni del družbenega tkiva. Renzulli je izrazil tudi željo, da bi postopek za zakonsko zaščito manjšin stekel čimprej, in da bi ohranil vsebino in duh, ki sta prišla do izraza tako v predlogih kot v razpravah.

V Huminu mladi in komunikacija

HUMIN - V Huminu so včeraj odprli mednarodni laboratorij za družbeno, jezikovno in literarno komuniciranje. Laboratorij, ki ga letos prirejajo drugič, je na ravni pouniverzitetnega študija in je namenjen mladim raziskovalcem in umetnikom iz različnih držav, ki želijo poglobiti spoznavanje italijanske stvarnosti in vloge, ki bi jo lahko Italija imela v evropskem in sredozemskem okolju. Vodilna nit letošnjega Laboratorija, ki ga prireja huminska Evropska hiša s sodelovanjem huminske občine, milanske in videmske univerze, Dežele, Unesca in mednarodnega Sveta za kino in televizijo, je Italijanska črno-bela stvarnost. Udeleženci seminarja naj bi tako poglobili spoznavanje Italije predvsem skozi nasprotja (dobro-slabo, pravica-nepravičnost, enakost-neenakost itd).

Huminski laboratorij prikliče vsako leto vrsto vidnih predavateljev. Letos se bodo med drugim udeležili simpozija Mario Luzi, Pupi Avati, Istvan Szöts, Fulvio Tomizza, Franco Piavoli in Giulia Boschi. Med prireditvami, ki so na programu pa velja omeniti okrogli mizi o kinematografijah Pupija Avatija in Franca Piavolija, simpozi o Celini samoizpraševanja - Evropa in njene vrednote ter srečanje, ki bo posvečeno poeziji Maria Luzija.

Jutri in pojutrišnjem pa bo v okviru Laboratorija na videmski univerzi mednarodno srečanje na temo Sever-Jug, medplanetarna odvisnost. Na tem srečanju bodo Paolo Rizzi, Giorgio De Marchi, Darko Bratina, Raimondo Strassoldo in Bruno Tellia poglobili vprašanje o prispevku, ki ga postindustrijske družbe lahko dajo državam v razvoju, da se reši problem njihove zadolženosti in nerazvitosti. Posebna pozornost bo posvečena FJK in njeni možni vlogo tudi v luči specifičnega položaja dežele, kjer se srečujejo trije narodi in tri kulture.

Delegacija DSL v Jugoslaviji

TRST - Danes bo odpotovala v Zagreb delegacija Demokratične stranke levice, ki se bo razgovarjala s predsednikom hrvaške vlade, predsednikom parlamenta in političnimi strankami o jugoslovanski krizi. V petek pa bodo predstavniki DSL v Ljubljani, kjer se bodo med drugim sešli s predsednikom Kučanom. V delegaciji so deželni sekretar Ruffino, podsekretar Costa, deželna svetovalca Budin in Lusa, poslanec Gasparotto in evropski poslanec Rossetti.

Po oceni Zavoda za varstvo narave

Območje Debelega rtiča je naravna znamenitost

KOPER — Območje Debelega rtiča, na katerem bi nekateri radi zgradili plinski terminal, je naravna znamenitost. Natančneje - strokovnjaki Medobčinskega zavoda za vrstvo naravne in kulturne dediščine iz Pirana so izdelali strokovne podlage, s pomočjo katerih bi koprska občina lahko v najkrajšem času to območje z ustreznim odlokom razglasila za geomorfološki naravni spomenilk. Če se bo to zgodilo, bodo imeli načrtovalci plinskega terminala pred sabo kar veliko oviro, mimo katere ne bodo mogli zlepa.

Boris Križman z omenjenega piranskega zavoda nam je pojasnil, da so slovenski in medobčinski strokovnjaki že leta 1983 pristopili k sistematičnemu proučevanju, inventarizaciji, valorizaciji in kategorizaciji naravne dediščine slovenske morske obale. Prvi rezultati so bili objavljeni že leta 1985 in že takrat je bilo jasno, da je vzdolž slovenske obale 19 območij, oziroma objektov naravne dediščine, ki so jih na osnovi veljavne metodologije uvrstili v kategorijo naravnih znamenitosti. Od omenjenih 19 območij je bilo na prvem mestu območje klifa na Debelem rtiču. Povedano še malce drugače - obala je bila razvrščena v pet vrednostnih kategorij. Več kot tričetrt te obale (29,7 kilometra) so uvrstili v peto kategorijo »močno preoblikovana narava« ali popolnoma urbanizirana obala. Le 18,5 odstotka ali 7,3 kilometra obale pa v prvo kategorijo »naravna obala«. In v to kategorijo sta uvrščeni samo dve območji. Približno 6,5 kilometra obale od Strunjana do Izole in vsega 850 metrov obale ob omenjenem klifu pri Debelem rtiču, ki ga nameravajo uporabiti za plinski terminal.

V strokovnih podlagah za razglasitev naravnega spomenika Debeli rtič so seveda podrobneje orisali naravne znamenitosti tega območja. Omenili so med drugim 12 do 21 metrov visoke prepadne stene klifa z značilnim restlinjem (borovci, hrast, črni gaber in mali jesen) ter breskve in češnje, ki so se zasadile neposredno ob abrazijski terasi. Kakih 300 metrov široka morska plitvina z atraktivnim podvodnim grebenom (sto metrski pas plitvine ne presega globine dveh metrov)... Določili so meje tega naravnega spomenika, varstveni režim in seveda tudi razvojne usmeritve, ki nikakor ne omogočajo gradnjo kakršnegakoli objekta (kaj šele plinskega terminala), dopuščajo pa možnost, da bi prav na tem mestu uredili arboretum sredozemskih rastlin, saj na Obali nimajo nikjer takega arboretuma, kjer bi lahko predstavili, kaj vse raste v tem sredozemskem delu Slovenije.

BORIS ŠULIGOJ

Zaskrbljenost sindikatov zaradi posledic krize ob meji

TRST - Deželne sindikalne organizacije so močno zaskrbljene zaradi posledic, ki jih bo jugoslovanska kriza imela za gospodarstvo v vsem obmejnem pasu Furlanije-Julijske krajine. V sredo so zato deželni sekretarji CGIL, CISL in UIL naslovili deželnemu odboru zahtevo za srečanje, na katerem bi preučili položaj in preverili možne ukrepe za ohranitev zaposlitvene ravni v sektorjih, ki jih je prizadela kriza.

V pismu deželnemu odboru sindikati poudarjajo, da je v zadnjih tednih opaziti med prebivalstvom celotnega obmejnega območja velika zaskrbljenost zaradi konfliktne situacije na meji, predvsem pa zaradi negativnih vplivov na tržaško in na goriško gospodarstvo. Negativne posledice so zlasti občutne na področjih avtoprevozništva, uvoza—izvoza in trgovine. Te težave se pridružujejo problemom, ki so obstajali že prej in zaradi katerih so sindikalne konfederacije že zahtevale srečanje z deželnim odborom.

Po oceni sindikatov je pozitivno dejstvo, da je minister za delo Marini med svojim nedavnim obiskom zagotovil svoje posredovanje pri vladi, da bi upoštevala probleme Trsta. Vendar to ni dovolj, ker je treba gledati na probleme z deželne perspektive in je treba obravnavati problematiko celotnega obmejnega pasu.

V Beljaku posvet o ZOI na tromeji

VIDEM — Italijanski zunanji minister Gianni De Michelis, ki bo skupno s predsednikom republike v petek v Čedadu na odprtju prireditev Mittelfesta, bo v soboto in nedeljo v Beljaku sodeloval na mednarodnem srečanju o turizmu na tromejnem območju, ki ga organizira Združenje »Nord - Est turismo«, katerega predsednik je prav minister De Michelis.

Na dvodnevnem zasedanju bo tekla beseda predvsem o vprašanju jadranske obale in pripravo zimske olimpijade na tromeji, za katero so se Trbiž, Beljak in Kransjka gora spet kandidrali. Glede tega zadnjega naj povemo, da bodo predstavili podroben načrt olimpijskih iger, ki ga je pripravil poseben odbor, v katerem so strokovnjaki in športni delavci iz Furlanije-Julijske krajine, Slovenije in Koroške.

Možna uresničitev tako pomenbne športne manifestacije bi po mnenju prirediteljev dvodnevnega srečanja v Beljaku pomenila tudi velik napredek turističnega sektorja v teh krajih.

Na sobotnem delu zasedanja, ki se bo začel v popoldanskih urah, bodo turistični delavci treh obmejnih dežel razpravljali o možnosti medsebojnega sodelovanja v turistične namene. Nedeljski del zasedanja pa bo v celoti namenjen vprašanju olimpijskih iger. O tem bo za deželo Furlanijo-Julijsko lkrajino spregovoril predsednik pripravljalnega odbora in podpredsednik deželnega odbora Giaocchino Francescutto, zaključke o zasedanju pa bo povzel minister Gianni De Michelis. (r. p.)

Kdo bo častni občan PN brigada ali prostitutke?

PORDENON - *Pordenonski občinski svet bo moral v kratkem izbirati med vojsko in prostitutkami. Komu bo podelil naslov častnih občanov?*

Pred nelahko izbiro je svet postavil svetovalec zelene liste Mario Puiatti, ki je pred nekaj dnevi predlagal, naj bi občinski svet podelil naziva častnih občank predsednici Odbora za civilne pravice prostitutk Carli Corso in tajnici istega odbora Pii Covre. Puiatti je svoj predlog utemeljil z ugotovitvijo, da sta bili Carla Corso in Pia Covre leta 1982 pobudnici ustanovitve odbora, ki je že naslednje leto priredil v Pordenomnu prvi vsedržavni kongres prostitutk. Obe ženski sta nato sodelovali s svetovno znanstveno organizacijo v raziskavah za preventivno akcijo proti Aidsu, v sodelovanju z evropskim parlamentom sta izdelali osnutek dokumenta o pravicah prostitutk, Carla Corso pa je pred nedavnim objavila knjigo »Portret v močnih barvah«, ki je postal knjižna uspešnica in po katerem bodo snemali tudi film.

Kaj pa ima vse to opraviti z vojsko in s podelitvijo častnega občanstva mehanizirani brigadi Garibaldi, ki je imela še do pred nedavnim sedež v Pordenonu in je bila nato premaknjena drugam? Pordenonski župan je občinskemu svetu predlagal, naj bi brigadi podelili naziv častnega občana. Predlog pa je tako razkačil svetovalca zelenih, da je reagiral s provokativnim protipredlogom o častnem občanstvu voditeljicam gibanja prostitutk. Sedaj pa bo o obeh predlogih moral odločati občinski svet. Kaj bo sklenil?

Razstavo dobo odprli danes pri TKB v Čedadu

Darkove žgane gline

ČEDAD — *Na dvorišču čedajske podružnice Tržaške kreditne banke bodo danes, ob 19. uri odprli razstavo skulptur kiparja Darka. Razstavo je priredila banka ob sodelovanju kulturnega združenja »Paolo Diacono« in pod pokroviteljstvom Občine Čedad.*

Glavno umetniško področje, ki se mu Darko posveča, ugotavlja umetnostni kritik Pavel Petričič, je kiparstvo v žgani glini. Gre za razčlenjene kompozicije, kjer se združujejo človeške figure, živali, rastlinski elementi, predmeti in arhitektura.

Darko je dosegel izražanje, ki ustreza njegovi osebnosti: krepko je začutiti poslanstvo človeka in umetnika ob meji, navdih dveh kultur, slovenske in furlanske, ki se na tem koščku zemlje srečujeta.

Darko, ki se je leta 1948 rodil v Biljah, živi in dela v Čedadu. Po končani umetniški šoli v Gorici se je srečal s slikarjem Celibertijem in kiparjem Dinom Basaldello, ki sta veliko prispevala k njegovi umetniški zoritvi. Doslej je razstavljal v Italiji, Jugoslaviji in drugih krajih Evrope.

R. PAVŠIČ

POMOČ SLOVENIJI

Na svoji redni seji dne 17. t.m., je solidarnostni odbor Slovencev v Italiji vzel v pretres organizacijske aspekte dveh pobud, ki jih namerava speljati v kratkem. Najprej gre za izpričanje solidarnosti slovenski državi, hkrati pa za opozoritev na slovensko prisotnost v teh krajih ob priložnosti otvoritve Mittelfesta, ki bo v petek v Čedadu. S tem v zvezi je treba omeniti, da so bile že odposlane prošnje za sprejem tako predsedniku italijanske republike Cossigi kot tudi zunanjemu ministru De Michelisu, oba se bosta namreč konec tedna mudila v naši deželi. Druga pobuda, o kateri je tekla beseda, zadeva organiziranje dveh debatnih večerov o novonastali situaciji po osamosvojitvi Slovenije, ki bosta na sporedu prihodnji teden.

V zvezi z nabirno akcijo Pomoč Sloveniji '91 obveščamo posameznike, organizacije in podjetja, ki želijo darovati svoja sredstva Rdečemu križu Slovenije, da se je solidarnostni odbor, ki deluje na Goriškem in je v tamkajšnjih denarnih zavodih odprl štiri tekoče rečune, že pred časom odločil nameniti tam zbrana sredstva Rdečemu križu Slovenije in slovenski Karitas. Podobno bodo tudi sredstva, ki se stekajo na tekoče račune bank na Tržaškem in Videmskem, podeljena v humanitarne namene, čeravno solidarnostni odbor, ki je dal pobudo za nabiralno akcijo, ni še sprejel sklepa o tem, katerim ustanovam in konkretno za katere humanitarne namene bodo šla sredstva.

Prihodnja seja solidarnostnega odbora bo v četrtek, 18. t. m. ob 10.30.

Tekoči računi za nabiralno solidarnostno akcijo POMOČ SLOVENIJI '91 pri slovenskih denarnih zavodih v Italiji:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54
HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626
HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sesljan) — 65283-1
KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001
HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720
HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Navajamo še dodatne številke tekočih računov:

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE — 42568/5
CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA — 13160/1
BANCA POPOLARE UDINESE — 6986

Sedež solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja v jutranjih urah na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

Razstava v sežanski Mali galeriji

Kreativnost srednješolcev

SEŽANA - V sežanski Mali galeriji je na ogled razstava, ki so jo pripravili dijaki srednje šole Srečka Kosovela iz Sežane na temo »Kreativnost«.

V najrazličnejših tehnikah se predstavljajo člani likovne skupine in skupine za desing pod vodstvom slikarke Karin Pirjevec, in člani keramične delavnice, ki jo vodi Meri Jazbec.

»Kreativnost ni le odlika umetnosti, ampak je moč vsakega posameznika. Biti kreativen ne pomeni znati slikati ali pisati pesmi, temveč znati odgovarjati na izzive življenja. Kreativnost je moč človeka, da najbolj polno oblikuje svoje življenje na duhovnem planu in v praktičnem življenju,« je na otvoritvi poudarila Karin Pirjevec, ki je tudi predsednica likovenga kluba pri ZKO občine Sežana.

Na razstavi se predstavljajo srednješolci z izbranimi deli, ki so nastajala v tem šolskem letu. Gre za razstavo mladih ljudi, ki so svoj impulz sprostili v različnih medijih. Pomanjkanje akademskega znanja je popolnoma nadomestila svobodna moč izraza z najrazličnejšimi tehnikami ustvarjanja.

Skupina keramičarjev deluje na srednji šoli šele leto dni in pred kratkim so dobili tudi ustrezne pogoje za delo. Sicer pa eksperimentirajo z raznimi materiali in iščejo razne tehnike, da bi upodobili svoje poglede na svet.

Ob otvoritvi so srednješolci pokazali tudi svoja literarna ustvarjanja in iz srednješolskega glasila »Rumena podmornica«, ki je izšlo kot druga številka v letošnjem šolskem letu. **-oks-**

S političnimi preganjanci na izlet v J. Francijo

SEŽANA — Po programu dela Domicilnega odbora političnih pregnancev na Sardiniji potovalna agencija Intertour iz Sežane organizira 5-dnevni izlet v južno Francijo, sicer od 18. do 22. septembra v počastitev 50-letnice ustanovitve OF in začetka oboroženega upora slovenskega naroda.

Avtobus bo odpeljal v sredo 18. septembra, ob 4. uri iz Postojne in ob 4.30 iz Sežane. Cena potovanja je na osebo 2.600 dinarjev ali 250.000 lir, vključuje pa avtobusni prevoz, štiri polpenzione, cestnine in takse, francosko vizo, organizacijo in vodenje potovanja. Prijave sprejema Intertour, Sežana, Partizanska 18, do vključno 28. avgusta; do tedaj je treba dostaviti tudi veljaven potni list in fotografijo velikosti 6x4 cm. Za informacije zavrtite tel. 067/73297 ali 72577 (Ivo Mesar).

Sprevod starih avtomobilov ob sežanskem prazniku

SEŽANA - V sežanski občini se bliža 28. avgust in s tem občinski praznik, ki vsako leto pritegne številne obiskovalce z najrazličnejšimi tradicionalnimi prireditvami, pa tudi takimi, ki jih organizirajo prvič.

Ena takih prireditev je tudi medobčinsko srečanje lastnikov starih osebnih avtomobilov in motornih koles, ki naj bi ga organizirali v nedeljo, 1. septembra. Pred kratkim se je sestal organizacijski odbor pri Avtošoli Bojane in Iva Jorgiča v Sežani, ki je tudi organizator prvega srečanja old timerjev na Primorskem.

Tako naj bi 1. septembra v Sežani potekal sprevod veteranov - starih avtomobilov in motorjev, starejših od 30 let. Vsi lastniki, ki imajo starejša motorna vozila in bi radi sodelovali na omenjenem srečanju v Sežani, se lahko do konca tega meseca prijavijo Štefanu Pozdercu, 66240 Kozina, Rodik št. 6 tel. (067) 81-952.

Do sedaj imajo prijavljenih približno 10 udeležencev, vendar pričakujejo, da se bo število povečalo do konca meseca julija, ko izteče rok za prijavo. Sprevod starih motornih vozil naj bi se pričel ob 14. uri izpred občinske stavbe in krenil po Partizanski cesti do Fernetičev. Vozila bi se vračala po isti poti do železniške postaje in z vožnjo zaključila pred starim Krasmetalom v bližni bencinske črpalke na parkirnem prostoru pred avtošolo B & I. Jorgič. Tu bi si jih lahko radovedneži tudi ogledali, lastnike kaj povprašali idr. Vsak udeleženec bo po žrebanju prejel simbolične tablice za svojega železnega konjička in s tem tudi številko, ki mu bo pomenila vrstni red v sprevodu. Ob zaključku pa naj bi vsak udeleženec prejel še diplomo za sodelovanje, organizator pa si bo prizadeval poskrbeti tudi za zakusko.

S sprevodom starih osebnih avtomobilov in motornih koles naj bi predstavili tovrstna motorna vozila, ki jih zob časa že načenja. S tem bi ohranili tudi tradicijo old timerjev. Osnovni cilj prireditve ob »28. avgustu« pa je ustanovitev kluba veteranov za Primorsko. Tak klub veteranov že imajo v Ljubljani in Mariboru. S tem naj bi bili člani kluba med seboj bolj povezani, skupaj bi se udeleževali raznih rallijev po Sloveniji in drugod ter deveda bolje vzdrževali svoje avtomobile.

Sprevod old timerjev pa ni bi prispeval tudi k popestritvi turistične ponudbe na Sežanskem.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Velika skrb Tombesija glede bonov

Predsednik tržaške trgovinske zbornice poslanec Tombesi se je ponovno obrnil na ministra za industrijo in finance in ju zaprosil, da bi potrdila ukrepe, ki zadevajo kontingente z davčnimi olajšavami. Ukrepa o bencinskih bonih po zmižani ceni, dodaja Tombesi, ni mogoče istovetiti s podporništvom. Prinesel je namreč dobiček ne samo tržaškemu gospodarstvu, ampak tudi vsedržavnemu. V zvezi s tem vprašanjem je trgovinska zbornica pripravila študijo, ki potrjuje Tombesijeve izjave. V tej študiji je v bistvu rečeno, da z uvedbo bencinskih bonov in s povišanjem uporabe goriva, ki je sledila temu ukrepu, je država utrpela občutno manjšo škodo, kot pa jo je zaradi nakupa bencina preko meje, tako glede "izvažanja" valute, kot zaradi davkov, ki jih mora avtomobilist plačati pri tankanju na državnem ozemlju.

Ob vsem tem poslenec Tombesi zaskrbljeno ugotavlja, da bi preureditev distribucijske mreže črpalk, ki jo pripravlja deželna uprava F-JK v primeru, da bi ne prišlo do obnovitve ukrepa o bencinskih bonih, v naši pokrajini privedla do znižanja števila črpalk od sedanjih 85 na manj kot 30. S tem bi bil tržaškemu gospodarstvu, dodaja Tombesi, zadan še en udarec in to v sektorju, ki že v sedanjih pogojih ni bil kos potrebam avtomobilistov.

O tej nevarnosti morajo biti seznanjeni vsi tržaški politiki, dodaja Tombesi, ki morajo z velikim čutom odgovornosti in z enotnim nastopom doseči, da bo prišlo do potrditve zakona o posebnih kontingentih.

Zelena lista o položaju v Sloveniji

Politični solidarnosti naj sedaj sledi pomoč

Zeleni iz Italije, Avstrije, Zvezne republike Nemčije in Švedske zahtevajo od vlad svojih držav, da čimprej priznajo samostojno Slovenijo. O tem je tekla beseda na dvodnevnem srečanju med zelenimi Slovenije in naravovarstveniki iz teh štirih držav, ki je bilo v ponedeljek in v torek v Ljubljani, katerega rezultate so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu deželnega sveta v Trstu. Srečanja z novinarji so se udeležili Elia Mioni, deželni koordinator Zelene liste, deželni svetovalec Andrea Wehrenfennig ter Stefano Semenzato, uradni glasnik italijanskih zelenih gibanj. Zeleni iz štirih držav so med drugim srečali s članom predsedstva Republike Slovenije Dušanom Plutom, ki je tudi presednik slovenskih zelenih, z zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom ter z nekaterimi vidnimi predstavniki slovenske vlade, po pogovorih v Ljubljani pa so obiskali tudi Brežice in Krško, kjer so se pogovorajli predvsem o bodočnosti tamkajšnje jedrske centrale.

Semenzato je naglasil, da zeleni podpirajo osamostvojitev Slovenije, obenem pa tudi politična pogajanja za dokončno in miroljubno ureditev odnosov med jugoslovanskimi narodi. Od sogovornikov so hoteli točna pojasnila o tem kako si slovenski voditelji zamišljajo meje nove države, ki morajo biti po njihovem mnenju vsekakor čimbolj odprte in prožne za pretok ljudi, blaga in idej, izrazili pa so precejšnje pomisleke glede meje med Slovenijo in Hrvaško na področju Istre. Semenzata in somišljenike skrbi nejasna usoda tamkajšnje italijanske skupnosti, od zunanjega ministra Rupla in kolegov pa so dobili zagotovila, da bo Slovenija čimboljše in čimbolj dosledno skrbela za varnost in za zaščito italijanske manjšine.

Na ljubljanskih razgovorih je bil govor tudi o nuklearki v Krškem, ki od včeraj spet redno obratuje ter o drugih vprašanjih, ki so vezana na energetsko politiko in na problematiko onesnaževanja okolja. Wehrenfennig je novinarjem povedal, da Slovenija namerava v perspektivi zapreti centralo (to naj bi se zgodilo leta 1995), evropski zeleni pa glede tega predlagajo, naj bi ves postopek spremljala mednarodna komisija, konkretne pobude pa so doslej na tem področju prišle le iz Avstrije, Italija pa kljub obvezam in obljubam do tega trenutka še ni naredila ničesar. Za resanacijo in kasnejše zaprtje JE Krško potrebuje vsekakor Slovenija več desetin milijard lir.

Wehrenfennig je pohvalil dosedanje delo deželne vlade in posebno njenega predsednika Biasuttija, saj se je Furlanije—Julijska krajina po njegovem konkretno izrekla za neodvisno Slovenijo. Političnim korakom pa mora sedaj nujno slediti tudi gospodarska pomoč. Zelena lista je mnenja, da je Italija doslej privilegirala predvsem posege za posodobitev cestnih povezav, spričo stanja v Sloveniji pa bo treba v bližnji bodočnosti posvetiti pozornost tudi resanaciji energetskih virov in boju proti onesneženemu okolju. Na tem področju vsekakor zeleni napovedujejo razne pobude, situaciji v Sloveniji pa bo posvečeno tudi bližnje mednarodno srečanje žensk predstavnic naravovarstvenih gibanj iz raznih evropskih držav.

Na srečanju z nabrežinskimi predstavniki

O sodelovanju SDGZ s krajevnimi upravami

Uprava devinsko-nabrežinske občine je pred kratkim sprejela na razgovor delegacijo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, da bi skupno čim bolj neposredno obravnavali vsa razna odprta vprašanja, probleme, perspektive in možnosti, ki se javljajo v tamkajšnji gospodarski stvarnosti. Župan Vittorino Caldi, podžupan Martin Brecelj in odbornica za urbanistiko Rita Contento so sledili z dokašnjim zanimanjem in prizadetostjo izvajanjem predsednika in ravnatelja deželne SDGZ Borisa Siege in Vojka Kocjančiča ter krajevnih predstavnikov prizadetih kategorij iz vrst Združenja, predsednika gostincev Lina Doljaka, predsednika bančne sekcije Guida Zidariča, trgovca Draga Kukanje in obrtnika Flavija Trampuža.

Po splošnem orisu značilnosti in doprinosa Združenja h krajevnemu gospodarstvu so prisotni analizirali vse možne stične točke sodelovanja med občinsko upravo in SDGZ. Med drugim so spregovorili oimenovanju gospodarskih operaterjev oz. izvedencev v občinske komisije, o osveščanju o gospodarskih vprašanjih na različnih področjih širšega interesa (od urbanistike do uporabe teritorija, od blagajniških služb do drugih uslug v pristojnosti občine), o perspektivah za turistični vzlet Sesljanskega zaliva in Kraškem parku, ki ne morejo prezreti krajevnega gospodarstva. Občinski zastopniki so v sklepni repliki ugotovili, da je večidel preokupacij, pogledov in nakazanih perspektiv s strani SDGZ zaobjet v programu novoizvoljene uprave in da bo torej v izpeljevanju le-tega možno plodno medsebojno sodelovanje.

Nabrežinsko srečanje je tako sklenilo prvi niz srečanj SDGZ z domačimi občinskimi upravami na Tržaškem. Po obiskih v Dolini, Zgoniku, Repentabru in devinsko nabrežinski občini ostane na sporedu le še srečanje s tržaško občino. Nemara pa bi kazalo takšen krog srečanj ponoviti tudi na Goriškem, saj prav na podlagi omenjene izkušnje se je izkazalo, da je neposredno vzajemno seznanjanje tako »gospodarskih« kot »institucionalnih« pogledov najbolj koristno bodisi pri izglajevanju in odpravljanju možnih konfliktov bodisi pri ovrednotenju in udejanjanju konkretnih pobud.

pismo uredništvu

Več pripomb na odgovor

Spošt. Uredništvo
Primorskega dnevnika - Trst
S prošnjo za objavo!

Odgovor na pismo dr. Škerla, škofovega vikarja, objavljenega v »Primorskem dnevniku« - Pisma uredništvu - in v »Katoliškem glasu« z dne 20.6.1991

1. Dr. Škerl bi se bil moral pozanimati za imena članov Župnijskega pastoralnega sveta z Opčin predno nekaj zatrjuje, kar ni res, kajti vsi podpisniki pisma g. škofu z dne 3. junija 1991, smo člani »sveta« in redno prihajamo na seje.

2. Krivična namigovanja - dr. Škerla in nekaterih drugih, ki se, žal, ne predstavijo javno - so žaljiva.

a) Nihče od nas ne nasprotuje delovanju salezijancev z mladimi, obratno, dobro vemo, da je njih prisotnost pri nas važna (to smo že večkrat napisali!) še posebno, če gre za poživitev krščanskega dela za mladino in za krščansko kulturno dejavnost.

b) Dr. Škerl namiguje, da bi za morebitni odhod salezijancev iz naših krajev bili krivi člani Ž.P.S., ki pa so le izrazili svojo skrb in bojazen za župnijo. Ali ni tako stališče dr. Škerla morda izgovor za to, da se ni nikoli odzval povabilu na odkrit pogovor?

č) Če skofova listina iz leta 1966, za katero so člani Ž.P.S. in delegacija krajanov tolikorat prosili g. škofa, da jo pismeno potrdi, še velja, ni gotovo. Nobenega zanesljivega pismenega zagotovila nimamo, da bo v župniji, kljub spremembam, ostalo vse po starem. Doslej nam tega ni potrdil g. škof, pa tudi g. župnik ni mogel storiti, ker takega pismenega zagotovila tudi sam še ni prejel!

d) Očitki iz pisma dr. Škerla, da je župnikovo delovanje v župniji enostransko, so popolnoma nekorektni in nesresnični.

Na koncu pa sam dr. Škerl priznava, da dokument (škofova listina iz leta 1966) ni popolnoma jasen, in prav zato želimo in na tem vztrajamo, da bi ga sedanji g. škof dopolnil in ga končno javno potrdil.

Člani Župnijskega pastoralnega sveta z Opčin.

Niz razgovorov z letošnjimi odličnjaki se zaključuje na znanstvenem liceju

Ob šolski tudi dobra glasbena vzgoja

Še zadnja odličnjakinja na vrsti je Erika Busechian, ki je na Znanstvenem liceju France Prešeren obiskovala eksperimentalni pouk. Za maturitetno raziskavo pa je izbrala temo o simboliki drevesa v slovenski poeziji.

Si pričakovala tako oceno?

Pričakovala sem visoko oceno, recimo višjo od 50 točk. Vendar si nisem ustvarjala posebnih problemov, predvsem po ustnem delu zrelostnega izpita, ko sem imela občutek, da sem ga dobro opravila. Ko pa so na šoli objavili izide, nisem niti bila v Trstu.

S kakšnimi nameni si se pred petimi leti odločila za znanstveni licej?

Šolo sem izbrala zato, da bi mi nudila splošen vpogled na znanstveno in književno področje. Licej je zadostil mojim pričakovanjem, ker so mi zelo všeč literarni predmeti, po drugi strani pa mi med znanstvenimi najbolj leži matematika, ki ji na tej šoli posvečajo veliko pozornosti. Svojo izbiro bi mirno ponovila. Seveda so tudi nekatere pomanjkljivosti, a sem si mislila, da bodo, kot pač na vseh šolah.

Kakšne načrte imaš za bodočnost?

Sem še v dvomu: izbirala pa bi med matematiko in literarno smerjo. Zelo verjetno pa bom poskusila opraviti

Erika Busechian

vstopni izpit na Visoki šoli za mednarodne in diplomatske vede. Zato bom sedaj šla v Anglijo, da izpopolnim svoje znanje angleščine, izpit je namreč v tem jeziku. Sicer pa se bom še pozanimala: ker nihče še ni diplomiral na tej šoli, ne vem, če so res možnosti za zaposlitev. Zdi pa se zanimiva!

Kaj misliš o šolskem sistemu, o načinu preverjanja t.i. zrelosti?

Mislim, da se na maturi ne preizkuša dijakove »zrelosti«. Izpit je prej nekakšen mejnik, ki te prisili, da preizkušaš svoje sposobnosti. Morda bi res bilo dobro, ko bi na maturi bili prisotni vsi predmeti, morda porazdeljeni med pismenim in ustnim delom zrelostnega izpita. Kar se pa tiče uveljavljenega šolskega sistema, mislim, da je zelo odvisno od profesorjev, ki te na višji šoli učijo. Je že res, da bi bilo treba izboljšati programe, v bistvu pa veliko odvisi od osebnosti, ki jih na tej poti srečaš in koliko te posamezni profesorji navdušijo za predmet.

S čim se ukvarjaš v prostem času?

Predvsem igram flavto na Glasbeni matici, pri prof. Eriki Slama. Upam, da bom prihodnje leto diplomirala. Redno nastopam na zaključnih akademijah, med drugim pa sem se lani s trio pihal uspešno udeležila republiškega in zveznega tekmovanja. V kratkem pa moram pripraviti še izpit iz harmonije. Poleg tega pojem pri dekliškem pevskem zboru GM, vrsto let sodelujem pri skavtski organizaciji, dve leti pa vodim skupino volčičev in veveric. Na tabor verjetno ne bom šla, ker bom v Angliji, saj je to bila še edina možnost pred vstopnim izpitom za diplomatsko šolo.

Se misliš pozneje tudi uveljaviti na glasbenem področju?

Diploma mi pomeni predvsem osebni dosežek. Mikalo bi me igranje v komornih skupinah, poklicno pa bi se rajši posvetila čemu drugemu. Če se ne odločim za diplomatske vede, bi mi bilo všeč tudi poučevanje: rada imam slovenščino in še posebno me navdušuje sodobnejša slovenska poezija.

Kako slediš dogodkom v Sloveniji?

Zelo emotivno: posebno vesela sem bila, ko je prišlo do prvih pluralističnih volitev, ki so povezane s sedanjim dogajanjem. Upam, da bo Slovenija uspela zaživeti v svoji samostojnosti. Prav gotovo so težave, a upam, da jih bodo Slovenci znali premostiti.

Kaj pa odnos zamejske stvarnosti?

Veliko odvisi od posameznikov. Nekateri idejno že nasprotujejo dogajanju: pogojuje jih predvsem preteklost. Če je nekdo živel v duhu Jugoslavije, je razumljivo, da ne more naenkrat pretrgati te vezi. Mnogi pa so navdušeni nad novimi premiki in vidijo to kot preporod slovenskega naroda.

Razgovor zapisala
DAMIANA OTA

Izvirna izkušnja otroškega središča v Sesljanu, kjer so se združili vsi zainteresirani dejavniki

Ob dosedanjem delu in uspehih veliko načrtov za bodočnost

4. MINULO ŠOLSKO LETO

Delovanje v šolskem letu 1990/91 je potekalo po teh novih smernicah. Občina je imela nameščenih 7 animatorjev, od tega 3 za italijanske in 4 za slovenske vrtce. Trije sodelujejo z občino že od vsega začetka te dejavnosti, ostali so prišli kasneje, a o vseh se lahko trdi, da imajo visoko kvalifikacijo. Zato je bilo mogoče brez večjih težav razširiti animacijsko dejavnost na vse vrtce, kot so starši želeli, poleg tega pa se je v sesljanskem in devinskem središču razvila dodatna bogata dejavnost, ki so jo obiskovali le namensko za to prijavljeni otroci, ki so od januarja lahko prihajali (spet na željo staršev) tudi ob sobotah zjutraj.

V Devinu so italijanski učenci imeli na razpolago dvakrat tedensko po eno uro laboratorijske dejavnosti na temo knjige, glasbe in psihomotorike. Podobno je bilo v Sesljanu za učence slovenskih otroških vrtcev in za skupino prve stopnje osnovne šole.

Vzporedno s tem je bila v Sesljanu odprta šolska knjižnica za Slovence in v Devinu za Italijane; obe sta uspešno nastavili aktivno izposojanje knjig za otroke, starše in šolsko osebje.

V sesljanskem središču je končno zaživela še prireditvena dejavnost. Poleg pustovanja in miklavževanja je osrednji prostor sprejel lutkovno skupino Papilu iz Ankarana za slovenske otroke in znanega italijanskega animatorja Claudia Cavallija za vse. Obe prireditvi sta bili zelo uspešni. Osebje in sploh organizatorji so dobili potrditev, da je v tej smeri še veliko otroških potreb, ki jih pasivno gledanje televizije ni, in zlepa ne bo, zasičilo.

Kot novost velja omeniti tudi dejstvo, da se je pobudi pridružila tudi občina Zgonik. Formalno je do vzpostavitve sodelovanja prišlo tako, da je občina Devin-Nabrežina odobrila program izpopolnjevanja na temo: "Spodbujanje spoznavnega in jezikovnega razvoja otrok v slovenskih vrtcih v občini Devin-Nabrežina" in da je podoben sklep odobrila tudi občina Zgonik. Prvič se je zgodilo, da sta dve odborništvi konkretno sodelovali na skupnem projektu, ki se je dotikal tudi skupne narodnostno-jezikovne problematike.

V minulem šolskem letu je občina pri svojem dosedanjem investiranju v izobraževanje osebja dala poudarek na izdelavo in obdelavo didaktičnega gradiva. To je bilo pogojeno tudi z dejstvom, da je bilo na razpolago manj denarja, kot prejšnja leta. Kot mentor je na tem področju uspešno delovala lektorica slovenščine na Univerzi v Vidmu Duhovnik-Antoni.

Razpolaganje s sodobno opremljenimi središči je omogočilo še eno pomembno novost v občinski šolski ponudbi. Slovenska nižja srednja šola je uporabila opremljeno temnico za tečaj fotografske tehnike svojih učencev, računalniška učilnica pa je služila bodisi za kompjutersko delavnico, namenjeno nižješolcem, kot za tečaj namenjen zlasti šolnikom, ki pa je bil odprt tudi drugim. Sorodne dejavnosti so se vrstile tudi v italijanskem središču v Devinu.

5. SMERNICE ZA BODOČI RAZVOJ

Zamisli, pobude in iskanja se razvijajo dalje. Za naslednje šolsko leto je v pripravi načrt, ki naj bi razširil sodelovanje med občino in nižjo srednjo šolo. Na podlagi izkušenj, načrtov in dogovorov ina tudi že starih idej, se nove smernice naslanjajo na nekatere izhodiščne predpostavke. Poglejmo na kratko katere so:

— upoštevana bosta celotno občinsko ozemlje in celotni domet šole,
— prebivalstvo bo lahko, bolj kot doslej, udeleženo v novih dejavnostih,
— sodelovanje med šolo in javno upravo bo tesnejše,
— tesnejši bo stik med učenci in krajevno stvarnostjo,
— upoštevano bo tudi vprašanje etnične raznolikosti in sožitja,
— načrt bo potekal postopoma, v razponu treh šolskih let,
— program bo slonel na podrobni predhodni analizi, ki bo upoštevala: podatke o predvpisih, razpoložljive človeške in finančne rezurse, prednosti in pomanjkljivosti vsakega objekta,
— celotni razpored predvidenih šolskih dejavnosti bo razgrnjen že ob začetku šolskega leta,
— in končno še prava vsebina pravega programa: laboratorij informatike za šolnike, fotografija, jezikovno izobraževanje (tečaji slovenskega, nemškega in angleškega jezika), glasbene dejavnosti, raziskovalna dejavnost za mlade usmerjena v spoznavanje prostora preko dveh laboratorijev: zgodovinskega in naravoslovnega, razpis šolskega natečaja o odporništvu, o civilni zaščiti ter za naravoslovne vodiče.

Občina bo pri vsem tem poskrbela za učno osebje, šola pa za supervizijo. Učenci bodo na koncu leta predstavili poročila o delu, za katera bo občina skušala zagotoviti objavo.

Glede na obsežnost zastavljenih ciljev bo občina skušala poseči tudi po novih pristopih, ki doslej niso bili še dovolj ovrednoteni, med temi je vsekakor vredno pozornosti alternativno služenje vojaškega roka v civilnih dejavnostih.

Med italijanskimi šolniki se krepi zanimanje za možnost, da bi nižja srednja šola še naprej lahko služila mladim, ki so jo sicer že končali, a za katere v občini ni drugih primernih zbirališč in okvirov za mladinsko delovanje.

Zamisli je še in še, idej (in potreb) res ne manjka. Glede na vlogo, ki jo ima med mladimi vizuelna kultura, bi bilo treba najti v okviru občinskih struktur primeren prostor, ki bi kril to potrebo (osnovno orodje je tu veliki ekran in pripadajoče video aparature); treba je najti ustrezne zunanje strokovne strukture, ki lahko zajamčijo zahtevano raven in kontinuiranost delovanja.

Še bi lahko naštevali, a tako bi z nizanjem načrtov verjetno zajadrali predaleč od bregov stvarnosti. Nekaj pa je gotovega: že ob uresničitvi samega jedra nekazanih načrtov, bi kulturna delavnica, ki jo je začela uresničevati občina Devin Nabrežina pred nekaj leti, začela preraščati v pravo kulturno tovarno.

(Konec)

PAVEL ŠTRANJ

Slovenski predstavniki posegli v deželni komisiji

Novi zakon o Krasu naj zaščiti tudi skupnost, ki na njem živi

Deželna komisija za splošne zadeve, ki ji predseduje demokristjan Diego Carpenedo, je včeraj nadaljevala z oceno zakonskega osnutka za razvoj in ovrednotenje kraškega teritorija, ki ga je pred nekaj tedni odobril deželni odbor. Gre, kot znano, za del protivrednosti iz sporazuma o sinhrotronu, ki so ga svojčas podpisali zastopniki Dežele, Občine Trst, Kraške gorske skupnosti in nekaterih slovenskih organizacij. Včeraj so bile na dnevnem redu avdicije nekaterih predstavnikov naravovarstvenih gibanj in slovenskih stanovskih organizacij. Komisiji so svoja gledanja in stališča posredovali Franco Zubin (Italia Nostra), Lia Brautti (WWF), Edi Bukavec (Kmečka zveza), Vojko Kocjančič (SDGZ) ter Karlo Grgič (Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi). Slovenski predstavniki so se pred komisijo predstavili s skupnim dokumentom, ki so ga izdelali v sodelovanju s Slovensko kulturno—gospodarsko zvezo.

Bukavec, Kocjančič in Grgič, kot piše v sporočilu deželne tiskovne agencije, so izhajali iz ugotovitve, da je Kras plačal že zelo visok davek tako imenovanemu napredku, tako da je zaradi krčenja produktivnih dejavnost v marsičem postal »javno prenočišče«. Predstavniki slovenskih organizacij so tudi naglasili, da mora deželna uprava potrditi in istočasno še okrepiti dosedanjo vlogo KGS, saj ta ustanova najbolj verodostojno zastopa interese, hotenja in pričakovanja kraškega človeka. Pri tem pa ne gre zanemarjati tudi vloge občinskih uprav, ki morajo ohraniti vse pristojnosti pri upravljanju in načrtovanju kraškega teritorija, Kocjančič, Bukavec in Grgič pa so izrekli tudi nasprotovanje razlastitvam in poskusom novih vinkulativnih posegov na Krasu. Končno pa so še podčrtali, da pri vsem tem ne gre pozabiti na tesne vezi med teritorijem in človekom, ki na njem živi in ki si v prvi osebi stalno prizadeva za njegovo zaščito. Zaščite Krasa torej ne gre ločiti od zaščite človeške skupnosti, ki na njem živi, v glavnem so to Slovenci, ki ves povojni čas čakajo na uzakonitev globalnega zaščitnega normativa.

Kritičen do vsebine zakonskega predloga, ki ga je izdelal odbornik za prostorsko načrtovanje, pa je bil predstavnik Italia Nostra Franco Zubin. Po njegovem bi bilo treba sredstva iz tega zakona raje nameniti bodočemu Kraškemu parku, glede ostalega pa je povedal, da nima nič proti KGS, čeprav je bodočnost te ustanove na osnovi reforme javnih uprav še precej negotova, ob koncu pa je izrekel nasprotovanje načrtovanim gradnjam na območju bivšega begunskega taborišča na Padričah. Zastopnica Svetovnega sklada za naravo WWF pa je predlagala, da bi sredstva, ki so namenjena trgovinski in obrtniški dejavnosti raje namenili kmetijstvu in živinoreji. Brautijeva nasprotuje gradnji novega občinskega večnamenskega centra na Opčinah in je glede tega predlagala, naj to središče uredijo v že obstoječi stavbi.

V zvezi s tem zakonskim osnutkom se je pred nekaj dnevi oglasil v javnosti tudi tržaški župan Franco Richetti, ki je ostro kritiziral njegovo vsebino, nekajkrat pa se pikro obregnil tudi ob vlogo KGS. Županu sedaj posredno odgovarja deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar, ki opozarja Richettija, da je bila tudi Občina Trst svojčas med podpisniki znanega sporazuma o protivrednostih za sinhrotron. Zakonski predlog deželnega odbora gotovo ne rešuje vseh številnih odprtih problemov kraškega območja, ampak gre samo za spoštovanje obveze iz tega dogovora. Eden izmed podpisnikov sporazuma ga torej sedaj noče spoštovati in ga posredno tudi kritično ocenjuje, dodaja predstavnik SSk v polemiki s tržaškim županom.

DSL prireja konec tedna praznik Dela

Sekcija DSL Z. Kralj iz Trebč, Padrič in Gropade priredi v petek, 19., soboto 20., nedeljo 21. in ponedeljek, 22. julija festival Dela in Unità ob nogometnem igrišču v Trebčah. Poskrbljeno bo za oddih in zabavo (vse večere bo za ples igral ansambel Happy Day), v okviru praznika bodo tudi politična srečanja, med katerimi velja posebno omeniti Politični shod posvečen Sloveniji, ki bo v petek z začetkom ob 19.30. Na srečanju bo sodeloval tudi predstavnik Stranke demokratične prenove iz Slovenije.

Poletna ponudba Tržaške knjigarne

Ob knjigah bogata zbirka turističnih vodičev in kart

V Tržaški knjigarni imajo že nekaj mesecev zelo lepo urejeno zbirko turističnih kart, specialk, vodičev v raznih jezikih, topografskih kart, priročnikov in slovarjev, namenjenih vsem, ki si želijo, »oboroženi« s primernim gradivom, spoznati nove kraje dežel in razne države, ki so nam blizu ali pa zelo oddaljene.

Veliko tega gradiva je imela naša knjigarna že v preteklih letih na razpolago, so nam povedale uslužbenke. Letos so to gradivo še obogatili in izpopolnili tako, da je lepo pregledno za kupce in jim nudi vse, kar jim bo na njihovih popotovanjih služilo in jim pomagalo pri spoznavanju posameznih mest, dežel, pa tudi navad in običajev v le-teh.

V preteklih letih je imela knjigarna na razpolago več prospektov in topografskih kart ter vodičev za potovanja po Italiji in Jugoslaviji. Letos je vodstvo knjigarne to pobudo razširilo in sicer na Avstrijo in še na ostale evropske države. V zbirki dobijo interesenti zelo pregledne topografske karte, vodiče in slovarje, turistične priročnike in turistične karte glavnih mest raznih držav.

»Veliko povpraševanja smo imeli letos za razne kraje v Avstriji, čeprav nismo čutili občutnega padca zanimanja za jugoslovanske turistične kraje. Predvsem se je pri nas oglasilo lepo število turistov iz raznih krajev Italije, ki so se zanimali za gradivo o raznih letoviščih, kot tudi zdraviliščih in turističnih objektih v Sloveniji. Povedali so, da so jih k nam poslale druge tržaške knjigarne, ki tega gradiva nimajo.«

Ne gre za pobudo, ki bi bila osredotočena le na poletne mesece, so nam v knjigarni še povedali. Vse gradivo bo na razpolago tudi potem, ko se bo glavna počitniška sezona že zaključila. Naš namen je, so nam še povedali, da bi to pobudo še popestrili in obogatili, da bi zadovoljili čim več stalnih, pa tudi občasnih kupcev.

N. L.

Sindikalisti pri županu

V okviru vrste pogovorov, ki jih je župan Richetti imel z raznimi družbenimi in političnimi silami zaradi hude krize, ki je zajela Slovenijo in Hrvatsko in je tržaškemu gospodarstvu povzročila nemajhno škodo, je prvi tržaški občan včeraj sprejel delegacijo konfederalnih sindikalnih organizacij, ki so jo vodili pokrajinski tajniki Treu (CGIL), Kacovic (CISL) in Verlicchi (CCdl-UIL).

Glede tega vprašanja je bila pozitivno ocenjena razpoložljivost glede tega vprašanja, ki sta jo pokazala minister za delo Marini in podtajnik Grippo na nedavnem obisku v mestu. Sindikalni predstavniki so s svoje strani ugotavljali, kako je jugoslovanska kriza v največji meri prizadela trgovino na drobno, uvoz in izvoz ter sektor avtoprevozništva. S tem v zvezi so poudarili, kako bo ta kriza vplivala na vprašanje zaposlitev, saj je promet v vseh teh sektorjih močno padel. Beležijo se že številni primeri odpustov — so dodali sindikalni predstavniki — zaradi česar je treba nastopiti, so poudarili, predno bi pojav dosegel širše razsežnosti. Možna rešitev je dopolnilna blagajna, izredna in začasna, kot sicer tudi za druge sektorje v krizi. S tehničnega vidika je stvar izvedljiva.

Razgovor s slovenskimi dijaki Zavoda združenega sveta v Devinu

Zavod združenega sveta v Devinu je s svojim občečloveškim kulturnim poslanstvom prinesel v naše kraje nekaj svežine in novih idej. V zavodu se je že šolalo kar nekaj naših dijakov, ki so se pozneje skoraj vsi uveljavili v življenju. Letošnje izpite za vstop na zavod je med zamejskimi kandidati uspešno opravila le Marija Mamolo. »Najprej smo aprila meseca,« nam je razložila Marija, »opravili deželno selekcijo, kasneje pa tudi vsedržavno. Preden sem vložila prošnjo za vpis na zavod, sem dobro premislila o tej moji odločitvi. Za vpis so me spodbujali starši in nekateri znanci, ki so že dokončali šolanje na zavodu. Sama sem bila glede tega dokaj skeptična, ker bom pač morala popolnoma spremeniti način življenja. Končno pa sem se vendarle odločila, in sem vse preizkušnje opravila brez strahu ali pomislekov. Na teh "izpitih" so izpraševalci testirali predvsem značaj kandidatov in našo sposobnost, da se vključimo v življenje in miselnost zavoda. Od te nove izkušnje pričakujem, da bom spoznala nove ljudi in nova obzorja, saj smo zamejski Slovenci konec koncev preveč zapiramo v naše okolje.«

Zanimivo pri vsem tem je, da so bili med izpraševalci na selekcijah tudi bivši dijaki zavoda. Eden izmed teh je bil tržačan Devan Cesar, ki smo ga vprašali, kako se je počutil v novi vlogi izpraševalca.

»Dokaj dobro,« se je glasil odgovor, »čeprav sem bil vseskozi s srcem na strani kandidatov. Na deželni selekciji so morali kandidati dokazati svoje znanje iz matematike ter angleščine. Nato pa so se udeležili nekega skupinskega seminarja - mi ga imenujemo workshop - ki ga vodijo bivši študenti zavoda in na katerem skušamo testirati sposobnost kandidatov, da bi se vključili v skupinsko življenje na zavodu. Na teh seminarjih skušamo v sproščenem vzdušju tudi odkriti interese in značajske značilnosti kandidatov. Na vsedržavni selekciji izpraševalci polagajo večjo pozornost šolski pripravljenosti kandidatov. Ocenjevalno komisijo sestavljajo ravnatelj zavoda Suttcliff, podpredsednik italijanskega odbora za Zavod združenega sveta iz Devina, dva bivša dijaka zavoda ter vrsta profesorjev. Moram reči, da so me pogovori s kandidati tudi osebno obogatili in da je to bila zelo konstruktivna izkušnja. V glavnem se kandidati delijo na dve veliki skupini: na tiste, ki v šolanju na zavodu vidijo priložnost, da se življenjsko obogatijo s povsem novo izkušnjo, in na tiste, ki v tem vidijo priložnost za boljše in bolj zahtevno šolanje. Rad bi opozoril na dejstvo, da sorazmerno zelo malo slovenskih dijakov iz Italije vloži prošnjo za sprejem na zavod. Letos je na primer zaprosilo za vpis kar 112 dijakov iz Furlanije-Julijske krajine, le 8 izmed teh je bilo Slovencev. Žal veliko naših slovenskih dijakov sploh ne vloži prošnje za vpis.

Tamara Lipovec je letos izdelala prvi razred bienija na zavodu. »Moram reči,« nam je zaupala, »da je šolanje na devinskem zavodu malo drugačno od tistega, kar sem pričakovala. Pri predstavljenju in propagandiranju našega zavoda se ravnatelj, profesorji in tudi dijaki trudijo, da bi šolo prikazali kot kraj, kjer je glavni pedagoški moment posvečen ravno uvajanju posameznika v skupinsko življenje. To je le delno res, saj večji del našega časa posvečamo študiju. Pri propagandiranju stalno poudarjajo, da smo tu vsi prijatelji. Tudi to je le delno res, saj se človek praktično ne more sprijateljiti z več kot dvesto kolegi. Vsakdo si pač ustvari bolj ali manj širok krog "resničnih" prijateljev. Res pa je, da vse dijake zavoda veže pristen skupinski čut vzajemnosti in solidarnosti.«

WALTER ŠKERK

Slabo vreme jo je konec tedna zagodlo prirediteljem šager

Z dežnikom do šanka

Slabo vreme jo je v nedeljo popoldne zagodlo tako običajnim nedeljskim kopalcem, kot tudi tistim, ki so se odločili, da se odpočijejo v prijetni družabnosti na vsakotedenskih šagrah na podeželju. Nad dežjem pa so gotovo največ nergali prav prireditelji vaških šager in drugih prireditev, saj je s ploho splavalo po vodi tudi mnogo njihovega neutrudnega dela. Kljub dežju pa se je nekaj ljudi le opogumilo in se — z dežnikom v roki — prebilo do šanka, kot kaže tudi slika, ki jo je posnel naš fotograf Mario Magajna pri Domju.

Po pretekli deževni nedelji organizatorji vaških praznikov in šager, ki bodo na sporedu ta konec tedna, seveda upajo, da jim bo tokrat vreme bolj naklonjeno...

V Miljah »nevidni cirkus« skupine Victorie Chaplin

V petek zvečer bo v Miljah na sporedu verjetno najbolj pričakovana predstava letošnjega 14. miljskega festivala Teatro ragazzi. Na Trgu Marconi bosta znana gledališčnika Victoria Chaplin in Jean-Baptiste Thierrèe predstavila svoj »Le cirque invisibile«. Predstava je že ob sami krstni uprizoritvi lanskega decembra v Firencah požela izjemen uspeh tako občinstva kot gledaliških kritikov in vse kaže, da bo ponovila uspeh prejšnje predstave tega izjemnega gledališkega para Le cirque immaginaire. To predstavo sta hčerka velikega Charlota in njen mož uprizorila pred leti tudi v Miljah, vedno v okviru mladinskega gledališkega festivala, o uspehu predstave pa najbolj zgovorno priča dejstvo, da jo Chaplinova in Thierrèe ponavljata že celo desetletje.

V Le cirque invisible - nevidnem cirkusu bo nastopal tudi njun 17-letni sin James Spencer Thierrèe, ki je, kljub mladim letom, že igral v filmih Prospero Book's Petra Greenawaya in Monsieur Bojongles Boba Wilsona.

Predstava v Miljah se bo začela ob 21.30, v primeru slabega vremena pa bo v Kulturnem domu (z začetkom ob isti uri).

Revija glasbenih skupin

V začetku avgusta bo v sklopu festivala Unità pri Ferdinandeu potekala druga pokrajinska revija glasbenih skupin, ki so vključene v Vsedržavno združenje glasbenih skupin ANAGRUMBA. Na reviji lahko sodelujejo vse amaterske glasbene skupine, ki se bodo prijavile najkasneje do 27. julija. K prijavi morajo posamezne skupine vključiti glasbeno kaseto z najmanj tremi posnetimi skladbami in kratko »zgodovino« ansambla. Vse gradivo bo pregledala in ocenila žirija, ki jo bodo sestavljali člani iz drugih krajev Italije. Pet najbolje ocenjenih ansamblov bo lahko nastopilo 2. avgusta na reviji.

Prvouvrščeni ansambel bo imel pravico do sodelovanja na deželnem tekmovanju v kraju Passian di Prato v videmski pokrajini, najboljša skupina iz Furlanije-Julijske krajine pa se bo udeležila vsedržavnega finala, ki bo novembra v Cagliariju.

Dan prej bo združenje ANAGRUMBA na tiskovni konferenci predstavilo peticijo za boljšo uporabo neizkoriščenih prostorov v Trstu. Združenje se zavzema zato, da bi dobili predvsem mladi glasbeniki ustrezne prostore za svoje delovanje. Organizacija je začela pred dvema tednoma z zbiranjem podpisov pod peticijo in je doslej zbrala že nad tri tisoč.

Pogreb

Danila Schmidta

bo danes, 18. julija, ob 12.00 iz KAPELICE NA POKOPALIŠČU pri sv. Ani in ne iz mrtvašnice glavne bolnišnice, kot je bilo pomotoma objavljeno.

Trst, 18. julija 1991

18. 7. 1990 18. 7. 1991

Ob prvi obletnici smrti dragega očeta in moža

Ivana Košute

se ga z žalostjo spominjajo svojci in prijatelji

Trst, 18. julija 1991

18. 7. 1990 18. 7. 1991

Minilo je leto dni od kar nas je zapustil naš dragi

Pepi Guštin

Z ljubeznijo se ga spominjajo vsi njegovi

Zgonik, 18. julija 1991

Ob izgubi očeta se pridružujejo žalovanju Tommija in svojcev

Vasilij in Mojca

Miljski gledališki festival se je zaključil v nedeljo

Kljub smoli, ki je spremljala prireditev, je bil konec vesel

Letos je bila usoda zares nemila z miljskim pustnim sprevodom. O pravem pustu je divjala vojna v Zalivu in zaradi varnostnih razlogov so morali prireditelji odpovedati povorko. Da ne bi bil ves trud zaman, so sklenili, da bodo prireditev prenesli na poletje, ko se začne festival mladinskega gledališča, a leto 1991 bo ostalo temno zaznamovano v naši zgodovini, saj je hranilo v svojih nedrih še eno vojno vihro, v kateri smo bili še veliko bolj prizadeti, in prireditev je spet odpadla.

Miljski pustolovci kljub vsemu niso hoteli obupati. Odpovedali so se sicer klasični povorki pustnih vozov in nagradam, skrajšali so običajno pot, toda trdno so sklenili, da pustovanje bo na nedeljo, ko se Festival konča. Po tolikšnem trudu in pričakovanju pa se je predvčerjašnjim proti njim zarotilo vreme. Najprej se je po dolgem obdobju soparnega,a suhega vremena nad Milje vsula toča, ki pa je le kmalu ponehala. In ko je ob seštih popoldne že kazalo, da bo vreme dražalo, je zopet pričelo deževati, vendar ne dovolj močno, da bi prepodilo vztrajne pustovalce, za katere tradicija ne sme zatajiti.

V slikovito obmorsko mestece se je pripeljalo še kar precej ljudi, čeprav se število nikakor ne more primerjati z zimskim navalom, ko je praktično mogoče priti v Milje le peš. Od desetih skupin, ki se navadno predstavijo na Miljskem pustu, jih je ostalo le šest, to so Lampo, Brivido, Bulli e Pupe, Bora, Ongia in Mandrioi, tako da se je vendale zbralo približno petsto nastopajočih godcev in šem.

Po povorki so se vsi vsuli na Trg Marconi pred Občino, kjer so jih pozdravili miljski župan Ferdinando Ulcigrai, koprski župan Aurelio Juri in poslanec Willer Bordon, ki si je prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo. Nato so se vsi zapodili po starih miljskih ulicah in trgih, kjer so že drugi teden odprti kioski z jedačo in pijačo, najbolj navdušeni pa so se udeležili še plesa v dvorani Verdi.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
Festival Operete

Nocoj ob 20.30 osma in zadnja ponovitev operete BOCACCIO. Dirigent Alfred Eschwe. Režija Frank Bernd Gottschalk, scene in kostumi Jürgen Aue. Ponovitve bodo trajale do 18. julija.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (zaprta ob ponedeljkih).

V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevka JULIETTE GRECO.

Jesenska simfonična sezona 1991

Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Miramarski park

Nocoj ob 21.30 (v nemščini) **in ob 22.45** (v italijanščini) LUČI IN ZVOKI.

Ponovitve si sledijo vsak torek (ob 21.30 v angleščini in 22.45 v italijanščini), četrtek (ob 21.30 v nemščini in ob 22.45 v italijanščini) ter ob sobotah (ob 21.30 in 22.45 v italijanščini.

Milje - Trg Marconi

Jutri ob 21.30 PHAEDRALICE ponovi predstavo "Scene di vita campestre in un lontano mese di Plutone", ki je žela velik uspeh v gledališču Miela.

koncerti

Gledališče Verdi

Dne 24. t. m. je najavljen Recital JULIETTE GRECO.

Dne 20. t. m. bo na gradu sv. Justa koncert orkestra gledališča Verdi, ki ga odslej vodi 26-letni dirigent Lü Jia.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

V tržaški občinski galeriji (Trg Unità) je na ogled razstava slikarja Maurizia PALCICHA z naslovom "Logica frantumata", ki je odprta še jutri po naslednjem urniku: od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius je na ogled do 30. t. m. kolektivna razstava z naslovom RISBA IN BARVA, kateri sodeluje 56 slikarjev.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništva za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. avgusta so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13 in od 17. do 20. ure (zaprto ob torkih).

V razstavni dvorani sedeža letoviščarske ustanove v Miljah je do 28. t. m. na ogled razstava salzburškega slikarja Güntherja SCHATZDORFERJA.

V galeriji Kraške hiše v Repnu so na ogled dela domačih ustvarjalcev Mirka GUŠTINA, Milana BIZJAKA in Petra ŠKABARJA. Razstava bo odprta v nedeljo 21. in 28. t. m. od 11.00 do 12.30 ter od 17. do 20. ure.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 18. julija 1991

FRIDERIK

Sonce vzide ob 5.33 in zatone ob 20.49 - Dolžina dneva 15.16 - Luna vzide ob 13.41 in zatone ob 23.51.

Jutri, PETEK, 19. julija 1991

ARSEN

PLIMOVANJE DANES: ob 1.52 najvišja 5 cm, ob 7.44 najnižja -26 cm, ob 15.04 najvišja 34 cm, ob 21.35 najnižja -16 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,4 stopinje, zračni tlak 1012,1 mb pada, veter severo-zahodnik 6 km na uro, vlaga 52-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Paolo Pinamonti, Maja Cok, Marzia Medves, Miriel Mazzurco, Annalisa Abbatessa, Caterina Cigui, Silvia Maria Rosin.

UMRLI SO: 78-letna Elda Brach, Emilia Cecchini, 78-letni Antonio Cavo, 82-letna Maria Sbisà, 91-letna Maria Miniutti, 93-letna Fortunata Merluzzi, 76-letna Maria Filippi, 79-letna Stefania Maffi, 84-letna Marcella Micol, 78-letna Libera Pachor, 84-letna Romilda Gorian.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. julija 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 35, Ul. Belpoggio 4, Ul.Flavia 89 (Žavlje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 35, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Ul. Flavia 89 (Žavlje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 (tel. 761952).

SLUŽBA KZE ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

MPZ V. Mirk in Godbeno društvo Prosek priredita ŠAGRO 19., 20. in 21. t.m. Jutri ples z ansamblom L. Furlan; v soboto ob 19. uri nastop plesne šole F. Prešeren, od 20.30 dalje ples z ansamblom L. Furlan; v nedeljo ob 18.30 nastop godbenega društva »Ongia« iz Milj, od 20.30 dalje ples z ansamblom Times. Vse dni bodo delovali dobro založeni kioski.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ruzante

MOSCHETA

Režija BORIS KOBAL

PREDSTAVE NA PROSTEM

danes, 18. julija ob 21. uri KRIŽ - Ljudski dom; **v petek,** 19. julija, ob 21. uri BARKOVLJE - Kulturno društvo; **v soboto,** 20. julija, ob 21. uri PADRIČE - Gozdna zadruga; **v nedeljo,** 21. julija, ob 21. uri MAČKOLJE - Borov gozdiček.

ŠD Primorec - Trebče

vabi na

ŠPORTNI PRAZNIK

v športnem objektu pri Trebčah

DANES PLES Z ANSAMBLOM **HAPPY DAY** OB 20.30

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30 **Young Guns II - La leggenda di Billy the Kid**, i. K. Sutherland.

EXCELSIOR - 19.00, 22.15 **L'amante sconosciuta**, i. Barbara Sukowa, □□

EXCELSIOR AZZURRA - 19.00, 22.00 **Matilda**, r. A. De Lillo in G. Magliulo, i. S. Orlando, C. Benedetti.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Fantasia**, risani film, prod. W. Disney.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Predator II**, □

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Confessioni di una porno infermiera**, porn., □□

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 **Balla coi lupi**, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 **Piccola peste**, i. John Ritter, M. Richard.

MIGNON - Zaprto.

LJUDSKI VRT - 21.15 **Air America**, i. Mel Gibson.

EDEN - 15.30, 22.00 **Bocca bianca, uccello nero**, porn., □□

CAPITOL - Zaprto. Jutri: 17.30, 22.10 **Darkman.**

LUMIERE - 20.15 22.15 **Ay Carmela**, r. Carlos Saura, i. Carmen Maura.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 **Frenesie erotiche di una moglie vogliosa**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturni društev obvešča, da so uradi odprti po poletnem urniku, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrtkih tudi popoldne od 16. do 18. ure.

Ruščina v verzih. Zveza slovenskih kulturnih društev prireja v juliju in v avgustu šest večerov posvečenih spoznavanju in razširjanju ruščine skozi branje, prevajanje in komentiranje najbolj znanih verzov A.S. Puškina, M.J. Lermontova, A.A. Bloka, S. Jesenina, V.V. Majakovskega ter K.M. Simonova. Za podrobnejše informacije lahko telefonirate na 767303 od ponedeljka do petka med 9. in 14. uro.

SKGZ obvešča, da so uradi odprti po poletnem urniku in sicer vsak dan od 8. do 13. ure, ter ob ponedeljkih in sredah od 16. do 18.30.

Občina Devin—Nabrežina sporoča, da lahko predsedniki, skrutinatorji in tajniki, ki so bili zaposleni na volilnih sedežih ob priliki ljudskega referenduma dne, 9. junija 1991, vnovčijo tozadevni honorar pri občinski zakladniški službi — sesljanska podružnica Tržaške hranilnice.

Uprava občine Dolina sporoča, da bo v mesecu juliju obvezno cepljenje psov in drugih domačih živali. Cepljenje bodo opravljali živinozdravniki KZE brezplačno na občinskem sedežu v Dolini vsako soboto od 11. do 12. ure. Lastniki bodo morali opremiti svoje pse z nagobčnikom. CEPLJENJE JE OBVEZNO ZA PSE, GOVEDO, OVCE, KOZE in KONJE.

Potujoči potepači organizirajo od 26. avgusta do 2. septembra letovanje v Dolini Rezije za otroke od 8. do 12. leta. Prijave in informacije v uradih ZSKD vsak dan razen sobote od 9. do 12. ure.

šolske vesti

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1991/92 v Trstu naslednje tečaje: 1. za dodeljene uradniškemu delu — 1. letnik (1200 ur); 2. za uradnike uvozno—izvoznega podjetja — 2. letnik (1200 ur); 3. za oblikovalce kraško umetnostne obrti (les, kamen, kovina) — 1. letnik (1200 ur); 4. strokovni master za upravljanje podjetij — pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur — vključena delovna praksa v podjetijh); 5. strojepisja z videotipkanjem (150 ur); 6. osnovne informatike — MS DOS (60 ur); 7. word processing — tečaj urejevanja besedil (60 ur); 8. za uporabo programa Data base (60 ur); 9. začetniški tečaj italijanščine (60 ur); 10. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 26. julija t.l. na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure.

Godba na pihala iz Ricmanj se veseli s predsednikom Maksom, Rossano in Jasno ob rojstvu male

ŽIVE

Odbor godbe naproša starša, da se čimprej javita s hčerko pri šivilji za naročilo uniforme.

Prišla je mala

ŽIVA

Sestrici Jasni bo pamagala, da bo pri Komarjevih vedno bolj glasno. Maksiju in Rossani čestitamo, novorojenki pa želimo sreče in veselja.

TKB-ejevci

Telefonski klic nas obvesti, da **TANJA** *že vreščí.*

Tanji vse, kar si sama želi, mamici Nevi in očku Alfredu veliko veselja in več skrbi.

Kolektiv SDZPI

Fredija Cibica in ženo Nevo je osrečilo rojstvo hčerke

TANJE

Iskreno čestitamo.

Direkcija in kolegi C.G.R. - Trst

čestitke

Jasni se je pridružila ŽIVA. Srečnima staršema Rossani in Maksu čestitajo, novorojenki pa mnogo razigranih let želijo vsi Bandi.

Ob uspešno opravljeni maturi na znanstvenem liceju čestitajo MARTINI RAVBAR Tanja, Maurizio, Rosanna, Franco in Jan.

Vsem bazovskim maturantom ob doseženih uspehih iskreno čestitka KD Lipa.

Ob uspešno opravljeni maturi SAMUELI BALDI čestitata in želita še obilo uspehov v nadaljnjem študiju družini Savron in Bossi.

Na strokovnem zavodu J. Stefan je z uspehom maturirala ELENA JAKAC. Iskreno ji čestita KD Slavec.

izleti

Bi si rad ogledal lepote Montecarla in Barcelone? SKD Vigred te vabi na veselo potovanje od 16. do 21. avgusta. Za vpisovanje telefonirati od 19. do 21. ure na štev.040/200150 do 20. julija.

Podružnica SPDT Zlata Krona — Mačkolje organizira v nedeljo, 21.t.m. pohod na Kreto-Grauzario. Odhod z osebnimi avtomobili. Zbirališče pri gostilni Tul ob 6. uri. Informacije tel. 232493.

SPDT prireja v nedeljo, 28. t.m., enodnevni izlet na Reisseck v avstrijskih Turah. Odhod ob 6. uri izpred sodne palače na Trgu Ulpiano v Trstu in pol ure kasneje s trga v Sesljanu. Vpisovanje na ZSŠDI (tel. 767304).

SPDT prireja od 17. do 25. avgusta enotedenski planinski pohod po gorovju naravnega parka Argentere na meji med Ligurijo in Piemontom z vzponom na tritisočak Argentera. Potovanje je z vlakom in avtobusom. Vpisovanje na ZSŠDI (tel. 767304).

prispevki

Namesto cvetja na grob g. Gorkiča daruje družina Berce 50.0000 lir za popravilo cerkve sv. Jerneja.

V spomin na Savino Remec darujejo Veronika Sossi 100.000 lir ter Draga in Aleš Lupinc 20.000 lir za PZ Vesela Pomlad.

V spomin na g. Petkovšek darujejo Bianca Čok 10.000 lir, N.N. (Sv. Ivan) 10.000 lir in Silvestro Glavina 15.000 lir za šolo na Katinari.

Ob 22. obletnici smrti dragega očeta Rada Rauberja darujeta Jasna in Nataša 60.000 lir za odbojkarski klub BOR.

V spomin na Justa Hrvatiča daruje Ines Stefani iz Loga 30.000 lir za popravilo cerkve v Logu.

65-letniki iz Križa darujejo 92.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika padlim za svobodo,

V spomin na Zofko Guštin in Silvestra Grgiča daruje N.N. iz Padrič 30.000 lir za Skupnost družina Občine.

V spomin na Silvestra Grgiča in Zofko Guštin daruje Vida Grgič (Padriče) 10.000 lir za ŠD Gaja in 10.000 lir za PD Slovan.

V spomin na Justino Petkovšek daruje družina Švab 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo Trst.

Ob 16. obletnici smrti Piota Medena ter staršev Jakoba in Ivane darujeta žena in hčerka Julka 100.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V isti namen darujeta Kristina in Majda 25.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

50-letniki iz Križa darujejo 100.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Ob 30. obletnici smrti dragega očeta Ivana Stefančiča daruje hči Marta z družino 20.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na pok. Vereno Sedmak daruje Ladko Lozar z družino 50.000 Lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V isti namen daruje Gigi Bruzi z družino 20.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

G. Alma Pertot daruje 50.000 lir za knjižnico P. Tomažič in tovariši.

Namesto cvetja na grob pok. Pepija Gorkiča daruje Neva Daneu 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Heleno Crismani darujejo Marija, Olga in Dora z družinami 150.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Heleno Križmančič daruje družina Gregori (Šmolčevi) 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Viktorja Jercoga darujeta Olga in Ludvik Gregori 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob tete Emilije Kralj vd. Hrovatin daruje Stanislava iz Trebč 25.000 lir za cerkev sv. Andreja in 10.000 lir za godbo V. Parma iz Trebč.

V spomin na draga sorodnika Emila Kralja in Emo Čebron darujeta Matilde in Francko 25.000 lir za godbo V. Parma iz Trebč.

mali oglasi

EDIM01/5

EDI MOBILI

Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

IŠČEMO prodajalko ali pomočnico v prodajalni. Telefon 228855.

NAKLADNE PANJE prodam po ugodni ceni. Telefonirati na št. 226458.

NUDIM pomoč pri gospodinjskih opravilih nekaj ur tedensko.Telefon 757339.

KOZO odlično mlekarico prodam. Telefon 229347.

SKLAD »M. ČUK« prireja KROŽEK LATINŠČINE za srednješolce, ki nameravajo na klasični, znanstveni ali pedagoški licej. Vse informacije dobite vsak dan med 8.30 in 15.00 uro do 14. avgusta (razen sobote in nedelje), v uradih Sklada — Narodna ul. 126, Občine (tel.212289).

SONČNO stanovanje — 70 m2 v centru mesta po ugodni ceni prodam brez posrednika. Pisati na Publiest — Ul. dei Montecchi 6 — Trst pod šifro «sončni dom«.

V NAJEM za krajše obdobje oddamo stanovanje na zahodnem Krasu. Telefon 200115.

PRODAM mizarsko mizo in žago cirkularko 220 volt. Telefon 040-422836 ob urah kosila.

UGODNO PRODAM barvni TV sprejemnik Grundig 26 palcev z 99 kanali in daljinskim upravljanjem v odličnem stanju. Telefonirati ob urah kosila 0481-533535.

PRODAM FIAT Ritmo 65 »targa oro« v odličnem stanju po zelo ugodni ceni. Tel. 327342 v popoldanskih ali večernih urah.

UGODNO PRODAM avtomobil Alfa Romeo 164 twin spark, star 2 leti, 62.000 km, v odličnem stanju. Cena po dogovoru, tel. 212163 po 19. uri.

menjalnica

17. 7. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1338,20	1280.—
Nemška marka	744,40	735.—
Francoski frank	219,38	215.—
Holandski florint	660,92	650.—
Belgijski frank	36,161	34,50
Funt šterling	2199,25	2160.—
Irski šterling	1991,60	1950.—
Danska krona	192,51	187.—
Grška drahma	6,833	6,20
Kanadski dolar	1165,80	1110.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,760	8,90
Švicarski frank	856,910	846.—
Avstrijski šiling	105,793	104.—
Norveška krona	191,06	185.—
Švedska krona	205,80	200.—
Portugalski eskudo	8,669	7,50
Španska peseta	11,881	11.—
Avstralski dolar	1038,80	970.—
Jugoslov. dinar	—	35.—
ECU	1530,50	—

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611 Filiala Cedad 0432/730-314

Odlični Manhattan Transfer na videmskem Gradu

»Vokalisti« navdušili

(foto A. Waltritsch)

VIDEM — Skupina *Manhattan Transfer* je v torek zvečer privabila na dvorišče videmskega gradu veliko število ljudi. Najbolj znana skupina vokalistov na svetu je preko tritisočim prisotnim podala izredno pisan program, ki je obsegal kratkomalo vso njihovo glasbeno produkcijo.

Nastop so začeli s pesmijo skupine Weather Report *Birdland*, morda najbolj znanim delom svetovne jazz-rock produkcije. Besedilo za to pesem je napisal sam Jon Hendricks, oče *Vocalese-ja*, z njo pa so *Manhattan Transfer* pred trinajstimi leti zasloveli po vsem svetu. Zvok saksofona in izraziti tempo ritmične sekcije je kaj kmalu ogrel občinstvo, ki je v popolni tišini (kar kje tudi predpogoj, da lahko sledimo odličnim vokalnim igram tega slavnega kvarteta) sledil profesionalnemu izvajanju ameriških pevcev.

Predsinočnji koncert so nadaljevali s tremi skladbami iz albuma *Vocalese* (1987), in sicer *Rambo, Sing Joyspring* in *To you*, v katerih je prišla še posebej do izraza izredna nadarjenost in vokalna tehnika pevk Cheryl Bentyne in Janis Siegel. Čas je minil kot bi trenil ob poslušanju skladb iz zadnjega albuma *Offbeat the Avenues* (istoimenski motiv, *Sassy, Blues for Pablo*), melodične *Route 66, The Meaning of Blues* Milesa Davisa (s čudovitim vokalnim solom Janis Sieglove) in drugih skladb.

V drugem delu koncerta so *Manhattan Transfer* zapeli bolj razgibane skladbe in sicer *Hear the Voices (Bahia), Metropolis* in *Soul Food to go (Sina)*, vse z albuma *Brasil*, na katerem so angleški prevodi brazilskih pesmi najboljših glasbenikov te države, od Djavana do Gilberta Gila in Miltona Nascimenta. Nastop so zaključili s tempirano verzijo Ray Charlesove pesmi *Ray's Rockhause*, videmsko občinstvo pa jih je priklicalo na oder za trojni bis s skladbami *Baby Com Back to me, Boy from New York City* in *My Sweet Ambrace to You*.

Tim Hauser, Alan Paul, Janis Siegel in Cheryl Bentyne so se ponovno izkazali kot odlični profesionalci, ki izredno dobro obvladajo vse mogoče igre z glasom. Tudi spremna skupina je bila sestavljena iz tehnično dobro podkovanih profesionalcev, kot so Chris Hunter (saksofon), Tony Campbell (bobni), Alex Blake (bas), Frank Malone (tolkala), Jimmy Frazier (kitara) in vodja skupine Jaron Gershovsky (klavir in klaviature). Vsekakor prijeten nastop nam je kljub vsemu pustil droben dvom v zvezi z izbiro repertoarja, ki se nam je zdel, glede na izredno bogato produkcijo skupine, za las prebanalen.

ALEŠ WALTRITSCH

Začela se je bitka za naslov mis Italije

RIM — Ponovno se bliža izvolitev italijanske lepotice, ki bo letos spet privabila na odre v vsemogočih letoviščih preko 40.000 deklet. Začele so se selekcije (skupno jih bo preko 800), ki bodo privedle do izbora 120 lepotic za polfinalna tekmovanja ob koncu avgusta, nato jih bo ostalo le še 60, ki se bodo potegovale za končni naslov v Salsomaggioreju 7. septembra. Njihovo imenovanje bo odvisno od žirije, ki ji bo skoraj gotovo predsedoval Alain Delon, in od telefonskega glasovanja TV gledalcev.

Tekmovanje za naslov lepotice Italije praznuje letos 52. obletnico, pravilnik pa že od lani ne predvideva več nobenih mer. Letošnjo novost predstavlja imenovanje »mis Italije in the world«, s čimer so organizatorji hoteli izkazali posebno pozornost do italijanskih skupnosti, ki živijo po svetu in ki bodo iz svoje srede izvolile 15 predstavnic-lepotic.

Let mrtve ptice na tretji mreži

Tretja mreža RAI bo nocoj v okviru oddaje *Fuori orario* kmalu po polnoči predvajala slovenski film srbskega režiserja Živojina Pavloviča *Let mrtve ptice*.

Film je po oceni kritike eden najboljših jugoslovanskih filmov in velja po različnih gledanjih za obmejnega. Posnet je bil leta 1973 v Prekmurju, na osnovi tematike, ki v jugoslovanski kinematografiji tedaj ni bila v navadi. Film ponuja z napeto režijo skoraj dokumentaren prikaz življenja v Prekmurju, še zlasti na jezikovni ravni pa mu uspe tudi velika neposrednost izražanja. RAI 3 ga bo prikazala v izvirniku, torej v slovenščini z italijanskimi podnapisi. Italijanski kritiki so film spoznali leta 81 v okviru retrospektive jugoslovanskega filma.

mittelfest v čedadu

KONCERTI

NA TRGU PAOLO DIACONO v petek, 19. 7., ob 17.30: koncert godb na pihala s himnami petih držav Pentagonale.

PRED STOLNICO v soboto, 20. 7., ob 21. uri: Simfonija št. 2 (Gustav Mahler) s Simfoničnim orkestrom in zborom češkoslovaškega radia, dir. Vladimir Vàlek, pojeta Jana Mrazova in Marta Benackova.

V VILI DE CLARICINI v BOTTENICCU pri MOIMACCU v nedeljo, 21. 7., ob 21.30: Le devin du village (Jean-Jacques Rousseau), dir. René Clemencic, igra Alpe Adria Ensemble, solisti Eva Kirchner, Dongkyu Choy, Thomas Müller de Vries.

V VILI DE CLARICINI v BOTTENICCU pri MOIMACCU v ponedeljek, 22. 7., ob 21.30: Bastien und Bastienne (W.A. Mozart), dir. René Clemencic, igra Alep Adria Ensemble, solisti Eva Kirchner, Dongkyu Choy, Thomas Müller de Vries.

NA TRGU PAOLO DIACONO v torek, 23. 7., ob 20. uri: slovanske ljudske in poganske koledniške pesmi z Moškim zborom zagrebškega Radia (Čajkovski, Lisinski, Zajc, Kuljerić, Bartok, Slavenski, Zgamec, Stravinski, Horvat, Gotovac), dir. Igor Kuljerić.

PRI SREDNJEVEŠKIH VRATIH S. MARIA IN CORTE v sredo, 24. 7., ob 19. uri: Kafka Fragmente za sopran in violino (György Kurtàg), izvajata Adrienne Csengery - sopran in Andràs Keller - violina.

V GLEDALIŠČU RISTORI v četrtek, 25. 7., ob 19. uri: dunajski plesi iz dobe klasicizma in Biedermeierja s skupino Ensemble Eduard Melkus (Mozart, Gluck, Haydn, Beethoven, Wranitzky, Schubert), dir. Eduard Melkus.

V CERKVI SV. FRANČIŠKA v petek, 26. 7., ob 19. uri: koncert skladb iz pravoslavne liturgije s Slovenskim oktetom in solistom Nicolaiem Geddo (Čajkovski, Rahmaninov, Sokolov, Grečaninov, Mokranjac.

V GLEDALIŠČU RISTORI v soboto, 27. 7., ob 19. uri: nabožne in posvetne skladbe iz italijanske renesanse, motivi iz romantičnega repertoarja in skladbe iz 20. stoletja z zborom Gottardo Tomat iz Spilimberga, dir. Giorgio Kirschner.

V CERKVI SV. FRANČIŠKA v nedeljo, 28. 7., ob 19.uri: Misterium Passionis et Resurrectionis z dunajskim zborom Clemencic Consort, r. Giuseppe Rocca.

PRED STOLNICO v ponedeljek, 29. 7., ob 21.30: Li sarracini adorano lu sole - neapljsko izročilo s skupino Nuova Compagnia di Canto Popolare.

● *Preprodaja vstopnic: Čedad - pri Uradu Mittelfest, tel. 0432/733925; Trst - pri Agenciji UTAT, tel. 040/65700; Gorica - pri Agenciji Appiani, tel. 0481/530266. Vse podatke nudi Urad Mittelfest, tel. 0432/733885 od 10. do 20. ure, od petka, 19. 7., dalje tudi do 24. ure.*

● *Cena vstopnic: za gledališke in baletne predstave ter koncerte - 15.000, s popustom za otroke in starejše - 12.000; za lutkovne predstave - 8.000, s popustom - 5.000; za 3 predstave BoŽanske komedije - 30.000; za filmski pregled - 5.000; za Prolog s pisatelji - 15.000.*

● *Festivalska karta stane 40.000 lir in nudi popust pri vseh predstavah lastniku izkaznice in spremljevalcu ter brezplačen katalog festivala; popusti so zagotovljeni tudi v nekaterih restavracijah.*

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.30 Dok.: Laurel in Hardy
9.00 Accardo igra Mozarta
9.25 Nanizanka: Davinia
10.15 Film: Come le foglie al vento (dram., ZDA 1957, r. Douglas Sirk, i. Rock Hudson, Lauren Becall)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Occhio al biglietto estate
12.30 Nanizanka: La signora in giallo
13.55 Dnevnik - tri minute
14.00 Film: Una pallottola per Roy (krim., ZDA 1941, r. Raoul Walsh, i. Humphrey Bogart)
15.50 Variete: Big estate
17.25 Danes v Parlamentu
17.30 Dokumenti: Nenavadna zgodovina Italije
18.45 Nad.: Una donna di sostanza (3. del)
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Variete: Giochi senza frontiere
22.25 Aktualno: E il gioco continua
22.45 Dnevnik
23.00 Aktualno: Evropa
24.00 Dnevnik, vreme in vesti iz Parlamenta
0.35 Rubrika opolnoči
0.50 Šport: IP vaterpolu

RAI 2

7.30 Nanizanke in risanke
9.45 Film: Ho sognato un angelo (kom., ZDA 1941, r. George Stevens, i. Cary Grant, Irene Dunne)
11.40 Nanizanka: Lassie
12.10 Nadaljevanka: La clinica della Foresta Nera
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Gospodarstvo in vreme
13.45 Nad.: Quando si ama, 14.15 Santa Barbara
15.05 Nanizanka: L'asso della Manica
16.00 Iz parlamenta
16.05 Film: Yankees (dram., VB 1980, r. John Schlesinger, i. Vanessa Redgrave, Richard Gere), vmes (17.05) kratke vesti
18.30 Športne vesti
18.45 Nan.: Hill Street
19.45 Dnevnik in šport
20.30 TV film: Mino
22.10 Film: Camera con vista (kom., VB 1986, r. James Ivory, i. Maggie Smith, Helena Bonham Carter), vmes (23.15) dnevnik
0.15 Vreme in horoskop
0.25 Film: L'amica (dram., It. 1969, r. Alberto Lattuada, i. Lisa Gastoni, Gabriele Ferzetti)

RAI 3

12.30 Film: Un ettaro di cielo (kom., It. 1958, r. Aglauco Casadio, i. Marcello Mastroianni)
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.20 Mit našega stoletja: Glenn Gould izvaja Beethovnove skladbe
15.00 Pred premiero - Izza kulis: Traviata
15.40 Drobci
16.00 Šport: Tour de France
17.10 Film: Il buon samaritano (kom., ZDA 1948, r. Leo McCarey, i. Ann Sheridan, Gary Cooper)
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Drobci barvnega radia
19.55 Variete: Non è mai troppo tardi
20.20 Aktualno: Il meglio di Chi l'ha visto?
20.30 Rubrika: Aldebaran (vodita G. Mantovani in Federica Sciarelli)
22.30 Dnevnik
22.35 Nan.: I Professionals
23.30 Posebni (poletni) nočni dnevnik in vreme
0.20 Variete: Fuori orario - Cose (mai) viste

TV Slovenija 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik (pon.), vmes nanizanka: Benji
9.20 Nanizanka: V Cityju
10.10 Dokumentarna oddaja: Slovenci v zamejstvu
10.40 Video strani
16.45 Video strani
17.00 Sova (pon.)
17.05 Nanizanka: Polnočni klici (4. epizoda)
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik
18.05 Mozaik. Dokumentarna oddaja: Tunguška katastrofa (pon.)
18.35 Spored za otroke in mlade: nanizanka Alf (37. epizoda)
19.00 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Nadaljevanka: Elizabetin Dvor (Zelinova-Lettrich, 1.del)
21.30 Informativna oddaja: Tednik
22.30 Dnevnik
22.50 Vremenska napoved
22.55 Sova, vmes nanizanki Vi pa ste najbrž njen mož in Polnočni klici
0.15 Video strani

TV Koper

17.30 Športni pregled
18.30 Risanke
18.50 Oddaja v slovenščini: Odprta meja
19.00 TVD Stičišče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Gianni e Pinotto
20.00 Nanizanki: Lucy Show, 20.30 Squadra segreta
21.00 Tednik: Tutti frutti (vodi Alex Bini)
22.00 Dnevnik
22.10 Nan.: Fantasilandia
23.00 Športna rubrika

TV Slovenija 2

18.30 Satelitski programi
19.30 TV dnevnik RAI
20.00 Danes v skupščini
20.30 Regionalni programi - TV Slovenija: Studio Ljubljana
21.30 Dokumentarna oddaja: Prostozidarstvo od blizu
21.55 Mali koncert: Matej Zupan (flavta), Monika Zupan (violina), Maja Babnik (viola), Tanja Babnik (violončelo)
22.10 Satelitski programi
23.00 Yutel

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Literarne podobe: Zgodbe o revijah; 8.40 Orkestri; 9.00 Made in Italy; 9.30 Radijski oder: Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni; 9.45 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Iz koncertnega repertoarja; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Razgledenice iz Srednje Amerike; 12.20 Melodije; 12.40 Glas harmonike; 12.50 Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Spomini Henrika Tume; 16.40 Soft music; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Beethoven; 18.00 Četrtkova srečanja; 18.30 Zvočne kulise; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.35 Turistični napotki; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Glasba; 13.30 Do štirinajstih; 14.05 Vedre note; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big band RTV Slovenija; 18.30 Zborovske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER
(slovenski program)

7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS: 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Počitniški vrtiljak; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.32 Poročila v anleščini in nemščini; 10.40 Družinsko vesolje: ideje, nasveti in priporočila; 11.00 Osebnosti iz gledališkega sveta; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.32 Turistični potopis; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Komedijant; 16.00 Sanje o počitnicah; 17.35 Jazz; 17.50 Poletni koncert; 18.00 Alphabet street; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Time to rock; 19.00 Pogovor s psihologom; 21.00 Keltska glasba.

CANALE 5

7.00 Nan.: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza
10.00 Film: Quelle strane voci su Amelia (dram., ZDA 1984, r. Randa Haines)
12.00 Varieteja: Rivediamoli, 12.30 Estate 5
12.55 Canale 5 News
13.55 Nanizanka: I Robinson
14.30 Nan.: Top secret, 15.30 Genitori in blue jeans
16.00 Otroški variete
18.00 Kvizi: O.K. Il prezzo è giusto!, 18.55 La verità, 19.35 Cos'è cos'è, 20.20 Girogioco, vmes News
20.25 Variete: Il Tg delle vacanze (vodijo I Tretre)
20.40 Film: Il ragazzo di campagna (kom., It. 1984, r. Castellano-Pipolo, i. Renato Pozzetto)
22.40 Nan.: Casa Vianello
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News
1.20 Variete: Il Tg delle vacanze
1.35 Nanizanka: Colorado
2.40 Film: Quelle strane voci su Amelia (pon.)
4.00 Nanizanke non stop

RETE 4

8.00 Nanizanka: Riviera
8.50 Nadaljevanke: La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria
12.00 Nanizanka: Riviera
12.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.00 Nad.: Dallas - La stangata, 14.00 Sentieri, 14.55 Piccola Cenerentola, 15.25 Señora, 16.05 Stellina, 17.00 La valle dei pini
17.50 Nan.: General Hospital
18.45 Nadaljevanke: Febbre d'amore... tre anni dopo, 19.40 Primavera, 20.35 Marilena
21.25 Film: Un marito per Cinzia (kom., ZDA 1958, r. Melville Shavelson, i. Cary Grant, Sofia Loren)
23.30 Film: I, figli di nessuno (dram., It. 1951, r. Raffaello Matarazzo, i. Yvonne Sanson, Amedeo Nazzari, Françoise Rosay)
1.30 Nadaljevanka: Dallas
2.30 Nanizanki: Love Boat, 3.30 Quincy
4.10 Kvizi: Per la strada, Babilonia
5.00 Nanizanke non stop

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
9.00 Kviz: Urka!
10.00 Nanizanki: I mio amico Ultraman, 10.45 Riptide
11.45 Odprti studio
12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.30 Glasba: Festivalbar
13.45 Film: Ciccio perdona... io no (kom., It. 1968, r. Marcello Ciorciolini, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)
16.00 Film: Le vergini di Roma (pust., It.-Fr. 1961, r. Vittorio Cottafavi, i. Louis Jourdan, Ettore Manni)
18.00 Nanizanka: Adam 12
18.30 Odprti studio
19.00 Nanizanka: I quattro della scuola di polizia
20.00 Risanka
20.30 Film: L'impero colpisce ancora (fant., ZDA 1980, r. Irvin Kershner, i. Mark Hamill, Harrison Ford)
23.00 Nanizanka: Star Trek - L'ultima generazione
24.00 Šport: Grand Prix
0.30 Odprti studio
1.15 Programi non stop

ODEON

13.00 Risanke
14.30 Film: Cresus (kom., Fr. 1960, r. Roger Descoffre)
16.00 Film: Robinson - Il naufrago del Pacifico (pust., 1951, r. Jeff Musso)
17.30 Film: Scandali al mare (kom., It. 1961, r. Marino Girolami, i. Carlo Dapporto, Bice Valori)
19.30 Risanke
20.30 Film: Combat killer (vojni, ZDA 1968, r. Ken Loring, i. Paul Edwards)
22.00 Rubrika o kolesarstvu
22.30 Film: Massacro al Grande Canyon (vestern, 1963, r. Albert Brand, i. James Mitchum)

TMC

8.30 Risanka: Snack
9.00 Nanizanke: La famiglia Partridge, 9.30 Kingston, 10.30 Truck Driver
11.30 Rubrika: Ženska TV
13.00 Dnevnik in šport
13.40 Nadaljevanka: Gabriela
15.00 Film: Lo squadrone dei draghi volanti (vojni, ZDA 1954, r. Lesley Selander)
16.40 Film: Una donna senza amore (dram., Meh. 1951, r. Luis Buñuel
18.30 Variete: Visoka moda
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Aktualno: In Onda
21.00 Film: Survivor, l'aereo maledetto (dram., Avstralija 1980, r. David Hemmings)
22.40 Morski športi
23.15 Nočne vesti
23.35 Nogomet - za pokal Amerike (iz Santiaga)

TELEFRIULI

10.45 Telefriuli non stop
16.00 Nan.: Isole perdute, 18.20 Stazione di servizio, 18.50 Wayne and Shuster
19.20 Dnevnik
20.00 Rubrika o obrtništvu
20.30 Nadaljevanka: Albert e l'uomo nero
21.30 Film: Errore mortale (dram., ZDA, r. Robert Butler, i. Patrick O'Neal)
22.30 Nočne vesti
23.00 Nanizanka: Shannon
0.30 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

V Kulturnem domu predstavili letošnjo poletno sezono

Slovenske organizacije zelo aktivne v ponudbi prireditev "Poletje 91"

Letošnja sezona poletnih prireditev Kulturnega doma in drugih slovenskih organizacij na Goriškem bo tako kot prejšnja leta ponudila precej priložnosti za kulturno uteho v poletnih večerih. Obenem pa se sezona "Poletje 91" tudi razlikuje od prejšnjih tako zaradi raznih akcij za solidarnost Sloveniji, ki jo označujejo, kakor tudi zaradi nekaterih drugih okoliščin predvsem v zvezi z razpoložljivostjo prireditvenega prostora na goriškem gradu.

Sezono je na tiskovni konferenci v Kulturnem domu včeraj predstavil Igor Komel, ki je pri tem podal obračun letos izjemno bogate redne sezone doma, naštel vrsto prireditev v dosedanjem začetnem poletnem obdobju ter napovedal prireditve, ki se bodo še zvrstile v naslednjih tednih. Če naj začnemo kar pri teh, potem velja opozoriti na nastope Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta z Ruzantejevo igro "Moscheta". Igro bodo na Goriškem uprizorili štiri zaporedne večere od prihodnjega torka, 23. julija, pa do petka, 26. t.m. Vse predstave bodo na prostem s pričetkom ob 21. uri: v torek bodo gledališčniki gostovali pri Kulturnem domu v Sovodnjah, v sredo pri sedežu KD Paglaveč v Podgori, v četrtek pri osnovni šoli v Jamljah, v petek pa pri osnovni šoli v Števerjanu. Režiser predstave je Boris Kobal, s katerim so pri realizaciji sodelovali se Modest Sancin, Marjan Kravos, Marija Vidau in Anastazija Purič, igrajo pa Adrijan Rustja, Miranda Caharija, Livij Bogatec, Vladimir Jurc in Lučka Počkaj. Poleg teh nastopov je Kulturni dom načrtoval tudi predstavo na goriškem gradu. Zaenkrat pa še manjkajo dovoljenja za uporabo prireditvenega prostora, tako da bo v najboljšem primeru tudi začetek poletne sezone občine zdrknil od 19. na 26. julij in torej še ni znano, ali bo mogoče v spored vključiti nastop SSG.

Omenili smo solidarnost Sloveniji, ki je predmet raznih že izvedenih akcij in manifestacij. S tem v zvezi bo 26. julija ob 21. uri v Rupi solidarnostni koncert pevskega zbora Rupa-Peč. V začetku septembra, najbrž 3., bo Kulturni dom priredil na gradu (ali na Vrhu, če grajski prireditveni prostor ne bo uporaben) večji solidarnostni koncert. Nastopili bodo znani ansambel "Happy Days" iz Trsta, pevec nekdanjega ansambla "Le orme" Aldo Tagliapietra in furlanski skladatelj Raul Lovisoni, ki je pred kratkim posnel ploščo posvečeno svobodnim narodom Evrope, v kateri se furlanska glasbena tradicija spaja s sodobno glasbo. Poleg navedenih naj bo na koncertu, če bo le mogoče, nastopil tudi ansambel Agropop. Še en solidarnostni koncert napovedujeta glasbeni šoli Glasbene matice in Emil Komel: njuni gojenci naj bi pred koncem poletja (datum še ni določen) nastopili v goriškem ljudskem vrtu.

Komel je obogatil pregled poletnega delovanja raznih slovenskih organizacij z navedbo več desetin raznih kulturnih, športnih, družabnih in drugih prireditev, ki so jih ZSKD, ZSŠDI in včlanjena društva priredila pretežno že v mesecu juniju. Na sporedu pa bodo še ekshibicijski spust z raznimi plovili od štandreža do Sovodenj (v soboto, 20. t.m., na pobudo ZSŠDI), nato 8. septembra 6. mednarodna soška regata s kajaki in 21. septembra tekmovanje s kajaki na kronometer na Vipavi. Tem se bodo najbrž pridružile še nekatere prireditve, za organizacijo katerih se še dogovarjajo.

V pogovoru z novinarji je Komel lahko ponudil tudi številke o delovanju Kulturnega doma v minuli redni sezoni, ko se je v njem zvrstilo kar 259 raznih prireditev. V lastni režiji jih je uprava doma priredila 45, druge pa so sad prizadevanj kar 72 raznih organizatorjev od javnih ustanov do drugih slovenskih in italijanskih društev ter organizacij. Skupno so vsi ti dogodki privabili v teku sezone v Kulturni dom kar 45 tisoč obiskovalcev.

Bogata sezona pa se je zaključila v znamenju težav, saj je Kulturni dom od 20. junija uradno zaprt do izvedbe nekaterih zahtevnih del, ki so potrebna zaradi spoštovanja varnostnih predpisov. To sicer ne pomeni, da se v njem ne bo mogla odvijati prav nobena manifestacija, vsekakor pa gre za resen problem - je dejal Komel - tudi upoštevajoč sočasno zaprtje deželnega avditorija in Verdijevega gledališča. Uprava doma je zato že zaprosila za posredovanje prefekta in goriškega župana, zato da bi upoštevali te okoliščine in preprečili nevarnost, da ostane Gorica zaradi strogega tolmačenja varnostnih predpisov za daljše obdobje skoraj povsem brez kulturnih dvoran.

Skupaj bodo ocenili posledice dogajanja v Sloveniji

Sindikati in podjetniki o krizi v gospodarstvu

Voditelji sindikalnih zvez v Gorici z veliko pozornostjo in zaskrbljenostjo spremljajo razvoj dogodkov v zvezi s stanjem v Sloveniji in posledice, ki jih tamkajšnji dramatični dogodki v zadnjem času imajo na gospodarstvo na Goriškem tudi tostran meje. Svoje politične in etične poglede za mir in priznanje pravice slovenskega naroda do samoodločanja so sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL jasno izpričale na skupni manifestaciji z novogoriškimi sindikati prejšnji teden na mejnem prehodu v Škabrijelovi/Erjavčevi ulici. Danes dopoldne pa prirejajo drugo srečanje, tokrat posvečeno predvsem tukajšnji gospodarski stvarnosti in posledicam krize v obmejnem gospodarskem sodelovanju.

Srečanje o teh problemih bo ob 10.30 na Trgovinski zbornici na pobudo treh enotnih sindikalnih zvez. K razgovoru so povabili predstavnike vseh pomembnejših gospodarskih združenj v pokrajini, ki so večinoma že zagotovili udeležbo. Srečanja se bodo torej predvidoma udeležili predstavniki pokrajinskih zvez industrijcev in malih industrijcev, dveh pokrajinskih združenj obrtnikov, združenja trgovcev ter predstavniki slovenskih gospodarstvenikov združenih v SDGZ.

Namen srečanja, so nam povedali pri sindikatih, je oceniti stvarne razsežnosti krize, ki je zaradi dogajanja v Sloveniji prizadela Goriško. V raznih gospodarskih dejavnostih se namreč v zadnjem času veliko govori o nevarnosti odpustov, nekaj primerov izgube delovnih mest pa se je tudi že uresničilo. Sindikati hočejo glede tega dobiti jasno sliko stanja in možnih predvidevanj. Nekatere dejavnosti začenši s trgovino, avtoprevozništvom in špeditерstvom so resnično pod udarom krize, vendar ne bi bilo sprejemljivo, ko bi dogajanje v Sloveniji bilo le pretveza za neupravičeno krčenje delovnih mest v kaki drugi dejavnosti. Skupaj z gospodarstveniki naj bi torej danes podrobno razčlenili stanje in perspektive posameznih proizvodnih in storitvenih dejavnosti na Goriškem ter se morebiti dogovorili tudi za skupne poteze v odnosu do rimskih in drugih pristojnih oblasti za izredne ukrepe v pomoč tukajšnjemu gospodarstvu.

Gospodarstveniki ocenjujejo škodo in zahtevajo pomoč

O gospodarskih posledicah krize v bližnji Sloveniji so na Trgovinski zbornici te dni razpravljali predstavniki goriških združenj industrijcev, obrtnikov, trgovcev, špediterjev in drugih prizadetih gospodarskih dejavnosti. Srečanja so se udeležili tudi predsednik SDGZ Anton Nanut ter predstavnika izvozno-uvoznih podjetij Hadrijan Corsi in Igor Černic. Goriški gospodarstveniki med drugim predlagajo, naj bi odgodili rok za plačilo socialnih in davčnih dajatev, uslužbencem, ki bi izgubili delovno mesto, pa naj bi zagotovili dopolnilno blagajno.

Kar zadeva neizplačane kredite uvozno-izvoznih podjetij v odnosu do jugoslovanskih partnerjev, so predlagali uvedbo novih kreditnih financiranj z zavarovalnim kritjem SACE. Poleg tega naj bi import-export v večji meri usmerili na sodelovanje z drugimi evropskimi državami. Sedanja kriza močno preizkuša tudi podjetja, ki nimajo dovolj denarnih sredstev za normalno poslovanje. Zato so predlagali povečanje posojil po znižani obrestni meri. V korist avtoprevoznikov bodo zahtevali na ministrstvu za industrijo kontingente nafte proste cone tudi za tovornjake, ki so najeti z leasing sistemom. V luči novih razmer naj bi tudi preverili sedanje dogovore o tranzitu med državama.

Gospodarstveniki so se dogovorili za ponoven sestanek, brž ko bodo zbrali točne podatke o škodi, ki jo je zaradi krize v Jugoslaviji utrpelo goriško gospodarstvo. Te podatke bodo posredovali predsedstvu vlade.

■ **Predsednik pokrajinske uprave** Gino Saccavini je odstopil z mesta občinskega svetovalca v Tržiču. V pismu tržiškemu županu sporoča, da je to odločitev, ki je posledica novih obveznosti zaradi izvolitve na odgovorno mesto na Pokrajini, sprejel z obžalovanjem, da pa se bo na Pokrajini še naprej zavzemal za reševanje tržiških problemov in uravnovešen razvoj vseh območij Goriške.

Rock koncert na prazniku Unità v Ul. Brass

Praznik lista Unità, ki se je letos s Catterinijevega trga preselil v ulico Brass, nasproti nogometnega igrišča, se drevi nadaljuje z rock večerom, na katerem se bo zvrstilo pet glasbenih skupin. Od 20.30 dalje bomo lahko prisluhnili skupinam Rasta & Peace Corporation, Ash, Mahima, Glass of Zurkhisch in Fatal Dose. Poletna prireditev se bo nato nadaljevala tudi jutri in v soboto, ko bo na sporedu že druga tombola z bogatimi nagradami, ter v nedeljo.

Silovito neurje nad Gradežem

Poletno neurje z močnim vetrom in dežjem je včeraj pozno popoldne ponovno divjalo nad Goriško in povzročilo precej škode še posebno na območju Gradeža ter na Tržiškem. Veter je lomil vejevje, ki je poškodovalo nekaj avtomobilov in povzročilo prekinitve električnega toka. Ob gradeški obali so reševalci morali pomagati nekaj desetinam oseb na raznih plovilih, ki so se ob neurju znašli v hudi zagati. Precej je škode tudi v kampingih pri Gradežu. Veter s sunki do 90 km/h je oviral tudi promet na ronškem letališču.

Med neurjem so se pripetile številne prometne nesreče. V najtežji pri kampingu Europa v Gradežu je bila hudo ranjena 20-letna Alessandra Macor iz Ogleja. S pridržano prognozo se zdravi v Trstu.

Komentarji goriških odvetnikov k utemeljitvi petoveljske razsodbe

Predvčerajšnja objava utemeljitve razsodbe, s katero so sodniki na beneškem prizivnem procesu 6. maja letos obsodili generala Dina Mingarellija, polkovnika Antonina Chirica in podčastnika Giuseppeja Napolija zaradi potvarjanja dokazov v preiskavi o atentatu v Petovljah, je predmet komentarjev goriških odvetnikov, ki zagovarjajo skupino svojčas po krivem obtoženih Goričanov.

Odv. Roberto Maniacco nam je včeraj dejal, da želi še podrobneje preučiti okrog 250 tipkanih strani dolgo utemeljitev, da pa vsekakor na osnovi prvih časopisnih vesti lahko potrdi vtis, ki ga je imel že ob objavi razsodbe. »Že takrat mi ni bilo jasno in danes mi je še manj, kako je mogoče, da so sodniki obsodili obtožence predvsem pa glavna dva, Mingarellija in Chirica, zaradi potvarjanja dokazov in preusmeritve preiskave, oprostili pa so jih zaradi neupravičenega pregona po krivem obtoženih Goričanov. Če je res, da so ponaredili uradne zapisnike - pa naj bo to z namenom da zaščitijo prave atentatorje ali pa da prikrijejo obstoj tajne organizacije Gladio, kot menda izhaja iz utemeljitve razsodbe - je nujno res tudi to, da so prav na osnovi teh potvorb preganjali nedolžne osebe. To so očitno počenjali načrtno, zato res ne razumem, kako so mogli sodniki meniti, da je pri pregonu manjkala namernost, ki je potrebna za obsodbo«.

Maniacco nam je potrdil, da je zoper del razsodbe o oprostitvi zaradi tega prekrška že vložil priziv na kasacijsko sodišče in da sedaj sestavlja utemeljitev, s katero bo skušal dokazati, da bi obsodba tudi zaradi pregona po krivem morala biti nič drugega kot avtomatična posledica sodno že ugotovljenega potvarjanja preiskave.

Prav tako se s prizivom na kasacijsko sodišče v teh dneh ukvarja tudi odv. Livio Bernot, zagovornik dveh po krivem obtoženih Goričanov, ki še vedno zahtevata poravnavo škode zaradi doživetih krivic, ko so šesterico zaprli pod hudo obtožbo, da so avtorji petoveljskega pokola. Na razliko od Maniacca, ki meni, da je afera Gladio in prikrivanje njenega skrivališča orožja pri Nabrežini le posredno povezana »z morjem laži v preiskavah o petoveljskem atentatu«, Bernot poudarja prav to povezanost, ki so jo sodniki izpostavili tudi v utemeljitvi razsodbe. Sodniki so namreč v njej osvojili hipotezo, da so preiskovalci prikrivali resnico predvsem z namenom, da bi ščitili tajnost organizacije Gladio. Tej organizaciji je pripadalo skrivališče orožja v Nabrežini, odkoder sumijo, da je bil tudi eksploziv, ki so ga uporabili v Petovljah. Mingarellija in druge naj bi pri tem vodil pokojnim gen. Giovanni Battista Palumbo, ki je takrat poveljeval diviziji Pastrengo in bil član tajne lože P2.

»To je toliko bolj verodostojno«, trdi Bernot, »če upoštevamo, da me je beneški preiskovalni sodnik dr. Felice Casson sklical kot zastopnika goriških civilnih strank v petoveljskem procesu na zaslišavanje generala Arnalda Ferrare, ki bo 30. julija. Gen. Ferrara je skupaj z omenjenimi Palumbom, Mingarellijem, nekdanjim poveljnikom nabrežinske karabinjerske postaje Antoniom Platarotijem, pred kratkim umrlim voditeljem tajnih služb in članom lože P2 Vitom Micelijem ter takratnim načelnikom urada "R" (ki je vodil Gladio) Gerardom Serravallejem obtožen zaradi lažnega zapisnika, s katerim naj bi 19.5.1972 (le 12 dni pred atentatom v Petovljah) skušali tržaškemu sodstvu prikriti dejstvo, da je orožje v skrivališču pri Nabrežini pripadalo Gladiu. Častniki so torej osumljeni, da so sodstvu posredovali lažne informacije (navajali so celo hipotezo o neki ustaški organizaciji, ki naj bi skrivala orožje), da bi zaščitili tajnost Gladia, prav tako pa so beneški sodniki pripisali podobnemu namenu tudi le malo kasnejše preusmeritve petoveljske preiskave«.

Pri vsem tem pa odvetnik Bernot ugotavlja prisotnost točno določenega načrta, ki ne dopušča možnosti, da bi bil pregon šesterice po krivem obtoženih Goričanov zgolj naključen in torej ne bi bil kazniv, češ da ni dokazov, da so preiskovalci namenoma po krivem obotožili skupino ljudi, za katere so vedeli, da so nedolžni. Če je razsodba beneškega prizivnega sodišča prvič v Italiji dokončno ugotovila, da so preiskovalci namerno potvarjali dokaze, potem mora iz tega avtomatično sledili tudi obsodba zaradi pregona nedolžnih, saj je dokaz za to na dlani že po ugotovitvi potvarjanja preiskave. Za dosego sodnega priznanja teh okoliščin in torej poravnavo krivic, ki so jih doživeli po krivem obtoženi, bo tudi Bernot zahteval, naj kasacijsko sodišče ponovno preuči zadevo.

razna obvestila

Občina Doberdob obvešča, da bo cepljenje psov proti steklini danes, v četrtek, 18. t.m., od 9. do 10. ure na Poljanah in od 10. do 11. ure na Palkišču, jutri, 19. t.m., od 10. do 11. ure v Jamljah in od 9. do 10. ure ponovno v Doberdobu.

ZSŠDI prireja v soboto, 20. t.m., ob 15. uri izpod jezu v Štandrežu prosto veslanje s kajaki in drugimi plovili do avtocestnega mostu v Sovodnjah. Vpisnina znaša 5 tisoč lir.

Doberdobska občinska uprava obvešča, da bodo pobirali smeti v soboto, 20. t.m. in ne v petek, 19. t.m.

Pogovori o stanju v Sloveniji in perspektivah gospodarskega sodelovanja

Obisk predstavnice konzulata ZDA

Konzularna predstavnica ZDA s predsednikom ASCOM Rovisom

Konec prejšnjega tedna se je v naši deželi mudila delegacija ameriškega konzulata v Milanu. Poleg drugih krajev je gospa Sharon Kay Mercurio, ki vodi konzulat v lombardski prestolnici, obiskala tudi Gorico. Zanimala se je predvsem za družbeno in gospodarsko stvarnost ob meji s posebnim ozirom na dogodke v Sloveniji in Jugoslaviji. Daljši pogovor je imela s predsednikom združenja trgovcev ASCOM, Sergiom Rovisom. Pogovor se je nanašal na oceno dogajanj v preteklosti in tudi na oceno razvoja dogodkov v prihodnje s posebnim ozirom na možnosti gospodarskega razvoja po kriznem obdobju na območju Jugoslavije.

Predsednik Rovis je predstavnici ZDA povedal, da vidi stvarne možnosti v posebnem načrtu pomoči, ki naj bi ga pripravil Zahod. Torej nekakšen Marshallov načrt za Slovenijo. Gospo Sharon Kay Mercurio sta spremljala dr. Borzoli, svetnik za gospodarska vprašanja pri konzulatu ZDA v Milanu in pooblaščeni funkcionar konzulata za ekonomska vprašanja iz Trsta.

Dva ranjena pri Gabrjah

V sredo okrog ene ponoči se je pri Gabrjah pripetila hujša prometna nesreča. 24-letni Carlo Federico Milic iz Trsta se je peljal z audijem po državni cesti štev. 55 proti Gorici, poleg njega pa je sedela 19-letna Sabrina Da Dio iz Mester. Le nekaj desetin metrov pred križiščem s cesto, ki pelje v Gabrje, je Milic iz še nepojasnjenih razlogov, morda zaradi neprimerne hitrosti, zavozil v desno s cestišča.

Milic je se tem v zvezi goriškim karabinjerjem, ki so kmalu priskočili na pomoč, dejal, da je zavozil v desno, češ da ga je nek avto drzno prehitel ter mu prerezal pot.

Oba ponesrečenca so z rešilcem prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer so Milicu ugotovili večkrtani zlom desne roke, več globokih ran na glavi in na trepalnici. Sprejeli so ga na ortopedski oddelek, kjer se bo moral zdraviti dobra dva meseca. Več sreče je imela njegova sopotnica, ki je v nesreči dobila le nekaj udarcev in odrgnin po glavi in telesu. Okrevala bo v desetih dneh in je po pregledu v bolnišnici lahko že odšla domov.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Uno sconosciuto alla porta«. M. Keatton.

VERDI Zaprto.

VITTORIA 17.30-22.00 »Bocca a bocca«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Prihaja Ninja«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Glej kdo to govori, 2. del«.

DESKLE 20.30 »Neobvladljivi seks«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti - Travnik 34 - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 (Comunale n.1) - ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

pogrebi

Danes ob 13.15 Ermenegilda Deganutti iz splošne bolnišnice v Corno di Rosazzo.

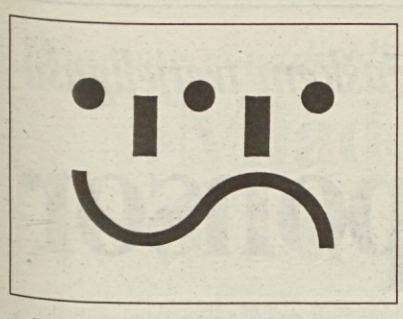

Za zbliževanje med narodi ob spoznavanju in spoštovanju razlik

Od jutri Čedad z Mittelfestom v središču pozornosti in Evrope

ČEDAD — Mesto, ki je bilo v zadnjih letih prepogostokrat potisnjeno na rob dogajanja, mesto, ki je tudi navajeno življenja »ob strani«, saj je le v skoraj pozabljeni preteklosti spoznalo nekaj bleščečih trenutkov, bo postalo od jutri dalje, čeprav samo za deset dni, središče srednjeevropskega prostora, stičišče raznolikih kulturnih izrazov petih srednjeevropskih narodov. Spoznavanje in povezovanje v različnosti - v bistvu je Mittelfest nastal v senci tega gesla, ki v tem trenutku prerašča izključno kulturne meje in želi segati tudi na druga področja, saj dežele, ki priznavajo skupne srednjeevropske korenine, poglabljajo medsebojno spoznavanje na kulturnem področju, a iščejo sodelovanje predvsem na gospodarski in politični ravni. S Čedadom bo seveda stopila v ospredje tudi dežela Furlanija-Julijska krajina, vsaj za čas prireditev.

Skratka, gledališče, glasba, ples lahko postanejo nov način za sporazumevanje med narodi, ki govorijo različne jezike, kot je poudaril umetniški vodja te prve izvedbe Mittelfesta Giorgio Pressburgher, ki je še dodal: »Ti narodi so ohranili vse svoje življenjske sile kljub razdelitvi in bolečim dogodkom pred nedavnim. Festival želi biti tudi voščilo za lepšo bodočnost, ko bodo odpravljene jezikovne meje v iskanju skupne poti.« Take in podobne misli se bodo prav gotovo pojavljale tudi na raznih srečanjih med umetniki petih držav.

Spored, ki ga je letošnje umetniško vodstvo pripravilo, je karseda popoln in raznolik, da je Mittelfest že ob svojem rojstvu postal najzanimivjša prireditev v deželi. Mimo golega naštevanja posameznih prireditev po zvrsteh - gledališče, glasba, lutke, balet, filmi, izpostavlja spored umetniške dosežke, postavitve in zanimivosti iz držav Pentagonale, ki jih predstavljajo najuglednejše skupine, zbori, gledališča, glasbeniki in umetniki nasploh.

Duh samega festivala pa »poosebelja« otvoritveni gledališki dogodek - Medeja (avtor je sam madžarskipredsednik Arpad Goencz), v petih jezikih, s petimi igralkami, na petih odrih v simultani predstavi. Poseben je tudi »uvod«, ki ga je pripravilo pet sodobnih pisateljev - Peter Turrini iz Avstrije, Karel Steigerwald iz Češkoslovaške, Natalia Ginzburg iz Italije, Milorad Pavić iz Jugoslavije in Peter Esterhàzy iz Madžarske - s petimi kratkimi gledališkimi teksti, napisanimi nalašč za to priložnost.

Otvoritvena ali protokolarna slovesnost bo seveda precej bolj »politična«, saj se je bodo udeležili italijanski predsednik republike Francesco Cossiga, madžarski predsednik Arpad Goencz, italijanski zunanji minister Gianni De Michelis, predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti, a bo po svoje časovno omejena, ker želi pustiti več prostora prireditvam in teh je že v prvem dnevu kar precej. Osebnosti se bodo zbrale ob 17.45 pred občinsko Ložo, nato se bodo namenile na Trg Paola Diacona, ki bo v naslednjih dneh pravzaprav srce dogajanja. Prisotne bodo pozdravili čedajski Župan Pascolini, predsednik Biassutti in minister De Michelis. Sledila bo otvoritev razstave grafike v Srednji Evropi. Italijanski in madžarski predsednik si bosta zvečer vzela čas za krajši dvostranski sestanek.

O zanimivosti predstav, o kateri jamčijo že napovedane skupine, bomo raje poročila kasneje, a nekaj besed terja predstavitev, ki bo v soboto opoldne v Langobardski kavarni. Tu bodo Centro servizi e spettacoli iz Vidma predstavil dokumentacijo srečanja *Iskanje je mejna črta* (La ricerca é una linea di confine), ki je bilo leta 1988 v Vidmu. Kljub mnogim dogodkom, ki smo jih lahko zabeležili od tedaj, je dokumentacija svojstvena, ker prinaša razmišljanja in izkušnje umetnikov, ki so mejo izbrali kot »limit« ali »pathos«: včasih skušajo to mejo prekoračiti, drugič jo branijo, vsekakor vanjo usmerjajo svojo pozornost in se z njo bavijo.

Stranske prireditve kot popestritev

ČEDAD — Ob uradnem sporedu Mittelfesta bodo v Čedadu in okolici pripravili tudi vrsto obrobnih glasbenih in folklornih manifestacij, ki bodo pobudo v okviru Pentagonale le še popestrile. Ob tem velja povedati, da bodo kulturni spored sooblikovale tudi nekatere slovenske skupine iz Benečije.

V nedeljo, 21. julija, bo ob 11. uri na trgu Paolo Diacono v Čedadu nastopila folklorna skupina iz Pasiana di Prato, v popoldanskih urah (ob 17.30) pa se bodo čedajskemu občinstvu predstavili plesalci in godci rezijanske folklorne skupine.

Na istem trgu se bo naslednjega dne, v ponedeljek, ob 20.30 predstavila furlanska glasbena skupina *La Sedon Salvadie*. V torek pa bo ob isti uri in v istem kraju koncert češkoslovaškega ansambla *Mala dudačka muzika*.

Slikovita loža pred čedajskim županstvom bo v sredo, 24. julija, ob 22.30 prizorišče zborovskega srečanja, na katerem bodo sodelovale skupine *CAI* iz Čedada, *Pod Lipo* iz Špetra Slovenov, *La Salette* iz Rualisa ter zbor iz Šlenarta. Naslednjega dne, v četrtek, bodo pod občinsko ložo nastopili plesalci folklorne skupine *Sot la nape* iz Ville Vicentine.

Avstrijska glasbena skupina *Anjada a Noa* se bo na trgu Paolo Diacono predstavila v petek, 26. julija, ob 22.30. Pred Avstrijci bo nastopil plesni ansambel *Lelle* iz Madžarske.

Sloviti ptujski kurenti se bodo italijanskemu občinstvu predstavili v nedeljo, ko bodo ob 11. uri pretekli glavne čedajske ulice. V popoldanskem času, ob 17. uri, bo na vrsti gledališka skupina *Teatrorsaria*, ki bo predstavila delo *Su la tiende dal puint dal diaul*. Za kraj nastopa te skupine so izbrali Hudičev most nad Nedižo.

RUDI PAVŠIČ

Maurizio Palcich v Občinski galeriji

Še do jutri je v tržaški Občinski galeriji na ogled razstava novejših risb Maurizia Palcicha. Mladi umetnik se je sicer rodil v Avstraliji, a se je že leto dni star vrnil s starši v Trst, kjer je izoblikoval svoj umetniški talent na Zavodu za umetnost. Sedem let tega se je znova preselil in sicer v Rim, kjer trenutno biva, dela in obiskuje fakulteto za arhitekturo.

Ob svoji likovni rasti je Palcich gojil tudi zanimanje za glasbo, kar se v njegovih risbah kaže pri smislu za ritem in pri harmoničnih povezavah med ostrino in okroglino črt. To ljubezen je izkazal tudi ob odprtju razstave, ko je ob predstavitvi Enza Santeseja, ki je med drugim napisal spremno besedo za katalog, ponudil prisotnim recital kitarista Axela Bocha.

Maurizio Palcich je veliko ustvarjal v zatišju, dokler ni dozorel njegov oseben način likovnega izraza. Prvič se je predstavil z osebno razstavo med preteklim decembrom in januarjem v videmski galeriji Interno Quattro, kjer se je takoj izkazal z domiselnostjo in risarsko spretnostjo.

Palcich se izraža pretežno s črto, ki v neprekinjenem toku ustvarja vrtince oblik, jih sestavlja v preplet človeških likov in namišljenih arhitektur.

S poglobljenim iskanjem človekove notranje narave se hoče umetnik sproti znebiti vsega odvečnega, vseh nebistvenih stvari, ki človeka obtežujejo. Porajajo se tako dinamične figure z opaznimi prazninami, ki jih vključujejo z živimi silnicami v miselni tok. Črta na tak način figure prelamlja in jih prostorsko poveže na svojstven način, ki nam ga napoveduje že sam naslov razstave »nadrobljena logika«. Črta postane protagonist Palcichevega ustvarjanja, ki s svojo likovno govorico dosledno zasleduje miselno nit, ki povezuje človeško psiho in je sad subjektivnega doživljanja. Joyceov stream of consciousness je umetniku pomenil navdih, vrata skozi katera se je njegova likovna osebnost odprla in zaživela.

Vidensko razstavo je razgibala pestrost motivov, pri tržaški razstavi je hotel umetnik poglobiti motive, zlasti pa notranjo strukturo risbe. Liki ostajajo risarsko čisti, notranja napetost se sprošča v iskanju harmonične povezave med materijo in duhom.

Barvo uporablja Palcich simbolično in vedno kot dopolnilo k risbi.

JASNA MERKU'

Na festivalu v Bergamu ob tekmovalnem delu vedno zanimivejše retrospektive

Filmi nezanimivi za široko občinstvo

Preteklo nedeljo se je zaključil 9. Bergamo Film Meeting. V uradni spored je bilo uvrščenih 15 filmov različnih narodnosti. V večini primerov pa so to bili filmi neprimerni za širše občinstvo, kar velja predvsem za vse tri francoske filme. Med temi je tudi letošnji zmagovalec bronaste Rose camune - *La vie des morts* (Pot umrlih).

Zlato nagrado je prejel *Der Tangospieler* (Igralec tanga) nemškega režiserja Rolanda Gräfa z zgodbo o univerzitetnem profesorju iz Leipziga, ki ga zaprejo tik pred praško pomladjo, ker je med študentskim kabaretom igral tango, kar je bilo za politično oblast sporno.

Zanimivo je delo turškega rašiserja Fehmija Yasarja *Stekleno srce*. Film je speljan v ironično humorističnem stilu, a se tragično konča: intelektualec odkrije arhaični sistem vrednot, ki še vedno vladajo na podeželju, ko skuša pomagati svoji skužkinji pri njenih zakonskih težavah.

Žirija je prezrla več drugih zanimivih filmov, denimo film *Kruta dediščina* madžarskega rešiserja Janosa Xantusa. Film prikazuje prisilno bivanje mladega para s starejšo gospo, ki misli, da jo nameravata ubiti.

Najbolj se približuje okusu široke publike film *Cabeza de Vaca*, ki ga je režiral Mehikanec Nicolàs Echevarrla. Alvaro Nunez Cabeza de Vaca je rsnična oseba. Bil je zakladnik Karla V in je sodeloval pri potovanju v Ameriko, vendar se je izgubil v Floridi in tako postal suženj tamkajšnjih indiosov. Več je podobnosti med tem filmom in uspešnico *Pleše z volkovi*, vendar se tu režiser zanima predvsem za obrede in magijo.

Na samem festivalu postajajo iz leta v leto pomembnejše retrospektive, letos so bile kar štiri. Prva *Napad na zvrsti* je prikazovala zgodnja dela ameriškega režiserja Rogerja Cormana. Izbrali so ta naslov, ker rešiser predela in preoblikuje klasične filmske zvrsti. Dobimo tako prijetne filme, ki spremenijo horror v komedijo, kakor *Mala trgovina groze* in *Vrč krvi*. Druga retrospektiva je bila povsečena češkoslovaškemu režiserju Františku Vlačilu. Rešiser uporabi zelo lepo črno-belo tehniko in so pri njem kritiki dobili stične točke z Bergmanom. Protagonist tretje retrospektive je bila Tsui Harku, režiser iz Hong Konga, avtor filmov, v katerih se družijo kitajski film, kung-fu, musical, gangstermovie in horror, iz vsega tega nastane naravnost eksplozivni koktajl. Zadnja retrospektiva je bila posevečena Angležu Thoroldu Dickinsonu, avtorju filma *Gaslight* (1940), ki ga je ob izidu kupila MGM in takoj umaknila s trga, da bi Cukorjev *Obup* z Igrid Bergman imel ekskluzivo.

Film *Sence toplega poletja* (1977) so vrteli v okviru retrospektive, ki je bila posvečena češkoslovaškemu režiserju Františku Vlačilu

Zelo kvalitetnih je bilo tudi 22 kratkometražnih filmov po 11 minut, ki jih je produciral Channel Four, da bi spodbudil režiserje začetnike.

Maria Cristina Milocco in Nadja Rebec

Pred štiristo leti je v Pragi umrl največji slovenski skladatelj Jakob Gallus-Carniolus

Velikan naše glasbe in skladatelj svetovnega slovesa

(2. del)

»Ob nizanju dokazov o oživljanju in ohranjanju spomina na najvišjega slovenskega skladatelja, muzikologi radi poročajo, da je naš Petelin, ki se je preimenoval po latinsko v Gallusa zunaj meja svoje matične domovine bolj znan in cenjen, kot si mislimo. Spoznanje temelji na vrsti oprijemljivih dejstev. Denimo, Nemci ga zelo spoštujejo in so ga nekaj časa imeli celo za svojega. Avstrijci ga resno uvrščajo v svoje koncertne sporede, saj je del svojega kratkega življenja (usojenih mu je bilo samo 41 let) prebil pri njih, še najbolj pa si ga lastijo na Češkem. Brez dvoma povsem upravičeno, saj je v Olomoucu prebil pomemben del svojega življenja, tam ogromno ustvaril, kakor kasneje v Pragi, kjer je deloval do svoje smrti, 18. julija 1591.« (Muzikolog in glasbeni publicist Tomaž Bole).

Slovenski renesančni skladatelj in velikan evropske glasbene umetnosti druge polovice 16. stoletja, Jacobus Gallus Carniolus, se je rodil med 15. aprilom in 31. julijem 1550. Po treh tezah, ki temeljijo na sklepanju brez neposrednega dokaznega gadiva, naj bi se rodil na Šentviški gori na Tolminskem, v Idriji ali v Ribnici na Dolenjskem, po vsem svetu znani po svoji suhi robi in domiselnih krošnjarjih. V vseh teh krajih se pojavlja v zvezi s priimkom in rodom Petelin, torej slovensko obliko poznajše skladateljeve nemške pomanjševalnice Handl ali z ustrezno latinsko obliko Gallus. Vendar ni sporno, da se je Gallus rodil na Kranjskem, zdajšnjem osrednjem delu slovenskega etičnega ozemlja: to dokazuje vzdevek Carniolanus in kasneje Carniolus, ki ga je sam dodajal svojemu priimku.

Resnici na ljubo je že tako, da o Gallusovi zgodnji mladosti zvemo nekaj več le na osnovi tistega, kar je sam napisal v uvodih svojih glasbenih del. Glasbi naj bi se posvetil že kot deček, predvsem zavoljo notranjega nagnjenja in veličine glasbene umetnosti. Z glasbo se je ukvarjal sistematično, sodeč po nekaterih virih menda najprej v stiškem samostanu. Že pred letom 1565 ali najkasneje naslednje leto, naj bi zapustil kranjsko deželo in se odpravil v Avstrijo. V benediktinskem samostanu Melk je bil član Kantorije, tamkajšnji redovniki so mu omogočili tudi vsestransko glasbeno izpopolnjevanje. In čeprav viri tega ne potrjujejo, naj bi že leta 1568 odšel na Dunaj, kjer je leta 1574 že izpričan kot pevec dvorne kapele Maksimilijana II. Avstrijsko prestolnico je zapustil leta 1575 ter v naslednjih letih potoval po Avstriji, Moravski, Češki in Šleziji. Bival je v samostanih in mestih Zwettl, Bruck pri Znojmu, Brno, Zabrdovice, Olomouc, Kromeriž, Praga, Rakovnik, Wroclaw in drugod.

Potem ko je bil v letih 1579 in 1580 kapelnil pri škofu Pawlovskem v Olomoucu, je službo zapustil na lastno željo, že l. 1585 pa se je zaposlil v Pragi kot kantor v cerkvi sv. Jana na Brehu, kjer je ostal do svoje smrti. V mestu ob Vltavi je Gallus nadaljeval z glasbenim ustvarjanjem in tudi izdal pretežni del svojega obsežnega opusa. In tako kot na svojih prejšnjih potovanjih, je tudi v staroslavni češki prestolnici nevezal stike z vrsto cekvenih in posvetnih odličnikov, ki so bili tudi pobudniki njegovih skladb, s humanisti in še posebej s pomembnimi glasbeniki svojega časa. Po Gallusovi smrti je več pesnikov njemu v čast napisalo žalostinke in jih objavilo v izboru najlepših pesnitev, ki jih je uredil Dobrzensky Odtlej je njegov ugled nenehno rastel. Gallusova glasba je bila namreč za njegovega življenja tudi predmet kritike, verjetno kot sam pravi, spričo svoje kompleksnosti. Zato je skladatelj čutil potrebo, da odločno brani večglasje v svoji večzborovskih delih.

Gallusov opus je zelo obsežen in večinoma je bil natisnjen že za njegovega življenja. Obsega zlasti maše, motete in posvetne zbore. Najprej je leta 1580 v Pragi izšel zbor šestnajstih maš v štirih zveznih zbirke Selectiores quaedam missae, ohranile pa so se še štiri maše v prepisu. Posebno pozornost pa je Gallus posvetil motetu, glasbeni upodobitvi liturgičnih in bibličnih besedil. Izšli so v njegovem osrednjem delu, zbirki Opus musicum - omenimo naj samo zelo zahtevni in ritmično zapleteni skladbi Pater noster in Ave Maria.

Po ocenah glasbenih zgodovinarjev je za zbirko Opus musicum uglasbil 374 motetov, če pa upoštevamo, da imajo nekateri med njimi dva ali več delov, od katerih je vsak zase samostojna celota, potem je Gallus v svojem kratkem življenju ustvaril kar 445 motetov za vse cerkveno leto. Posvetne skladbe (madrigale) je Gallus komponiral pozneje, zlasti na željo svojih prijateljev in občudovalcev. Zložil jih je na latinska besedila - imenoval jih je moralia. V letih 1589 in 1590 so izšli v zbirki Harmonia Moralis - 53 jih je skladatelj izdal sam v treh knjigah, po Gallusovi smrti pa je 1596 njegov brat Jurij poskrbel za zbirko Moralia s 47 madrigali. Poleg teh zbirk je Jakob Gallus izdal še nekaj skladb, med njimi znano O' Herre Gott za štiriglasni zbor, ki se je z leti udomačila tudi med pripadniki evangeličanske cerkve. Največji slovenski skladatelj, nesmrtni mojster evropske glasbene renesanse, Jakob Gallus je izoblikoval svoj lastni izviren in umetniško prepričljiv izraz, s katerim se ob skladateljih starejše generacije, kot sta bila med drugim Palestrina ali Lasso, nedvomno uvršča v sam vrh renesančne vokalne glasbe na evropski celini.

(konec)

IVAN VIRNIK

Na sinočnjem mednarodnem atletskem mitingu v Rimu

Kopica dobrih rezultatov

RIM — Sinočnji mednarodni atletski miting Golden Gala v Rimu je, kljub odsotnosti nekaterih vidnih najavljenih predstavnikov (Burrell, Christie, itd.) navrgel nekaj zelo dobrih rezultatov.

V prvi vrsti naj omenimo najboljšo letošnjo znamko (13"09) Britanca Collina Jacksona na 110 m ovire. Marlene Ottey **(na sliki AP)** je 100 m ponovno pretekla v odličnem času (10"89), na 3.000 m zapreke pa je slavil Kenijec Barkutwo z 8'08"40.

Številni gledalci v Rimu so si veliko obetali od teka na 5.000 m, kjer je tekmoval tudi Antibo. Kenijec Kinuthia pa ga je premagal z letošnjo najboljšo znamko (13'09"78.

REZULTATI

MOŠKI

400 m: 1. Everett (ZDA) 44"71; 2. S. lewis (ZDA) 44"72; 3. Morris (Trin.) 45"22. **110 m ovire:** 1. Jackson (VB) 13"09; 2. Foster (ZDA) 13"10; 3. McKoy (ZDA) 13"32. **Disk:** 1. Ubartas (SZ) 64,70 m; 2. Riedel (Nem) 63,70 m. **100 m:** 1. Adeniken (Nig.) 10"15; 2. Stewarrt (Jam.) 10"22; 3. Witherspoon (ZDA) 10"27; 8. Madonia (It.) 10"35. **200 m:** 1. Fredericks (Nam.) 20"08; 2. Da Silva (Braz.) 20"18. **1.500 m:** 1. Di Napoli (It.) 3'33"74; 2. Kibet (Ken.) 3'34"34; 3. De Oliveira (Braz.) 3'34"80. **3.000 m zapreke:** 1. Bakutwo (Ken.) 8'08"39; 2. Kiptanui (Ken.) 8'08"53; 3. Croghan (ZDA) 8'10"69; 6. Lambruschini (It.) 8'19"33. **Daljina:** 1. Haaf (Nem.) 8,12 m; 2. Sarks (ZDA) 8,10 m; 3. Culbert (Avstral.) 8,03 m; 4. Evangelisti (It.) 7,98 m. **5.000 m:** 1. Kinuthia (Ken.) 13'09"76; 2. Antibo (It.) 13'10"10; 3. Boutaib (Maroko) 13'10"44.

ŽENSKE

400 m ovire: 1. Farmer Patrick (ZDA) 54"62; 2. Vickers (ZDA) 55"61; 3. Torjer (It.) 55"78. **Višina:** 1. Kostadinova (Bol.) 198 cm; 2. Henry (ZDA) 195 cm; 3. Petrović (Jug.) 190 cm. **100 m**: 1. Ottey (Jam.) 10"87; 2. Guidry (ZDA) 11"07; 3. Onyali (Nig.) 11"11. **3.000 m:** 1. Sirma (Ken.) 8'48"69; 2. Ngotho (ken.) 8'51"87. **800 m:** 1. Boulmerka (Alž.) 1'58"72.

Bena Johnsona ne bo na SP v Tokiu

TORONTO — Kanadski altet Ben Johnson zanesljivo ne bo nastopil na 100 m na svetovnem prvenstvu v Tokiu. Vprašljivo je tudi, če bo tekmoval s kanadsko štafeto 4x100 m. Tako je včeraj izjavil njegov trener Kemeel Azan.

Precej novosti pri tržaškem tretjeligašu

Novi sponsor

Tržaški nogometni tretjeligaš ima od včeraj novega sponsorja. To je novi tržaški dnevnik »TriesteOggi«, ki bo zamenjal dosedanjega sponsorja Illycaffè, s katerim ja zapdal pogodba 5. t.m.

Včeraj se je spet sestal izvršni odbor kluba s predsednikom De Riuom na čelu, ki je ponovno izgrazil željo, da bi prišlo do zamenjave v vodstvenem kadru.

Včeraj pa so dopotovali v Trst novi »nakupi« Gino Cossaro, Walter Pasqualini in Sandro Danelutti (slednja sta že pred leti igrala za tržaški klub) ter Clay Di Benedetto, ki so tudi opravili zdravniške preglede.

Danes pa bodo v Trstu še Massimiliano Tangorra, Maurizio Trombetta, Antonio Terracciano in Luigino Sandrin.

Prvo prijateljsko tekmo bo Triestina igrala 4. avgusta v Bazovici proti domači Zarji.

Real Madrid v Tržiču

TRŽIČ — Po vsej deželi vlada veliko zanimanje za nogometno srečanje, ki bo v nedeljo, 28. t.m. ob 18.30 v Tržiču. Domače moštvo Monfalconeja se bo namreč v prijateljski tekmi spoprijel kar z Real Madridom.

Platt že ta teden bo podpisal za Bari

LONDON — Vse kaže, da bosta angleški klub Aston Villa in Bari končno sklenila pogodbo glede nogometaša in državnega reprezentanta Platta. Bari naj bi ponudil angleškemu klubu približno 15 milijard lir.

Careca v Italiji

RIM — Brazilski nogometaš je prekinil počitnice v Braziliji in je že včeraj dopotoval v Italijo, kjer se je takoj pridružil v Molveni soigralcem Napolija, ki so že začeli priprave na bližnje prvenstvo.

Italijanom bron na EP v streljanju

BOLOGNA — Italijani so včeraj na prvem dnevu evropskega prvenstva v streljanju osvojili s standardno pištolo bronasto kolajno. Zlato so osvojili Čehoslovaki, drugi pa so bili Francozi.

Med posamezniki je prvo mesto osvojil Francoz Gouedo pred Čehoslovakom Tenkom in Norvežanom Bjerkejem. Italijan Bonacina je bil šele šesti.

Italijanki Giovanni Trillini zlato

SHEFFIELD — Vse kaže, da je letošnje leto Italijanke Giovanne Trillini, ki je v floretu že osvojila naslov svetovne prvakinje, osvojila je svetovni pokal, bila je druga na sredozemskih igrah, včeraj pa si je prislužila še zlato kolajno na univerzitetnih igrah.

21-letna Italijanka je v finalu premagala Kitajko Xiao s 3:5, 6:5, 5:2. Italijansko slavje je v tej disciplini dopolnila Margherita Zalaffi, ki je osvojila bronasto kolajno. V malem finalu je premagala Poljakinjo Szuchnicko.

Tour: ekipa PDM še vedno v središču ostrih polemik

PARIZ — Na 78. francoski etapni koledsarski dirki je bil včeraj prost dan, ki je tudi edini na letošnji izvedbi. V središču pozornosti pa je seveda še afera v zvezi z odstopom vse ekipe PDM in predvsem kapetana Breukinka, ki je bil po mnenju izvedencev edini, ki bi lahako še ogrozil zmago Američana Grega Lemonda.

Čeprav vodja moštva PDM Jonathan Boyer zatrjuje, da je šlo samo za zastrupitev vseh kolesarjev tega moštva, se poraja vprašanje, kako to, da se niso (s pokvarjeno hrano) zastrupili tudi drugi člani ekipe, vodje, spremljevalci itd. Vse bolj se utira dvom, da je vmes le kaj hujšega, kot na primer doping.

Včeraj se je kolesarska karovana preselila od Nantesa v Pau, od koder bo startala 12. etapa (Pau - Jaca v Španiji, 221 km), ki bo tudi prva gorska preizkušnja na tem, doslej zelo »bledem« Touru.

Z odstopom Breukinka je verjetno Lemond izgubil še zadnjega tekmeca, ki bi mu lahko prekrižal štrene do osvojitve že četrte zmage na največji etapni dirki na svetu.

Doslej so povsem popustili italijanski kolesarji, ki so se na Giru tako lepo izkazali. Ne samo: italijanski asi znatno zaostajajo za vodilnim ma lestvici in za nameček doslej niso osvojili niti ene etapne zmage, kar je za italijanske barve prava katastrofa.

Na sliki (foto AP) **vodilni na skupni lestvici, Američan Greg Lemond (desno) in drugouvščeni, Sovjet Abdužaparov med 11. etapo.**

Včeraj v Trstu predstavili zanimivo manifestacijo

Srečanja na Jadranu

TRST — Včeraj so na sedežu tržaške zavarovalniške družbe Lloyd Adriatico, ki je tudi prvi sponzor te manifestacije, predstavili tretjo izvedbo že priljubljene pomorske manifestacije »Appuntamento in Adriatico« (Srečanja na Jadranu), ki se bo letos odvijala od 27. t.m. do 11. avgusta. Tiskovno konferenco sta predstavila predstavnika Lloyd Adriatico Giustolisi in Viettori, nakar je spregovoril tržaški podžupan in predsednik tržaške podružnice Assonautiche dell'Adriatrico Roberto De Gioia. Prisotnim je obrazložil, kako je do te pobude prišlo in kako se je nato razvijala.

Prvi cilj Srečanj na Jadranu je, poleg socializacijske in agonistične plati, spoznavanje Jadranskega morje in vseh njegovih pristanov. Podžupanove besede je še podkrepil sam tržaški župan Franco Richetti, ki je dejal, da je treba Jadran poznati v vseh njegovih pozitivnih in negativnih plateh, toda le, če ga jadraš, ga lahko resnično spoznaš.

Predsednik tržaške pkrajine Dario Crozzoli je onemil pomemben delež, ki ga ima pri turizmu ta manifestacija, vsedržavni organizator slednje Paolo Dal Buono pa je opisal vse tehnične podrobnosti »Appuntamenti in Adriatico«. Teh pravzaprav ni malo, saj se je do sedaj skupno prijavilo 87 plovil, za vse udeležence pa bo treba ob zaključku vsake etape urediti priveze, hrano ipd. Pot Srečanj se bo začela v Trstu, nadaljevala pa se bo preko Lignana, Benetk, Pesara, Ancone, Pescare ter se bo preko Brindisija zaključila v pristanišču Vieste v Apuliji. Pobuda je vsekakor zanimiva in bo turistično oživela marsikatero pristanišče, kjer se bodo jadralci ustavili.

Spored italijanskih odbojkarskih lig

RIM — Včeraj so objavili spored italijanskih moških odbojkarskih lig A-1 in A-2 za sezono 1991/92. Start bo 22. septembra, konec regularnega dela pa 3. marca. Finalni boji (play-off) bodo od 6. marca do 5. aprila 1992.

Robiju Smotlaku teniški turnir

Končal se je teniški turnir za amaterje, ki se je odvijal na igrišču barkovljanskega društva. Prvo mesto je po treh urah igre osvojil Robi Smotlak, ki je v finalu premagal Rikija Slugo, tretji je bil mladi Devan Jagodic, četrti pa Andrea Benci.

ČETRTFINALE: D. Jagodic - R. Kalin 6:0, 6:1; R. Smotlak - V. Jogan 6:3, 1:6, 6:3; R. Sluga - L. Schillani 7:6, 3:6, 11:9; A. Benci - I. Veljak 6:3, 6:3. POLFINALE: R. Smotlak - D. Jagodic 7:5, 6:3; R. Sluga - A. Benci 5:7, 7:6, 6:1. FINALE ZA 3. MESTO: D. Jagodic - A. Benci 5:7, 6:4, 7:5. FINALE ZA 1. MESTO: R. Smotlak - R. Sluga 6:0, 7:5, 6:7, 3:6, 7:5. (V. Jogan)

obvestila

ZSŠDI
urad v Trstu obvešča, da bo v poletnih mesecih odprt od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

ZSŠDI
urad Gorica obvešča, da bo julija in avgusta urad opdrt od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

ŠZ JADRAN
obvešča, da je Jadranov urad na Občinah, Ul. Ricreatorio, 1 (tel. 213403) spet odprt vsak dan, razen nedelje, od 10.30 do 13.00.

NK BOR, ŠD BREG, ŠZ ZARJA,
obveščajo, da so se začela vpisovanja v Borovo nogometno šolo za otroke letnikov od 1979 do 1985. Vpisovanja do 26. julija 1991 na sedežu društev ali na telefonske številke 226228 (Babuder), 228511 (Laurica), 228607 (Lavriha), 226602 (Metlika), 768891 (Tence), 226483 (Žagar).

JK ČUPA
vabi člane in prijatelje na društveni praznik, ki bo v soboto, 20. t.m. ob 19.30 v društvenem sedežu v sesljanskem zalivu.

ŠZ DOM IN ŠZ MLADOST
vabita vse najmlajše vsak ponedeljek in petek, od 18.30 dalje na treninge košarke na igrišče za osnovno šolo v Doberdobu.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

»Za kak dolar več« ... film Sergeja Bubke

Svetovni rekordi Sergeja Bubke v skoku s palico ne predstavljajo več novosti. Naneslo pa je, da je v tej atletski panogi prišlo do korenite revolucije po okroglih 30 letih od »odkirtja« palice iz fiberglasa, ki je bistveno spremenila številčne vrednosti rezultatov.

Prve vesti o čudežni palici so začele prihajati iz ZDA v začetku leta 1961 in prvi svetovni rekord je bil z znamko 4,83 m pripisan Georgeju Daviesu.

V 30 letih se je najboljša svetovna znamka (vključeni so seveda tudi dosežki v dvoranah) dvignila za 129 centimetrov, ali 4,3 cm na leto, kar niti ni veliko, če upoštevamo značilnost iznajdbe. Ko pa vzamemo v poštev dvig poprečja rezultatov, je učinek fiberglasa zelo velik.

Zgodovinsko so imeli v skoku s palico atleti iz ZDA vedno izrazito premoč, naneslo pa je, da jih je v teku za prvi skok preko 5 metrov izzigral Evropejec, bolje Finec Pentti Nikula, ki je 2.2.63 skočil kar 5,10 m. Nikula je bil že tedaj svetovni rekorder na odprtem z znamko 4,94 m. Od leta 1925 ni svetovnega rekorda dosegel nihče, ki ni bil iz ZDA.

Pet metrov na odprtem je kot prvi preskočil Brian Sternberg, njegovo kariero pa je dramatično prekinil nerodno izveden salto med treningom in Sternberg je bil prisiljen na voziček. Zadnji veliki Američani so bili John

Pennel, Fred Hansen in Robert Seagren. Postopoma so se nato uveljavljali Wolfgang Nordwig (NDR), nezanesljivi Kjell Isaksson (Švedska) in občasno tudi Hristos Papanikolao (Grčija). Vsak je nekaj prispeval k svetovnemu rekordu. Kolektivno so se v določenih dobah uveljavili Francozi in Poljaki.

Doba Sergeja Bubke se je začela brez hrupa v Helsinkih na SP leta 1983. Presenetljivo je postal prvak, ni pa več izgubil monopola v tej panogi. Leto kasneje je Bubka postavil svoj prvi rekord 5,85 in sam dvignil letvico za 29 centimetrov.

Tekmovalno je verjetno največ dosegel v Rimu leta 1984, ko mu je Francoz Vigneron pred nosom vzel rekord s skokom 5,91 m. Bubka je vzel palico in takoj odgovoril z novim 5,94 m.

Bubka se za svoje letošnje skoke poslužuje nove čudežne palice, ki je predvsem izredno trda in potrebuje za upogib veliko moči. Uporablja pa jo samo on, ker je orodje še poskusno.

Med zimsko sezono je v hitrem zaporedju skočil 6,08; 6,10; 6,11 in 6,12 m. Na odprtem pa doslej 6,07; 6,08 in pred dnevi v Formii 6,09 m.

Gre za očitne špekulacije Bubke, ki s stalnimi rekordi skrbi, da je vedno pri vrhu zanimanja in zato deležen visokih honorarjev in nagrad za rekorde.

Z novo palico naj bi bil Bubka morda že sposoben skoka preko 6,20 m, videl pa je verjetno film Leoneja (tudi Sergija) »Per qualche dollaro in più« in na hitro izračunal, da se z majhnimi napredovanji lahko zasluži veliko veliko več.

Ne gre pa tudi pozabiti na visoko stopnjo tehnične dovršenosti, ki jo je dosegla celotna sovjetska šola skakalcev s palico. Delež napredka naj bi šel posebni tehniki pri odrivu, ki ga sovjetski skakalci izvedejo trenutek prej, ko se palica dotakne troba luknje za vtikanje. Ta posebnost omogoči skakalcu, da je palica pri začetku svojega »dela« postavljena v nekoliko širšem kotu z večjo možnostjo za upogibanje. Dodatek prednosti pa je relativno manjši potrebi po točnosti zaleta. Skakalec zato lahko veliko več investira v moč, oziroma v hitrost zaleta.

Ob Bubki ima SZ še celo serijo odličnih skakalcev, ki so pobrali skoraj vse, kar se je v zadnjih letih dalo pobrati. Bubka se je stvarno oddaljil od sovjetske atletske zveze in svojo dejavnost uravnava sam na zgolj ekonomski ravni. Možno je celo, da so ga v zgolj tehničnem pogledu drugi skakalci (Gataullin, Riženkov, Jegorov) celo prekosili, brez čudežne nove palice pa mu nikakor ne morejo priti do živega.

Da je veliki Sergej nekje v padajoči paraboli, je pokazalo lansko EP v Splitu. Morda je res šlo le za trenutno nerazpoloženje, konkurenca pa je vsekakor huda.

Med vsemi, ki Bubko zasledujejo, naj bi imel največ možnosti Viktor Riženkov, v mednardoni areni v glavnem še neznan skakalec. Res letos o njem ni pravih vesti, po sposobnostih pa naj bi prekašal vse ostale. Samo delno uveljavljeno ime je tudi 21—letni Tarasjov.

BRUNO KRIŽMAN

Pogovor z vaditeljico plavalnega kluba Andreino Menegatti

»Mlade talente že imamo a žal premalo trenirajo«

Andreina Manegatti, 26 let, diplomiranka na visoki šoli za telesno kulturo v Ljubljani, je svojo športno pot začela kot atletinja v šolskem krožku »Levstik« in pri društvu CUS, nadaljevala pa jo je kot rokometašica nabrežinskega Interja 1904, za katerega je igrala tudi v B ligi. Zato se nekoliko čudno sliši, da je zdaj povsem predana plavanju, še več, da si razvejene dejavnosti Plavalnega kluba Bor brez nje skorajda ni mogoče zamisliti. Pa vendar.

Andreina, kako to, da si vzljubila ta šport?

»S plavanjem sem se pravzaprav prvič seznanila na fakulteti v Ljubljani, ko sem polagala osnovni (obvezni) izpit iz tega predmeta. Prej še skoraj plavati nisem znala. Bilo mi je všeč, zato sem sklenila, da bom plavanje usmerjala. Iz plavanja sem leta 1989 pripravila tudi diplomsko nalogo. Glasila se je nekako takole: »Vpliv antropometričnih značilnosti in motoričnih sposobnosti na uspeh osem let starih dečkov in deklic«. Že leto prej me je preko profesorja na fakulteti, dr. Kapusa, kontaktiral PK Bor. Takoj sem začela vaditi skupaj z Rastkom Bradaškjo, profesorjem telesne vzgoje in plavalnim trenerjem iz Kopra, ki mi je veliko pomagal z nasveti, saj sem bila sama predvsem podkovana s teorijo, praktičnih izkušenj pa nisem imela. Rada bi pri tem izrecno poudarila, da se sploh nimam za plavalnega trenerja, kajti za takšen naziv je potrebnih veliko let dela in izkušenj. Preprosteje sem plavalna inštruktorica. Od leta 1989 sem z Bradaškjo vodila tudi Borovo tekmovalno ekipo, od lanske sezone pa sem zanjo odgovorna sama.«

Kako deluje tekmovalna skupina?

»Imamo tekmovalce A in B kategorije (nekako od letnikov 1978 do 1982, odvisno od spola op. ur.) Na žalost jih je samo sedem, zato ker večina staršev otrok ni pripravljena sprejemati dejstva, da je treba otroke pripeljati na trening štirikrat do petkrat na teden, kar je predpogoj za uspeh v plavanju. Tako se dogaja, da nekateri pri nas vadijo le dvakrat na teden. Zavedam se, da so otroci obremenjeni tudi z drugimi dejavnostmi, primanjkuje pa jim tudi tista prava zagrizenost in želja po uspehu, ki sta na primer značilni za otroke drugih tržaških društev. Težava je tudi v tem, da so naše skupine pač manjše, zato se med otroki ne more ustvariti tista prava družba. Včasih se nas na treningu znajde res peščica. Prepričana pa sem, da bi lahko dosegli veliko več, če bi nam uspelo vzpostaviti v klubu drugačno mentaliteto. Imamo namreč nekaj res izredno nadarjenih otrok. Naša največja skrb je zdaj v tem, da bi se dogovorili z res kvalitetnim trenerjem, ki bi bil pripravljen posvetiti se izključno tej skupini, kolikor je pač potrebno.«

Pa vendar se lahko ponašate tudi z določenimi tekmovalnimi uspehi. Kateri so bili letos najbolj značilni rezultati?

»Nerada naštevam. Če že moram, pa takole: Miloš Kalc je bil na 50 m prsno četrti v Trstu na trofeji Delfin (tekmovanju, namenjeno najmlajšim, op.ur.). Rezultat na deželni ravni je dosegel Dean Carli na 100 m prsno in prosto. Odkar malo resneje trenira, je strmo napredoval. Zelo visoko se je na deželni lestvici prebila Mojca Kovačič, edina od naših, ki si je priborila pravico do nastopa na deželnem finalu (med osmerico najboljših, op. ur.). Če sodimo po časih, pa je absolutno najboljši rezultat dosegla Nicoletta Corossez, ki je 100 m prosto preplavala v 1'18''9.

Kakšni so pogoji za vadbo?

»Vadimo v bazenu pri Alturi. Za šolo plavanja (začetniki, op. ur.) imamo na razpolago dovolj prog, za tekmovalno skupino pa daleč premalo, samo eno, urniki treningov pa so neprimerni. Če bi imeli na voljo vsaj dve progi, bi bila vadba mnogo bolj učinkovita. Naj navedem primer: če vadimo šprint, morajo zdaj otroci v vodo drug za drugim, ne pa, kot bi bilo bolje, drug ob drugem. Na ta način namreč žal odpade možnost neposrednega merjenja moči.«

Vaše delovanje se ne omejuje le na tekmovalnost. S čim še razpolagate in koliko članov pravzaprav imate v klubu?

»Od najmlajših do najstarejših, se pravi od 4. leta starosti do preko 50, imamo približno 90 članov, od teh jih 70 nima več kot osemnajst let. Imamo pa šolo za neplavalce in rekreacijo.«

Koliko pa je takih, ki jih še upoštevate kot možne tekmovalce?

»Teh je približno trideset. Če je otrok sposoben, lahko začne s tekmovalno dejavnostjo tudi pri devetih letih, nato je že nekoliko pozno za boljši uspeh. Rada bi pri tem poudarila, da je bil letos osip v društvu zanemarljiv, mnogo manjši kot v prejšnjih dveh sezonah, ko je marsikdo predčasno popustil. Osip je opazen le še prav med najmlajšimi, med malimi neplavalci. Žal se dogaja, da starši brž popustijo, če otrok na začetku malce pojoka, ker ga je strah. Treba bi bilo biti malo bolj vztrajni.«

Tako nekako kot prvi dan v vrtcu, kajne? Bi nam opisala prvo vadbeno uro za male neplavalce?

»Delo s tako malimi otroki zahteva predvsem pedagoški pristop. Najprej se otroci seznanijo z vaditeljem. Ta se jim predstavi, oni pa njemu. Nato vaditelj omogoči, da se otroci spoznajo med sabo. Sledi vabilo, naj posedejo ob rob bazena, kjer jih spodbudimo, da opravijo določene naloge, da spoznajo vodo (umivanje obraza, čofotanje z rokami in nogami in tako naprej). Otroku nato ponavadi ponudimo rokavčke in vsakega posebej povabimo v vodo ter mu pomagamo spoznati bazen. Vse to je treba narediti brez prisile, brez groženj in ukazovanja. Vsakemu otroku se je treba postaviti individualno, zato so skupine plavalne šole maloštevilne. Največ jih je v skupini po šest, sedem. Letos smo imeli dve izmeni.«

Kako pa je v naslednjih urah?

»Ko otrok premaga začetni strah, je treba nadaljevati s prilagajanjem. Otrok se nauči izpihovanja, potapljanja glave, potapljanja trupa, na primer tako, da mora pobrati predmet z dna bazena. Sledijo skoki v vodo, na noge, na glavo, drsenje v vodi po odrivu od stene in tako naprej. Prav neverjetno je, kako so spretni nekateri komaj štiriletni otroci. V naslednji fazi se otrok uči osnove ene od štirih tehnik plavanja. Na začetku izberemo za vsakega tisto tehniko, ki mu najbolj leži in bo imel od nje največ zadoščenja. Na primer: nekateri otroci kljub navodilom na začetku ne znajo iztegovati nog, zanje bo torej prišla v poštev, denimo, tehnika prsnega plavanja. Naslednje leto izpopolnjujemo to tehniko in ji dodamo še drugo, naslednje leto še tretjo in tako naprej, dokler se ne naučijo vseh štirih tehnik.«

Veliko govorimo o tem, da je plavanje zdrav šport, ne vem pa, ali vsi vedo, v čem je pravzaprav prednost plavanja v primerjavi z drugimi panogami.

»Pri plavanju zavzemaš ležeč položaj v vodi, si torej povsem razbremenjen, premaguješ pač samo odpor vode, zato pa plavanje nima nobenega negativnega učinka na sklepe in na pravilno rast. Za vsakega otroka je priporočljivo, da plava najmanj do 10. leta starosti, tudi, če naj bo plavanje le dopolnilna dejavnost za druge športne panoge. Iz povedanega sledi ugotovitev, da lahko tudi dvanajsteletni otrok vadi do petkrat na teden po dve uri, ne da bi bilo pri tem kakšnih posebnih težav. Napor je bolj psihični kot fizični.«

Povrnimo se k delovanju kluba. Kakšni so načrti za prihodnjo sezono?

»Letos bomo prvič odšli na priprave. Od 1. do 6. septembra bomo vadili v kraju San Vigilio v Dolomitih. Tja se bo odpravilo okrog petnajst otrok, sedmerica iz tekmovalne skupine in pa tisti, ki bodo v prihodnji sezoni tekmovali za trofejo delfin. Na programu so tudi druge pobude, predvsem razni izleti in pohodi v hribe, ki imajo za cilj povezovanje med člani. Šola plavanja se bo letos začela v ponedeljek, 30. septembra. Sezona se bo za nas letos začela dober mesec prej kot lani, kar je seveda zelo pozitivno.«

Pa še zadnje vprašanje. Bomo kdaj dobili Borovega deželnega prvaka v plavanju?

»Ponavljam, glede na nadarjenost nekaterih naših tekmovalcev, tega ne gre izključiti. Potrebno pa je rešiti vrsto osnovnih vprašanj. Dobiti moramo sposobnega trenerja, izboljšati je treba vadbene razmere, motivirati je treba otroke in njihove starše za intenzivnejše treniranje. Mali tekmovalci ostalih tržaških klubov že pri desetih letih vadijo petkrat na teden po uro in pol, tekmovalci A kategorije pa po dve uri. V kasnejših letih pa brez osem do deset tedenskih treningov po dve uri, objektivno ni mogoče pričakovati večjih uspehov.«

Pogovor zapisal
ALEKSANDER KOREN

Dekleta iz tekmovalne skupine. Z leve proti desni (stoje): Nicoletta Corossez, Irina Perosa, Jasna Simčič, (čepe) Mojca Kovačič, Elisa Frandolič

Naš košarkar z mladinci Maara iz Riminija

Tudi Peter Ažman letos državni prvak

Peter AŽman (letnik 1972) je eden od slovenskih košarkarjev, ki je dobil priložnost, bil pa je hkrati seveda dovolj sposoben, da igra v poklicnem okolju, saj je bil letos član (šlo je za posojilo) prestižnega kluba Maar iz Riminija. Peter je član Bora. Pri tem društvu je pod vodstvom Luke Furlana dosegel mnogo izvrstnih rezultatov, med katerimi seveda predstavlja največji uspeh 6. mesto v Italiji v kategoriji dečkov, v sezoni 1985/86. Z Ažmanom smo se pogovorili o letošnji sezoni, o programih za bodoče prvenstvo in seveda o finalnem delu mladinskega prvenstva, kjer je Petrova ekipa osvojila naslov prvaka.

Peter, mislim, da si prvi Slovenec, ki je osvojil naslov mladinskega košarkarskega prvaka v Italiji. Kako si doživljal te nepozabne in težko ponovljive trenutke?

»Seveda je bilo to nekaj izrednega, saj si nisem v prejšnjih letih niti sanjal česa podobnega. Priprave, prvenstvo, teden v Forliju, vse to je bilo nekaj res nepozabnega, zlasti polfinalna tekma in finale proti Stefanelu iz Trsta pa sta bili krona zasluženega zmagoslavja. Prekomerno vesel pa le nisem, saj me trener v zadnjih tekmah ni poslal na igrišče. Razlogov za to je več, najvažnejši pa je ta, da sem bil letos pri Maaru le na posodo. Zaradi tega je društvo čim bolj valoriziralo lastne igralce, da bi jim dvignilo tudi prodajno ceno. Ob odlični prvi peterki, ki igra standardno tudi v B-1 ligi (Myres, Ferroni, Semprini in Ruggeri), so tako priložnost dobivali domači igralci.«

Kakšen je tvoj dogovor z društvom iz Riminija?

»Vse bo jasno še pred iztekom prestopnega roka, ki zapade 20. julija. Prisežem, da za zdaj nimam najmanjšega pojma, kaj Marr namerava z menoj.«

Bi ostal v Riminiju?

»Ostal bi le pod pogojem, da me odkupijo. Na posodo ne bi več igral nikjer, razen, če ne bi bilo posebnih dogovorov.«

Povej nam na kratko, kako je bilo letos.

»Po večdnevnem testiranju so se odločili, da me obdržijo, tako smo avgusta odšli na predprvenstvene priprave v Sportiglio, to je CONI-jev center za šport. Društvo mi je ponudilo pirmerno stanovanje zelo blizu športne palače, trenirali pa smo dvakrat oz. trikrat dnevno po dve uri. Vsak dan sem vadil z mladinsko ekipo, trikrat na teden pa tudi s postavo B lige, ki je napredovala v A-2 ligo. Mladinsko prvenstvo je bilo vse do finalnega dela skoraj formalnost, saj smo izgubili vsega le eno tekmo s Padovo in še to po nepotrebnem. V Forliju smo zaigrali res dobro. Trener Bernardi nas je znal zelo dobro motivirati. Zelo se pozna, da v ekipi isti igralci igrajo skupaj že od minibasketa. Edini novinec sem bil jaz. V teku sezone sem bil zelo malo prost, saj sem bil v Trstu le trikrat za praznike.«

Na finalnem delu v Forliju si se najbrž sešel tudi s svojim lanskim soigralcem Kristjanom Areno, ki igra za rimski Messaggero.

»Seveda sva se srečala, saj sem z njim igral od minibasketa dalje. Pogovorila sva se o lastnih izkušnjah, tudi on ni bil najbolj zadovojen, saj je njegova ekipa zasedla le 9. mesto zaradi poraza s tržaškim Stefanelom.«

Si imel že kake ponudbe za prihodnjo sezono?

»Da, predvsem z društvom iz Gorice, kjer bi morda imel možnost igranja tudi v prvi ekipi. Ob tem bi lahko obiskoval fakulteto v Trstu, saj nameravam nadlajevati s študijem.«

Kakšni pa so tvoji cilji? Bi se vrnil v svoj matični klub?

»Priznam, da bi rajši igral v kakni višji ligi, denimo v C ligi, saj je igranje v promocijskem prvenstvu zgolj amaterska košarka. Moje ambicije pa le segajo višje.«

Si bil v Riminiju seznanjen z našim domačim dogajanjem?

»Primorski dnevnik je redno prihajal, tako da sem bil obveščen res o vsem. Za Jadran je bila sezona pozitivna, presenetil pa me je Kontovel, ki je po tolikih letih le napredoval.«

V čem je največja razlika med delovanjem naših društev in Marrom?

»V Riminiju je vse zelo profesionalno. Podlaga je delo z najmlajšimi, saj društvo ne kupuje igralcev od drugih klubov. Najvažnejšo vlogo ima gospod Pappini, starejši trener, ki se ukvarja z mladimi od minibasketa dalje vse do naraščajnikov. Težo polaga osnovam igre, na prvem mestu je tehnično piljenje posameznika. Društvu ni le do rezultata, a tak način dela vodi tudi do uspehov. V kategorijah propaganda, dečki in naraščajniki trenirajo trikrat na teden, od kadetov dalje pa vsak dan.«

Tudi ti si zelo dosti treniral. Komu bi se zahvalil za dosedanje rezultate?

»Seveda je bil moj »košarkarski oče« Luka Furlan, ki me je vzgojil tako tehnično kot moralno, da sem vztrajal tudi v težjih trenutkih. Predvsem pa bi se rad zahvalil atletskemu pripravljalcu Gorazdu Pučniku, ki mi je pomagal, da sem odlično okreval po hudi poškodbi kolena, zaradi katere sem miroval eno leto. Brez njega bi najbrž opustil igranje, saj sem bil zelo potrt. Moji soigralci so igrali v D ligi in med mladinci,jaz pa še normalno hoditi nisem mogel.«

Kaj bi svetoval našim mlajšim košarkarjem?

»Da čim več vadijo. Naučiti se morajo vseh osnov košarke, le tako bodo lahko igrali v višjih ligah. Seveda pa imajo pri tem zelo velik pomen trenerji, ki ne smejo stremeti po rezultatih, temveč se morajo opredeliti za kvalitetno rast vsakega posameznika.«

(Vanja Jogan)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Izlet na koroški vrh Reisseck

Že prejšnji teden je SPDT napovedalo privlačen enodnevni izlet na Koroško, na 2965 metrov visok Reisseck v avstrijskih Turah. Zanimanje za izlet je veliko in vsi tisti, ki bi se radi povzpeli na goro ali se sprehodili ob prelepih gorskih jezerih, naj pohitijo z vpisom. Izletniki bodo odpotovali v nedeljo, 28. julija, ob 6. uri izpred sodne palače v Trstu, pol ure kasneje pa bodo na Trgu v Sesljanju v avtobus stopili udeleženci iz zgornje kraške okolice in pričela se bo vožnja po avtocesti do Trbiža, s kratkim postankom na avtocesti pred Ovčjo vasjo.

Vožnja se bo potem nadaljevala preko mejnega prehoda na Kokovem mimo Beljaka do kraja Kolbnitz, kjer je že rezerviran vlakec na vrvno vlemko, ki bo izletnike popeljal po strmem pobočju do planinske koče v višini 2287 metrov. Od tod je približno dve uri hoje na vrh Reissecka. Tisti, ki vzpona ne bodo zmogli, se lahko sprehodijo po čudovitem planinskem svetu ob prelepih jezercih in uživajo lepoto divjega gosrksega sveta. Po kratkem postanku na vrhu, s katerega je prelep razgled na vse bližnje vrhove na Turah tja do Dolomitov in Julijcev, se bodo planinci vrnili do koče, kjer se bodo nekoliko okrepčali in se potem z vlakcem ob 16.30 odpeljali v dolino. Predviden povratek v Trst je okrog 22. ure. Vsi izletniki morajo imeti s seboj veljaven potni list ali osebno izkaznico za potovanje v tujino in nekaj hrane v nahrbtniku. Vsem priporočamo, da nakupijo avstrijske šilinge že v Trstu. Cena izleta je 35 tisoč lir, v kateri sta vključena prevoz z avtobusom in z vlakcem, ki nas bo popeljal do podnožja Reissecka. Vpisovanje na ZSŠDI (tel. 767304), pojasnila daje tudi vodja izleta Lojze Abram (tel. 415534).

Enotedenski pohod v park Argentere

SPDT pripravlja do 17. do 25. avgusta tradicionalni enotedenski pohod v za nas bolj malo znana gorstva. Predvčerajšnjim, 16. t.m., je bil na tretji strani Primorksgea dnevnika objavljen obširen članek o letošnjem pohajkovanju po divjih stezah gorskega naravnega parka Argetere na meji med Piemontom in Ligurijo. V podrobnostih je bila opisana pot in navedba ur hoje od ene do druge planinske postojanke, ter vzpona na tritisočak Argentera. Tja bodo izletniki potovali z vlakom in z avtobusom. Cena izleta je 150.000 lir za potne stroške. Vpisovanje je že v teku na ZSŠDI (tel. 767304), za vsa pojasnila pa je na voljo Ervin Gombač (tel. 754742), ki izlet tudi vodi. (L.A.)

Mladinski taborni ogenj

Člani in prijatelji mladinskega odseka SPDT se se v soboto zvečer zbrali ob tabornem ognju, da bi tako preživeli poletno noč ob čaru kresnega ognja. Že v popoldanskih urah so na jasi pri Gabrovcu pripravili pagodo s hlodi in poleni, ki so ob mraku zažarela. Zvoki kitare so odmevali pozno v noč. (R. D.)

Na sliki: člani podružnice SPDT Zlata krona iz Mačkolje sproščeno na vrhu Poldašnja špice, kamor jih je vodila pot zadnjega izleta te poodružnice.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLIEST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 18. julija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja **ZTT**
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Predsednik Cossiga je med obiskom v Sorrentu povabil novinarje na klepet

»Razpust parlamenta je moja pristojnost za vse ostalo pa nisem noben Napoleon«

SORRENTO — Kljub temu, da si je predsednik Cossiga **(na sliki AP)** privoščil krajši »poldopust«, je na včerajšnem obisku v Sorrentu pristal na pogovor s številnimi novinarji, ki mu sledijo tako rekoč na vsakem koraku. Ob kavarniških mizicah pod senčniki na enem od sugestivnih trgov v Sorrentu je govoril o možnosti razpusta zbornic in o nedavnih pogovorih s predstavniki KD, o polemikah, ki jih je sprožila afera Gladio ter o petoveljskem atentatu.

Na vprašanje, kako ocenjuje odločitev skupine demokrščanskih parlamentarcev, da bodo predlagali glasovanje resolucije proti razpustu zbornic, je Cossiga odločno povedal, da je razpust samo njegova stvar. »Parlamentarci KD bi morali skrbeti predvsem zase! Prijateljem stranke, kateri sem pripadal bi svetoval, naj ne jemljejo odločitev, ki so grobo nekorektne do predsednika republike, če ne zaradi drugega, vsaj zato, ker gre za bivšega strankarskega tovariša in pa zato, da da ne bi političnim nasprotnikom ponudili priložnosti, da bi šefa države imeli za lakaja.« Toda Gava in De Mita se strinjata z razpustom zbornic, če ne pride do dogovora o ustavni reformi, so opozarjali novinarji. »Vsak lahko misli, kar hoče, ponavljam pa, da je pristojnost za razpust samo moja,« je vztrajal Cossiga, ki je še pojasnil, da se ni z Andreottijem nikoli pogovarjal o tem, čerpav so se časopisi na široko razpisali o njunem pogovoru.

Kaj pa afera Gladio, ali je res, da je bila preiskava površna? »Kot se vzame,« je menil predsednik, »odvisno od tega, ali nekdo raziskuje, zato da bi razumel, ali pa raziskuje, zato da bi ostala vsa zadeva meglena, kar je jasno pa zlorabi s špekulacijami«. Cossiga je nato podal nekaj prispodob o tem, kako bi si on pri komaj 36 letih lahko omislil Gladio in sam pregnal komunizem iz Italije, »kot da tudi takrat ne bi bilo predsednikov vlad in notranjih, obrambnih in zunanjih ministrov. Saj vendar nisem noben Napoleon!«

Cossigov sproščeni klepet z novinarji je brez dvoma nekoliko spremenil mnenje, ki si ga je o njem ustvarila javnost, zlasti po zadnjem rafalu žalitev, opozoril in polemik. Dolgčas pa te dni ni niti po rimskih palačah, kjer ramišljajo o predčasnih volitvah, o novih zavezništvih, o šepavem gospodarskem programiranju, nekateri pa ustvarjajo nova sovraštva. Kot republikanski tajnik La Malfa, ki je prepričan, in to je tudi glasno povedal, da je »nerjaveči Andreotti prestar, kot potrjujejo ne samo anagrafski podatki, pač pa tudi njegovo politično videnje«. »Gre za vprašanje generacije, Andreotti gleda na italijanske probleme kot gleda človek iz drugih časov. Konec koncev je že Cossiga s tem, da mu je dodelil naslov dosmrtnega senatorja, dal prvi znak, da mora Andreotti v penzijo,« je ralagal La Malfa, ki se ne more sprijazniti z gospodarskim manevrom vlade.

Marini dokaj optimistično o pogajanjih o ceni dela

RIM — Minister za delo Franco Marini je včeraj v poslanski zbornici orisal potek pogajanj med vlado, delodajalci in sindikati o ceni dela, ki so po njegovih besedah privedla do splošnega priznanja, da cena dela vpliva na proizvodni sistem in še posebej na inflacijo. Tudi sindikalne organizacije so se strinjale, da je treba pri stroških za delovno silo uvesti strukturne ukrepe, ki naj preprečijo pospeševanja njihove rasti v primerjavi z drugimi državami.

V razpravo o novi dohodkovni politiki je včeraj posegel tudi generalni tajnik CISL D'Antoni, ki je napadel tako vlado kot CGIL. Prva po njegovih besedah nima jasnih idej, kako rešiti zamotan italijanski gospodarski vozel, medtem ko CGIL skuša pogajanja o ceni dela zavleči v jesen, ko se bodo delavci vrnili v tovarne. Čimprejšnji zaključek pogajanj si želi tudi združenje Confcommercio, medtem ko organizacija kreditnih ustanov Assicredito kar naravnost zahteva ukinitev avtomatizmov premične lestvice.

Husein v javnem nastopu povabil Iračane k enotnosti v novem obdobju demokracije

BAGDAD — Ob 23. obletnici prihoda stranke Baas na oblast v Iraku se je Sadam Husein včeraj po tamkajšnji radioteleviziji obrnil na iraško ljudstvo in ga pozval k složnosti in k »sodelovanju pri novi demokratični politični izkušnji v okviru narodne enotnosti«. Huseina, ki je govoril ljudstvu prvič po štirih mesecih, očitno niso zmotili močni mednarodni pritiski, ki jim je podvržen v zadnjem obdobju: nasprotno, iraški diktator je zahodne sile naravnost obtožil, da so na prihodnost njegove države postavile hipoteko.

V svojem televizijskem nastopu pa se je iraški predsednik izognil vsakega namiga na glavni argument, ki tačas razburja mednarodno javnost: na svoje jedrske skrivnosti. V nasprotju s pričakovanji se ni dotaknil niti 25. julija, datuma, do katerega bi po ultimatu Organizacije združenih narodov moral posredovati seznam vseh svojih jedrskih naprav in omogočiti njihov pregled. V nasprotnem primeru mu namreč vse bolj grozi nov oboroženi napad.

Sicer pa iraškega diktatorja močno motijo ekonomske sankcije, za katere naj bi si Zahod izmišljal vedno nova opravičila. Svoj nastop je vsekakor zaključil z vabilom svojemu ljudstvu, naj »obrne stran in pozabi na vse razlike in nasprotovanja iz preteklosti«, saj se začenja »nova faza političnega življenja, ki bo slonela na pluralizmu«.

Izrael bombardiral oporišča hezbolahov v južnem Libanonu

BEJRUT — Izraelsko letalstvo je včeraj v južnem Libanonu severno od reke Litani bombardiralo položaje »islamske gverile«, koalicije, v kateri so tudi proiranski hezbolahi. Po podatkih libanonske varnostne službe sta dva reaktivca z raketami zrak—zemlja napadla oporišče hezbolahov pri Džabal Safiju, več letal pa je pred tem bombardiralo oporišče neke islamske skupine pri Amin al Aminu, le tri kilometre severno od proizraelskega tamponskega pasu.

Te vesti je potrdilo tudi izraelsko obrambno ministrstvo, ki je še dodalo, da so njeni lovski bombniki uničili tudi večcevne raketometalce (katjuše), ki bi lahko bombardirali tamponski pas in severni Izrael.

Od začetka leta je to že štirinajsti izraelski zračni napad in prvi po zasedbi palestinskih oporišč v južnem Libanonu s strani libanonske vojske. Ti zračni napadi so terjali tri ducate mrtvih in več kot sto ranjenih.

Pred tem bombardiranjem so gverilci gibanja hezbolahov napadli v tamponskem pasu pri Maždal Zunu izvidnico proizraelske južnolibanonske armade. V napadu je bil ubit en proizraelski vojak in dva hezbolaha. Po razorožitvi Palestincev je torej Izrael sedaj usmeril svoje napade na islamske integraliste, nad katerimi libanonska vlada ni še vzpostavila svoje oblasti in jih še ni razorožila.

Uspešen kirurški poseg v Padovi

PADOVA — Na polikliniki v Padovi so prejšnjo noč opravili rekordno število presaditev organov. V enem samem posegu so nekemu pacientu, ki je bil zaradi hude oblike sladkorne bolezni v smrtni nevarnosti, presadili pankreas in ledvico, v ločenih posegih pa so drugima dvema bolnikoma presadili srce in jetra. Vse tri operacije so uspele, vendar bo treba počakati še nekaj časa, preden bo to mogoče dokončno potrditi. Vse presajene organe so prevzeli nekemu mladeniču, ki se je dvanajst ur prej smrtno ponesrečil z avtomobilom.

Padovanska poliklinika je znana po svojih rekordnih posegih, saj so tu leta 1985 opravili prvo presaditev srca. Pacient, mizar Ilario Lazzari iz Vigonova, danes živi čisto normalno življenje.

Normalno sončenje ne prinaša tveganja za pojav kožnega raka

RIM — *Če sonce avtomatično še ne pomeni zdravja, pa je prav tako neosnovana trditev, da je sonce nevaren sovražnik, pred katerim se je treba varovati. Po izjavah onkologa prof. Nataleja Cascinellija, direktorja programa za raziskovanje melanoma pri Svetovni zdravstveni organizaciji, namreč ne obstajajo zanesljivi podatki, ki bi soncu pripisovali krivdo za nastanek kožnih tumorjev. Toliko manj pa je sonce nevarno za prebivalstvo Italije, ki je povečini odporno na njegove žarke. Nekoliko več tvegajo svetlopolti prebivalci severnih dežel, čeprav take doze ultravijoličnih žarkov, ki je potrebna za razvoj kožnega raka, z normalnim sončenjem ni mogoče doseči.*

V Kuvajtu še vedno čistijo nevarna iraška minska polja

Britanska pirotehnika čistita minsko polje na obali pred Kuvajtom (AP)

ENEL01/15

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Roma - Via G. B. Martini 3 - 00198 ROMA

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

Posojila	Kuponi	Poviški kapitala	
	izplačljivi 1. 2. 1992	poletje 1. 8. 1991 31. 1. 1992	skupna vrednost 1. 2. 1992
1984-1992 ovrednoteno I. emisija **(Crookes)** Cod. ABI 11611	6,50%	—1,303%	—11,197%
1984-1993 ovrednoteno III. emisija **(Oersted)** Cod. ABI 11877	5,20%	+0,90%	+14,040%
1989-1999 ovrednoteno II. emisija **(Morse)** Cod. ABI 18865	5,95%	+0,595% *	+3,140% *
	izplačljivi 2. 2. 1992	poletje 2. 8. 1991 1. 2. 1992	skupna vrednost 2. 2. 1992
1991-2001 ovrednoteno I. emisija **(Stephenson)** Cod. UIC 26889	5,95% *	+0,595% *	+1,235% *
	izplačljivi 16. 2. 1992	poletje 16. 8. 1991 15. 2. 1992	skupna vrednost 16. 2. 1992
1986-1996-2001 ovrednoteno I. emisija **(Newton)** Cod. ABI 14614	5,20%	0,520%	+6,365%

* bruto brez davčnega odtrgljaja 12,50%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.